

**INTERNATIONAL JOURNAL OF
EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES**

IJEMS

REFEREED JOURNAL

YEAR: 2, (JUNE 2024) ISSUE: 2

ISSN: 2980-2350

20/06/2024

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 2, VOL: 2, ISSUE: 2

İmtiyaz Sahibi
Cihan Buğra ÇORUH

Editörler
Ercan YÜCEL
Nihat YALDIZ

Kapak Tasarımı
Cihan Buğra ÇORUH

Mizanpaj, Yazım ve Teknik Editörler

Doç. Dr. Ömer Faruk KADAN
Ferit Bera ÇORUH

© C.B. ÇORUH

ISSN NO: 2980-2350

Yayın Tarihi: 20 Haziran 2024

Doi No

<https://zenodo.org/badge/DOI/10.5281/zenodo.10561960.svg>

License

Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası

İletişim:

+90 552 592 21 61

e – posta:

doguakdenizarastirmaları1@gmail.com

Web Adres:

www.tarihburada.com

Note: All kinds of administrative, academic and legal responsibilities of the articles belong to the article authors.

PURPOSE AND SCOPE

International Journal of Eastern Mediterranean Studies is an international peer-reviewed academic journal published three times a year (January-June-December) starting from January 2024. The journal may also publish a special issue once a year. The journal is an academic journal and aims to share qualified research and review articles in all fields of History and Literature, as well as Social - Cultural Studies, with the scientific world.

The special purpose of the International Journal of Eastern Mediterranean Studies is to highlight articles related to master's and doctoral studies completed in the field of History, unlike other journals published in our country.

Its general purpose is to promote newly completed master's and doctoral studies and to organize science conversations that will highlight priority information that will enable them to participate in scientific life, and to publish these conversations on the website www.tarihburada.com.

Our magazine is a digital publication and is not in print.

EDITORIAL BOARD	
Abay Kabakbayevich DUİSENBAYEV	Kazakistan
Abdulqodir TOSHQULOV	Özbekistan
Adem ÇALIŞKAN	Türkiye
Ahmet Haşimi	Türkiye
Ali TOPÇUK	Azerbaycan
Arpad HORNYAK	Macaristan
Ateş AHMETLİ	Almanya
Aynur KHUZHAKHMETOV	Başkurdistan
Ayşe ZAMACI	Türkiye
Bahar Bahriddinovna TÖRAYEVA	Özbekistan
Bekezhan A. AKHAN	Kazakistan
Ercan YÜCEL	Türkiye
Evangelia BALTA	Yunanistan
Galip SAYİLOV	Azerbaycan
Gulnoz KHALİYEVA	Özbekistan
Gülniz SATTAROVA	Özbekistan
Gülşen EMİNOVA	Azerbaycan
Haydar ÇORUH	Türkiye
Hüseyn BEYOĞLU	Irak
Igor Viktorovich TURİTSYN	Rusya
İlhami YURDAKUL	Türkiye
Kakajan JANBEKOV	Türkmenistan
Mehmet Yaşar ERTAŞ	Türkiye
Metin Ziya KÖSE	Türkiye
Moslem SARBAST	Macaristan
Muhtar MIROV	Kazakistan
Murat ULUSKAN	Türkiye
Naile HÜSEYNOVA	Azerbaycan

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 2, VOL: 2, ISSUE: 2

Necat KEVSEROĞLU	Irak
Nihat YALDIZ	Türkiye
Nübar HAKİMOVA	Azerbaycan
Obidjon SOFİYEV	Özbekistan
Oktaj HASANİ	Kosova
Radık GALİULLİN	Tataristan
Rahimmammet KÜRENOV	Türkmenistan
Redzeb SKRİJELJ	Serbia
Roza Zh. KURMANKULOVA	Kazakistan
Sanobar TO'LAGANAOVA	Özbekistan
Selim BEZERAJ	Kosova
Seyfeddin RZASOY	Azerbaycan
Svetlana Petrovna ANZOROVA	Rusya
Ülkü ÇALIŞKAN	Türkiye
WANG XU	Çin

19. YÜZYILDA MUHASEBE VE EKONOMİK FAALİYETLERDE MEYDANA GELEN YENİ GELİŞMELER.....	9
<i>Yasin Mahmut KARACAN</i>	9
<i>Hatice KAHRAMAN</i>	9
<i>Hüseyin SEFİL</i>	9
<i>Alper DAĞLAR</i>	9
<i>CebraİL KARTAL</i>	9
<i>Mahmut ÖNAL</i>	9
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ'NİN KURUMSALLAŞMASINA BİR ÖRNEK: ZİRAAT FAKÜLTESİ	28
<i>Mustafa ATAŞ</i>	28
<i>Sibel ALICI</i>	28
<i>Gözde GÖKSEL</i>	28
<i>Şerif GÖKSEL</i>	28
<i>Selma SEVGİ</i>	28
HATAY'DA İLÇE MESLEK YÜKSEKOKULLARININ KURULUŞU	55
<i>Kazım ŞİK</i>	55
<i>Nezir AĞAR</i>	55
<i>Muzaffer GÖKÇE</i>	55
<i>Mustafa DURNA</i>	55
<i>Derya Çakır SEKİRDEN</i>	55
<i>Ersen KESER</i>	55

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 2, VOL: 2, ISSUE: 2

SAYIDA GÖREV ALAN HAKEMLER

Hasan ATEŞ

İbrahim KURT

Nihat YALDIZ

Kadriye KARA

Mehmet AÇAR

Murat ŞENGEZER

Sultan KARAOĞLAN

Mahmut Cihangir GİRİŞKEN

DERGİNİN TARANDIĞI İNDEKLER

Bu dergideki Makaleler Avrupa Birliği İndeksi

OpenAIRE

<https://zenodo.org/record/8190171>

ve Index Copernicus tarafından indekslenmektedir.

Dizine eklendi

Topluluklar

Ulusallararası Doğu Akdeniz
Araştırmaları Dergisi

Detaylar

DOI

DOI [10.5281/zenodo.10166009](https://doi.org/10.5281/zenodo.10166009)

Kaynak tipi

Günlük

Yayımcı

Zenodo

Yayınlanan

Ulusallararası Doğu Akdeniz Araştırmaları Dergisi,
ISSN: 2980-2350, 2023.

INDEX COPERNICUS ICI World of Journals ICI Journals Master List ICI World of Papers

Sorting

Search Results

LIEMS

C

Journal title: International Journal of Eastern Mediterranean Studies
ISSN: 2980-2350
GICID: [n/d](#)
Country / Language: TR / [n/d](#)
Publisher: [n/d](#)

Deposited publications: 0 | Full text: 0% | Abstract: 0% | Keywords: 0% | References: 0%

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

ISSN PORTAL The Global Index
for Continuing
Resources

**19. YÜZYILDA MUHASEBE VE EKONOMİK FAALİYETLERDE MEYDANA
GELEN YENİ GELİŞMELER**

*Yasin Mahmut KARACAN

**Hatice KAHRAMAN

*** Hüseyin SEFİL

**** Alper DAĞLAR

***** Cebrail KARTAL

*****Mahmut ÖNAL

Makale Türü: Araştırma Makalesi
Makale Gönderme Tarihi: 10.04.2024
Makale Kabul Tarihi: 25.05.2024

Atıf Bilgisi:

KARACAN, Y. M., Kahraman, H., Sefil, H., Dağlar, A., & Kartal, C., Onal, M. (2024). 19. Yüzyılda Muhasebe Ve Ekonomik Faaliyetlerde Meydana Gelen Yeni Gelişmeler. *International journal of eastern mediterranean studies*, 2(2), 9-27. <https://doi.org/10.5281/zenodo.11644177>

Özet

19. yüzyıl dünyanın yeniden paylaşıldığı, kaynakların en üst seviyede kullanılmaya başlandığı ve insana dayalı sistemlerin doruk noktasına ulaştığı bir dönem olmuştur. İlim ve sanayi de bu anlamda büyük gelişmeler kaydetmiştir. Bu gelişme çağında iktisadi yapı da büyük değişimler görülmüş, ekonomik dengeleri tutturabilmek için başlatılan çalışmalar, muhasebe ilminin doğuşunu ve ekonomik faaliyetler sonucunda ortaya çıkan parasal yatırım ve harcamaların makro düzeyde kaydını gerektiren yapılar doğmuştur.

Bu makalede muhasebe ve ekonomik gelişmelerin dünya çapında kat ettiği performans ve bunun sonucunda ortaya çıkan iktisadi doktrinler üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yüzyıl, doktrin, ekonomi, muhasebe, para, sanayi.

Abstract

The 19th century was a period when the world was shared again, resources began to be used at the highest level, and human-based systems reached their peak. Science and industry have also made great progress in this sense. In this period of development, major changes were seen in the economic structure, and the studies initiated to maintain economic balances led to the emergence of the science of accounting and structures that required macro-level recording of monetary investments and expenditures resulting from economic activities.

This article will focus on the worldwide performance of accounting and economic developments and the resulting economic doctrines.

Key Words: Century, doctrine, economy, accounting, money, industry.

* Müdür Yardımcısı, Kazım Karabekir İlkokulu, mahmutkaracan27@gmail.com, Orcid no: 0009-0005-6206-5357

** Müdür Yardımcısı, Kazım Karabekir ilkokulu, kahraman.hatice2746@gmail.com, Orcid: 0009-0008-4509-7041

*** Müdür yardımcısı, Kazım Karabekir İlkokulu, huseyinsefil@gmail.com, Orcid no:0009-0004-7438-426X

**** Müdür, Kazım Karabekir İlkokulu, alperdaglar23@gmail.com, Orcid no: 0009-0004-1406-9620

***** Öğretmen, Sadettin Batmazoğlu İlkokulu, cebrailkartal96@gmail.com, Orcid: 0009-0009-4375-0198

***** Müdür, Orhanlı Ortaokulu, mahmutonall@hotmail.com, Orcid:0009-0005-8025-1348

Giriş

“Ortaçağın Hristiyan etiğine karşın, Yeniçağda kentlerde yaygınlık kazanan ticari etik, kilise ve soylulara karşın verilen ideolojik mücadele sonunda yeni bir ahlak anlayışı geliştirecektir. Bu yeni anlayışa göre, kar bir ilerleme, mücadele bir uygarlık aracıdır. Elbette dünyevi hayatın geçici ve önemsiz olduğunu kabul eden kilise, başlangıçta, tacirlerin zenginleşmesine hoşgörülle bakmayacaktır. Buna karşın Yeniçağa damgasını vuran ticaret etiği, dünyevi hayata ağırlık verecek ve zamanın dünyevi amaçlar doğrultusunda kullanılmasını meşrulaştıracaktır.”¹ Ortaçağ’dan Yeni Çağ’a geçilene kadar Ekonomi politika tarihinde ciddi bir gelişme yaşanmamıştır. On sekizinci yüzyılda bu konuda bazı veriler ortaya çıkarılmış olsa da bu veriler üzerinde çok az tarihsel çalışma yapılmıştır. Rossig’in “Versuch einer Geschichte der Oekonomie und Kameralwissenschaft, 1781” adlı eseri bu çalışmaların başında gelmektedir². On dokuzuncu yüzyılın ilk on yıllarında bu bilim esas olarak Almanya’da gelişmiştir³. Bu konuda ilk çalışmalar arasında “Weitzel’in Geschichte der Staatswissenschaften, 1832-3”, Baumstark’ın “Cameralistische Encyclopädie, 1835” ve von Mohl’un “Geschichte und Literatur der Staatswissenschaften, 1855 -8” adlı çalışmalar sayılabilir. McCulloch’un The Literature of Political Economy, 1845 (Ekonomi Politikin Edebiyatı, 1845) adlı kısa notlar içeren kataloğu da bu çalışmalar arasında sayılabilir⁴.

Blanqui tarafından yazılan “Histoire de L’économie politique en Europe, 1838” adlı çalışma da bu konuda oldukça başarılı veriler içermektedir. Bu çalışma oldukça yüzeysel olmasına rağmen, Ekonomi bilminin gerçek bir tarihini yazan ilk girişimler arasında sayılabilir. Kautz tarafından yazılan “Geschichtliche Entwicklung der Nationalökonomie und ihrer Literatur, 1860” adlı çalışma da bu konuda oldukça yetkindir. Bu konuda bir diğer önemli çalışma Kautz’un hocası Roscher tarafından 1874’te Almanya’da yazılmıştır. “Geschichte der Nationalökonomie” adlı ekonomik doktrin tarihi oldukça titiz bir çalışmadır ve uzun süredir ekonomik standardı belirlemektedir. Bütün eksikliklerine rağmen bugün bile okunmaya değerdir. Roscher’in bir diğer eseri “Geschichte der englischen Volkswirtschaftslehre, 1851” de aynı değerdedir. Yine de, sunum gücü ve açıklanan fikirlerin ustalığı, Dühring’in “Kritische Geschichte der Nationalökonomie und des Sozialismus,

¹Nihat Bulut, “Ortaçağdan Yeniçağa Geçiş Süreci Bağlamında Ekonomik Zihniyet Değişiminin Siyasal Düşünceye Etkisi”, *AÜEHFD*, C. VI, S. 1-4 (2002), s. 17-19.

² Joseph A. Schumpeter, *Economic Doctrine And Method: An Historical Sketch*, (Translated By R. Arıs), New York Oxford University Press 1954, s. 3.

³ Max Weber, *Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhunu*, Çev. Zeynep Atıuoba, Hil Y., İstanbul, 1997, s.42-44.

⁴ Schumpeter, a.g.e., s. 3.

1874”den bir ayak daha geridedir. Dühring’in bu çalışması Roscher'in çalışmasından çok daha üstündür⁵.

Bu çalışmalardan sonra Almanya'da ekonomi tarihi üzerine henüz bunlarla eşit düzeyde bir araştırma yapılmamıştır. Eisenhart'ın “Geschichte der Nationalökonomie, 1881” adlı eseri, neredeyse tamamen sosyal politika alanındaki fikirlere ayrılmıştır. Oncken'in “Geschichte der Nationalökonomie, 1902” adlı sağla çalışması Adam Smith'ten daha önceki dönemlerle ilgilidir. Yöntemlerin ve sistemlerin tarihine ilişkin kısa bir inceleme yazan V. Schmoller, “Handwörterbuch der Staatswissenschaften” adlı eserinde yazmış olduğu 'Volkswirtschaftslehre' adlı makale bu konudaki tek istisnadır. Kitap olarak değil de makale olarak yazılan eserlerden biri de Scheel'in “Schönberg'in Handbuch der politischen Oekonomie” adlı çalışmadır. Bu çalışma doktrin tarihi üzerine yazılan önemli bir makaledir. Bu konudaki diğer çalışmaları arasında, onun çağdaşı olan Hasbach'ın “Die geschichtliche Entwicklung der deutschen Volkswirtschaftslehre symposium, 1908” adlı çalışmasından bahsedilebilir. Bu çalışma ekonomi tarihi için geniş ölçekli bir hammadde oluşturmaktadır. Fransız literatürü, özetleme niteliğindeki eserler açısından çok daha zengindir. Espinas, Rambaud ve Dubois'nın çalışmalarının yanı sıra Gide ve Rist'in seçkin kitabı “Histoire des Teachings économiques, 1908” bu çalışmalar arasında önemli bir yere sahiptir. İngiliz literatürü ise bu alanda yalnızca tek bir somut başarı üretebilmiştir, o da Ingram'ın “History of Political Economy, 1888 (Almanca çevirisi, 2. baskı 1905)” adlı eserdir. Amerikan literatüründe ise bu konuda yazılmış bir iki eserden bahsedilebilir Bunlar arasında Haney'nin “History of Economic Thought, 1911” adlı çalışması ile Cossa'nın “Guida allo Studio dell” adlı ekonomi siyaseti kitabı, büyük bir başarı elde etmesine rağmen, bu çalışmaların hiçbiri Alman literatüründen daha üstün değildir⁶.

Alman, Fransız, İngiliz ve Amerikan ekonomik doktrin çalışmalarının bu özetinden sonra diğer ülkelerde yapılan İktisat tarihi ve tarihçeleri üzerinde de durmakta fayda vardır. Mesela, Palgrave'nin “Dictionary of Political Economy” adlı çalışmasındaki önemli makalelerden bahsedilebilir. Roscher'in “History of German Economics” adlı çalışması da diğer ülkelerdeki ekonomi tarihiyle ilgili veriler içermektedir. “Ekonomik Doktrin Tarihi” ile ilgili tek süreli yayın Fransızca olarak yayınlanmıştır. Bu çalışma, “Revue d'histoire des Teachings économiques”, adı altında Paris'te yayınlanmaktadır⁷.

⁵ Schumpeter, a.g.e., s. 3.

⁶ Schumpeter, a.g.e., s. 3-4.

⁷ Schumpeter, a.g.e., s. 4.

Doktrinler tarihi alanında pek çok özel araştırmalar da bulunmaktadır. Bu çalışmalar arasında elbette ilk etapta münferit yazarlar ve ekoller hakkında uzmanlaşmış eserlerden de bahsedilebilir. Bununla beraber, tarihsel evrimin tüm ayrıntılarıyla hakkının verildiği bireysel doktrinler ve problemlerin tarihinden, kapsamlı tarihçelerden ve monografilerden çok daha fazlasının olduğunu söylemekte yarar vardır. Bu husustaki en önemli eserler arasında: v. Böhm Bawerk'in "Kapital und Kapitalzns, .vol. I, Geschichte und Kritik der Kapitalznsstheorieen, 1st ed. 1884, 2nd ed. 1902" adlı eseri sayılabilir. Bunun dışında "Marx: Theorien über den Mehrwert (ed. Kautsky), Zuckerkandl, Zur Theorie des Preises, 1889" adlı eser; Whittaker'in "History and Criticism of the Labour Theory of Value in English Political Economy-, 1903" adlı eseri; Liebknecht'in "Zur Geschichte der Werttheorie in England, 1902"; Sewall'in, "The Theory of Value Before A. Smith, 1901" adlı eseri; Kaulla'nın, "Die Geschichtliche Entwicklung der modernen Werttheorieen, 1906" eseri; Graziani'nin " Storia critica della teoria del valore, 1889" adlı eseri; Salz'in "Beiträge Zur Geschichte und Kritik der Lohnfondstheorie, 1905" adlı eseri; v. Bergmann'ın, "Geschichte der nationalökonomischen Krisentheorieen, 1899" adlı eseri; F. Hoffmann'ın, "Kritische Geschichte der Geldwerttheorie" adlı eseri sayılabilir. Bu eserlerin dışında Rost'un, "Die Wertund Preistheorie mit Berücksichtigung ihrer dogmengeschichtlichen Entwicklung, 1908" adlı eserinin yanı sıra Pierstorff'un, "Unternehmergeinn"; Mataja'nın, "Unternehmergeinn"; A. Menger'in, "Recht aufden vollen Arbeitsertrag"; Zwiedinek'in," Lohntheorie und Lohnpolitik"; Ergang'in, "Untersuchungen [urn Maschinenproblem" ve son olarak da Kostanecki'in, "Arbeit und Armut" adlı eserlerinden bahsedilebilir⁸.

Bu doktrin tarihçeleri ve bunlara adanan eleştirel incelemeler çok eşit olmayan bir değere sahiptir, ancak bu eleştirel incelemeler yine de fikirlerin gerçekten bilimsel bir şekilde ele alınmasına yönelik girişimlerdir. Daha geniş bir anlamda, hemen hemen her yazar doktrin tarihi alanında incelemeler sunduğundan, neredeyse tüm literatürü buraya yerleştirmek mümkün olmayacağından şimdilik verilen örneklerle yetinilmiřtir⁹.

Bir Bilim Olarak Ekonominin Gelişimi

Öncelikle Ekonominin bilim haline gelişini ortaya koyan bazı eserlerden burada bahsetmek yerinde olacaktır. Bu eserler genel olarak 19. yüzyıla gelinceye kadar ekonomik

⁸ Schumpeter, a.g.e., s. 4-5.

⁹ Schumpeter, a.g.e., s. 5.

verilerin derlenmesi ve bunların nasıl bir bilim haline getirileceği üzerinde kafa yormaktadır¹⁰. Bu açıdan bakıldığında işin öncüleri olan eserlerin neler olduğunu bilmek, ekonomik verilerin okutulan ve öğretilen, sonra da icra edilerek dünyanın dengesini bazen bozabilen ve bazen de düzenleyen bir sistemin nasıl ortaya çıktığını anlamak için önemlidir¹¹. Bu konuyla ilgili olarak yazılan eserlerden bazıları şunlardır:

Hasbach'ın "Philosophische Grundlagen der von F. Quesnay begründeten Politischen Oekonomie, Schmoller'in Forschungen, 1890" adlı eseriyle Bonar'in "*Philosophy and Political Economy in some of their Historical Relations*·, 1893 (2nd ed., 1909)" adlı kitabı özellikle önemlidir. Klasik antik çağ ekonomisinin iyileriyle ilgi genel literatüre bakıldığında özellikle de antik ekonomi tarihinin büyük önem arz ettiğini söylemek gerekmektedir. Bu dönemde ortaya konulan eserler arasında Aristoteles'in ekonomik görüşleri üzerine yapılmış iki önemli çalışmadan bahsedebilir. Bunlardan biri Kraus'un, "Wertlehre des Aristoteles ve Kinkel, Sozialökonomische Anschauungen des Aristoteles" adlı eseridir. Bu esere denk bir başka eser ise Gouchon'un, "Antik Grèce dans économiqes" adlı çalışması olduğunu söylemek mümkündür¹². Klasik çağın geri kalanı için yazılmış olan eserler arasında Endemann'ın, "Studien in der romanisch-kanonistischen Wirtschafts-und Rechtslehre" adlı eseri; Ashley'in, "*English Economic History and Theory*" adlı eseri; Contzen'in, "Geschichte der volkswirtschaftlichen Literatur im Mittelalter" adlı eseri; Brants'ın, "Theories économiques au XIII ve XIV siècles" adlı eseri; Laspeyres'in, "Geschichte der volkswirtschaftlichen Anschauungen der Niederländer und ihrer Literatur Zur Zeit der Republik, 1865" adlı eseri; Gargas'ın, "Die volkswirtschaftlichen Anschauungen in Polen im XVII. Jahrh" adlı eseri; Small'ın, "*The Cameralists*" adlı eseri; Leslie Stephen'in, "*English Thought in the Eighteenth Century*" adlı eseri; Supino'nun, "La scienza budgeta in Italia nei secoli XVIXVII (1888)" adlı eseri ve son olarak da Horn'un, "L'économie politique avant les physiocrats, 1867" adlı eseri konuyla ilgili yazılmış özel eserlerin başında gelmektedir. Bu eserlerin ışığında konuya bir bakış atmakta fayda telakki edilmektedir¹³.

On sekizinci yüzyılın sonlarına doğru şekillenen iktisat bilimi, birbirinden açıkça

¹⁰ Thomas Hobbes, Leviathan, Çeviren: Semih LİM, Yapı Kredi Y., İstanbul, 2001, s.131.

¹¹ İlkay Sunar, Düşün ve Toplum, Birey ve Toplum Y., Ankara, 1986, s.60.

¹² Antik Çağ toplumlarının ekonomik değerleriyle ilgili olarak burada verilmeyen önemli bir eser daha mevcuttur. Bu eser M.I.Finley tarafından yazılan ve Hatice Palaz Erdemir tarafından Türkçeye çevrilen "Antikçağ Ekonomisi" adlı eserdir. Bu eser Glasgow Üniversitesi'nde felsefe profesörü ve Adam Smith'inde hocası olan Francis Hutchenson tarafından 1724'te yazılan "Short Introduction to Moral Philosophy (Ahlaki Felsefeye Giriş) başlıklı eserdir. <https://mkaymak.files.wordpress.com/2017/10/antikcag-ekonomisi.pdf>

¹³ Schumpeter, a.g.e., s. 9.

ayrılması gereken iki kökten büyümüştür. Adam Smith'in Wealth of Nations'ının (Ulusların Zenginliği) açık farkla en önemli örneği olduğu 18. yüzyılın büyük yazıları, önceki yazarların çalışmalarını özetledi ve gelecek nesillere aktardı¹⁴. Bize uzun süredir birbirinden bağımsız olarak var olan iki düşünce dizisi sunuyorlar. Bu kollardan biri, terimin en geniş anlamıyla filozofların, yani sosyal etkinliklerin temel sorun ve dünya anlayışlarında temel bir unsur olarak görüldüğü düşünürlerin incelenmesinden kaynaklanmıştır¹⁵.

Dolayısıyla bu kol, tüm bilimlerin büyük anası olarak Felsefeden türemiştir. Diğeri, birincil amacı günün pratik sorunlarına ilgi duymak olan çeşitli türden insanlar tarafından birikmişti. Bu yazarın niyeti, bu iki kolun doğuşunun izini sürmek, her ne kadar bunun bir şekilde kısaca yapılması gerekse de. Ayrıca, bazı durumlarda, ne kadar önemli olursa olsun, bu tür bir sınıflandırmanın zaman zaman yaptığı gibi, gerçeklere uygulandığında bozulma eğiliminde olduğu ve bu durumda keyfi bir sınıflandırma olarak görünmeye mahkum olduğu akılda tutulmalıdır¹⁶.

"Felsefi" dal, nihai edebi temelini Antik Yunan düşüncesinde bulur ve günlük yaşam kavramlarından ve yasa koyucuların ve din kurucularının ilkelerinden açıkça ayırt edilebilir. Bu, yalnızca Yunan düşünürlerinin daha sonraki yıllarda bağımsız olarak yeniden formüle edilecek olan ekonomik nitelikteki fikirleri ifade etmeleri anlamında değil, aynı zamanda Yunanlıların gelecek nesilleri etkilemeleri anlamında da doğrudur. Dolayısıyla kesintisiz veya en azından sürekli olarak yeniden bağlanan bir referans zinciri, onlardan Adam Smith'in eserlerinin türediği yazarların çoğuna ve son olarak da Smith'in kendisine ulaştı. Bizim için en önemli olan Yunan etkileri, önem sırasına koyarsak, Aristoteles, Platon, Stoacılar ve Epikuroşçulardır. Ancak, tarihsel önemi bir yana, sunduklarının değeri de abartılmamalıdır. Her rastlantısal ifadeyi, sonraki düşünürlerin benzer sesli ifadelere bağladıkları anlamda yorumlamak hata olur. Dahası, iktisat teorisinin eşğinde duran bazı temel önermeler o kadar basittir ve ekonomik süreçlerin pratik ve yarı içgüdüsel bilgisinden o kadar doğal bir şekilde türer ki, bunların formülasyonu özellikle unutulmaz bir başarı olarak değerlendirilemez¹⁷.

Son olarak, eski düşünürler, örneğin siyaset bilimdekilerden çok, özgül ekonomik sorunlara çok daha az ilgi gösterirken, daha sonraki yıllarda, eskilerin birincil olarak ilgilendikleri ikincisinden çok, birincisi üzerinde daha fazla çalışma yapıldı. Bu iki nedenden

¹⁴ Adam Smith hakkında bkz. Sandelin, Hans-Michael Trautwein and Richard Wundrak, *A Short History of Economic Thought*, Thirt Edition, Routledge 2014, pp. 14-18.

¹⁵ Schumpeter, a.g.e., s. 9.

¹⁶ Schumpeter, a.g.e., s. 9.

dolayı, Yunan mirasının ekonomi alanında diğerlerine göre daha az önemi vardır. Sıklıkla ileri sürüldüğü gibi, "oikos" ekonomisinin, hane halkını otarşik hale getirmesiyle, gerçek bir "politik" ekonomi sorunu yaratmadığı ve "oikos" ekonomisinin sanıldığı kadar yaygın olmadığı doğru değildir. Esas itibarıyla ekonomi Hellence bir kelime olup; aile, ev halkı anlamına gelen oikos ile anlambilimsel (semantik) olarak oldukça karışık bir kökten gelen "tanzim etme, idare ve düzenleme" anlamlarını içeren nem- kelimelerinin birleşmesinden oluşmaktadır. Bu yazma geleneği için model alınan kitap, yine Hutrhenson tarafından çevirilen ve M.Ö. 4. yüzyılın ortalarından önce Atinalı Ksenophon tarafından yazılmış olan Oikonomikos'tur.' Sokrates'in diyaloglarına benzeyen bir formda yazılmış olan Ksenophon'un Oikonomikos'u, arazi sahibi olan asilzadeler için rehber niteliğindedir. Hellence "oikos" kelimesi ise daha çok mülkiyet ile ilgilidir ve ihtiyaçlar, hiçbir zaman bizim "aile" kavramımızın karşılığı olarak kullanılabilecek belirli bir kelime olarak ortaya çıkarmamıştır¹⁸.

Bununla birlikte, ekonomik yaşam alanındaki bilimsel düşüncenin çok fazla gelişmediği doğrudur. Tarihçiler, ekonomik ilkelere ilişkin bir kavrayış söz konusu olduğunda bize daha da azını sunuyorlar. Genellemeler söz konusu olduğunda, aralarındaki en iyiler bile şaşırtıcı derecede zayıftır. Örneğin Thukydides'in bireysel olayları yargıladığında sergilediği parlak ustalık, genel nedenler ve sonuçları tartışırken onu terk ediyormuş gibi görünürken, özel ekonomik sorunlara pek değinmiyor. Hatiplerin ve oyun yazarlarının edebiyatı, hiçbir durumda, popüler kavramların ifadesi olarak tanımlanabilecek şeylerden daha fazlasını içermez. Aristoteles ve Platon bile son derece zayıf ve her şeyden önce "bilim-öncesi" bir ekonomi resmi sunuyorlardı; her yaştan meslekten olmayan kişininkinden önemli ölçüde farklı değildir. Ekonomik fenomenler arasındaki karşılıklı ilişkilere dair herhangi bir kavrayış söz konusu değildir¹⁹.

Çeşitli ekonomik işlevleri incelemeleri, yükselen bir tüccar sınıfıyla karşı karşıya kalan ve esasen tarımsal bir görünüme sahip olan bir aristokrasinin tutumunu yansıtıyor. Yine de, her şey hesaba katılırsa, Aristoteles'in iktisat alanına katkısı hatırı sayılırdır. En önemli katkı noktaları şunlardır²⁰:

1. Ekonomik eylemlere her zaman etik açıdan değer vermesine rağmen, insanın

¹⁷ Schumpeter, a.g.e., s. 10.

¹⁸ M. I. Finley, *Antikçağ Ekonomisi*, (Çvr. Hatice Palaz Erdemir), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2007, s. 1-4.

¹⁹ Schumpeter, a.g.e., s. 10-11.

²⁰ Kari Polanyi, "Aristotle Discovers the Economy", Trade and Market in the Early Empires, (ed. Kari Polanyi, Conrad Arensberg ve Harry Pearson), Glencoe, 111., 1 957, pp. 64-97.

ekonomik etkinliğinin, bir yandan sadece ev ve atölye yönetiminden diğer yandan yasa koyucunun sanatından açık ve keskin bir şekilde ayrılan içsel bir çıkar sorunu temsil ettiğini kabul eden ilk ve uzun bir süre tek düşünürdü. Bu, özellikle büyük bir başarıyı temsil ediyordu, çünkü Yunan düşünürleri genel olarak ekonomiden neredeyse tamamen Ksenophon'un sunduğu türden pratik ekonomik bilgiyi ve hatta Aristoteles'in çalışmaları arasında yer almaya başlayan ekonomi üzerine kitaptan anlıyorlardı. Ayrıca, Yunanlılar normal olarak ekonomik sorunlarla yalnızca yasa koyucunun sanatı açısından veya ideal bir devlet inşası görüşüyle meşgul oldular. Yalnızca Aristoteles'in yazılarında, biraz daha ayrıntılı, sorgulayıcı ve analitik bir karaktere sahip bir düşünce silsilesi buluruz, bu nedenle Aristoteles, yukarıda belirtilen ilk düşünce dizisinin yaratıcısı olarak tanımlanmalıdır. Belli bir pasajda ekonomiyi "zenginlik" bilimi olarak tanımlamıştı ve genel olarak onu kabaca ahlak felsefesi ve doğal hukuk sisteminde işgal etmesi gereken yere atamıştı. on sekizinci yüzyılda geliştirildiği gibi²¹.

2. Aristo, bir değer ve fiyat teorisinin temellerini attı. Kullanım değeri ile mübadele değeri arasındaki ayrımın önemini kavradı ve böylece bu ayrımın doğasında var olan sorunu açıkça kavradı. Değişim değeri doktrini, onun için bir pazar ekonomisi teorisinin (chrematistics) mihveri haline geldi. Bu teoriyi insan ihtiyaçları gerçeğine dayandırırken, tamamen öznel bir ekonomik değer teorisine ulaştı ve etik yasaların üstünlüğünü savunmasına rağmen, fenomen için gerçek bir açıklama sunmadan bir fiyat teorisi de geliştirdi. fiyat. Bu onu, bir mübadele ve değer ölçümü aracı olarak paranın doğası ve işlevi hakkındaki klasik ifadesine götürdü. Bu konuların temel önemini ne kadar derinden kavradığı, ekonomik metalar anlayışını, değerlerinin para cinsinden ölçülebilirliğine dayandırdığı gerçeğinden ortaya çıktı. Pufendorf'un ekonomik teoremler deposu bile hâlâ bu taslağın içinde yatıyor²².

3. Para ile zenginliği net bir şekilde birbirinden ayırdı ve daha sonra merkantilizme karşı mücadelede hizmet edecek olan argümanları kullandı. Başka bir yerde, örneğin, daha fazla kazanç için kullanılan üretim mallarının özel karakterini vurguladığında ve bu nedenle bugün hala geleneksel olan bir sermaye tanımı kullandığında, bizi kolayca ona çok uzak bir şey atfetmeye sevk edebilecek bir tavır sergiliyor. Bununla birlikte, genel olarak, modern teoriye bu tür yaklaşımlar izole edilmiştir ve genellikle büyük hata örnekleriyle takip edilir.

4. Aristoteles'in bu kadar tarihsel öneme sahip olan çıkar teorisi bu büyük hatalar

²¹ Schumpeter, a.g.e., s. 11.

²² Schumpeter, a.g.e., s. 11-12.

arasında sayılamaz. Onun üretim anlayışının ilkel olduğu ve yalnızca maddi üretkenlik unsurunu kapsadığı doğrudur. Sonuç olarak, ticaretten elde edilen kârlar, ona yalnızca dolandırıcılığın bir sonucu olarak açıklanabilir görüldü. Bununla birlikte, paranın "verimsiz niteliği" argümanı, Aristoteles'in gerçekten de hesaba kattığı tek şey olan tüketim için ödünç verme durumu düşünüldüğünde, bazen sanıldığı kadar hatalı değildir²³.

5. Ayrıca Aristoteles, sakin ve nesnel bir tavırla, özel mülkiyet ve kölelik gibi toplumsal kurumlar hakkındaki tartışmaları toplumsal yararlılıkları açısından başlatmıştır. Bunlar gerçekten de bugünün iktisat literatüründe bile rollerini oynuyorlar.

6. Son olarak, bir sosyoloji biliminin temellerini attı. Başından beri, biraz skolastik argümanlar kullansa da, tamamen bireyci bir yaklaşıma karşı mücadele etti. Toplum fenomeninin karakterini, sosyal felsefenin tüm literatürünü ve dolayısıyla ekonomi literatürünü etkilemiş bir tarzda sosyal psikoloğun bakış açısından kavramaya çalıştı. Özellikle, Grotius'un tam olarak geliştireceği, birlikte yaşayan insanların doğal sosyalliği teorisinin temellerini attı. Ara sıra bir sosyal reformcu olarak konuştuğunda, bize tamamen modernmiş gibi gelen bir tavır takınır²⁴.

Bu başarıları, Platon'un düşüncesindeki son derece renkli hayaletlerden koca bir dünya ayırır. İkincisi bize ne kesin bir ekonomik karakter kavramı ne de sürdürülebilir analitik argümanlar sunuyor. Amacı, kendi içinde sorunlu olan bir ekonomiyi açıklamak değil, kendi etik ilkelerine ve ideal devletinde hüküm süren koşullara uyarlanmış bir ekonomik düzen yaratmaktı. Bunun kısmen yalnızca bilimsel fikirleri sunmak için seçtiği bir biçim olduğu muhtemelen doğrudur, ancak her zaman atıfta bulunulan işbölümü hakkındaki beyanları bile onun ekonomi alanında daha derin bir bakışa sahip olduğuna dair çok az kanıt sağlar²⁵. Ksenophon bile bu açıdan kolayca ondan üstünken, ekonomik beyanlarının ve argümanlarının geri kalanı meslekten olmayanlarınkidir. Eryxias diyalogu, ekonomi alanında meslekten olmayanların fikirlerinin üzerine çıkmak için daha güçlü bir girişim içerir ve Platon'un yazılarından daha üstün olan temel ekonomik kavramların bir analizini temsil eder.

Hasbach'ın da vurguladığı gibi, Stoacılar veya Epikürosçular bize ekonomik sorunlara dair daha da az olumlu içgörü sunarken, onların filozofların entelektüel çalışmaları üzerindeki etkileri, önce antik Roma'da ve daha sonra Rönesans dünyasında çok daha büyüktü. Dahası,

²³ Bk. Edmund Burke, "The Economy of Athens in the Classical Period : Some Adjustments to the Primitivist Model", Transactions of the American Philologica/ Association 1 22, 1 992, pp. 199-226.

²⁴ Schumpeter, a.g.e., s. 13.

²⁵ Schumpeter, a.g.e., s. 13.

düşünürler en eski zamanlardan beri sosyolojik kavramlarla oynadıkları için, bu felsefi sistemlerin de bir dereceye kadar sosyolojik bir karaktere sahip olması anlaşılabilir. Yine de, konumuz için bu faktörün önemini abartmamak için tetikte olmalıyız. Her şeyden önce, ne Stoacılar ne de Epikürosçular sorunlara bizim yolumuzda yaklaşmadılar. Bireyci tavırları, kamusal yaşamdan uzak durma tavsiyesinden pek fazla değildi²⁶.

Sonuç olarak, onların bireyciliği ile yalnızca bizim ilgilendiğimiz bireycilik türü arasında, yani sosyal bilimin bir ilkesi ve sosyal araştırma için bir başlangıç noktası olarak bireycilik arasında hiçbir bağlantı yoktur. Dahası, Epikür'ün öğretilerinin aslında zamanımızın Eudaimonizm'iyle, Stoacıların öğretilerinin modern toplumsal etik eğilimleriyle ne kadar az ortak yönü varsa, o kadar azdır. Bu açıdan, yüzeysel benzerliklere aldanmak ve bu felsefi sistemlerde bilimsel toplumsal kavrayışın tohumlarını algılamak özellikle kolaydır, tıpkı daha sonraki düşünürlerin esasen yeni fikirleri eskilerden türettikleri bir terminolojiyle giydirme eğiliminde olmaları gibi. Bu başarılar daha sonra iktisat bilimini iki şekilde etkiledi. Her şeyden önce, zaman içinde bir düşünürden diğerine aktarıldılar. Romalı ve ortaçağ düşünürleri onları benimsedi ve onlardan daha modern bilim adamları tarafından devralındı. İkincisi, Rönesans'ın gelişiyi ve çok sonra Yunan düşünürlerinin kendileri yaşayan bir güç haline geldiler ve doğrudan onlara yönelen modern düşünürlerin öğretmenleri haline geldiler²⁷.

Bugün bile, kardeş disiplinleri göz önünde bulundurmadan ekonomiyi tartışmak zordur ve bazı açılardan düpedüz imkânsızdır. Spesifik olarak ekonomik bilgi deposu küçük olduğu ve ekonomi, büyük evrensel felsefe biliminin yalnızca küçük bir bileşeni olduğu sürece, bu ayırım daha da zordu. Bununla birlikte, eğer bu kitabın çerçevesi içinde kalmak istiyorsak, bunu yapmaya çalışmak zorundayız. Bu nedenle antik Roma'da bilgi birikiminin artmadığını kısaca belirtelim. Bu, aslında tamamen orijinal olmayan felsefe ve tarih yazımı söz konusu olduğunda söylemeye gerek yok ve Hukuk ilmine ilişkin olarak belki de başka hiçbir şey beklenemezdi. Hukukçuların ekonomik hayatın sorunlarına nasıl büyük bir güvenle yaklaştıklarını görüyoruz, ancak bu yalnızca deneyimli bir iş adamının güvencesidir, oysa yasal tartışmanın amacı, içsel sınırlamaları ile ekonomik tartışmaları imkansız hale getirir. Paulus'un ünlü fiyat tanımı gibi ara sıra ifadeler izole edildi ve bu nedenle çok az anlam ifade ediyor ve bu nedenle, "Corpus Juris" in ekonomik doktrinleri üzerine yapılan modern

²⁶ Mark Granovetter, "Economic Action and Social Structure: The Problem of Embeddedness", *American Journal of Sociology* 91, 1 985, pp. 485-510.

²⁷ Schumpeter, a.g.e., s. 14.

araştırmaların sorunlarımızla ilgili olarak herhangi bir sonuç vermediğini anlayabiliriz²⁸. De re rustikayı yazan yazarların tarımla ilgili elkitabları da aynı şekilde ekonomik bilgi biçiminde hiçbir şey sunmuyordu. On sekizinci ve on dokuzuncu yüzyıllarda İngiltere’de bunlar kadar yaşamsal olan toprak reformu konusunda çok daha çarpıcı olan şey bu alanda sorunların asla eksik olmadığı gereğiydi²⁹.

Ekonomik sorunlar hakkında -popüler fikirlere ve 'iş dünyasında' izole edilmiş adamların kavramlarına karşı spekülatif- spekülatif düşüncenin bir sonraki bölümü için doğal olarak skolastikliğe dönülecektir. Aslında, diğerklerinde olduğu gibi bu açıdan da skolastikliğin Aristoteles'i, örneğın Marx'ın Ricardo'yu takip etmesi kadar yakından takip ettiğini söylemek mümkündür. Her ne kadar ana amacı genellikle ahlaki vicdan muhasebesi niteliğinde olsa da, tartışılan vakaların ve dini emirlerin çoğru kez yalnızca nesnel araştırmanın dışsal biçimi olmadığı ve bazen bizi daha uzun süre daha olumlu bir şekilde etkilediğini gerçeğine karşı kör olmamalı, tersine onu incelemek gerekmektedir³⁰.

Ancak iktisat alanında, durum yalnızca sınırlı bir ölçüde böyle görünüyor ve skolastiklerin önermelerinin değeri küçük görünüyor. Adil fiyat etik sorunuyla bağlantılı olarak, bildiğimiz kadarıyla ilk kez Albertus Magnus (1193-1280) tarafından formüle edilen bir fiyat teorisinin başlangıcını buluyoruz. Magnus, mübadele edilecek mallarda bulunan emek ve masraf miktarlarının eşitliğinin mübadele ilişkisi için ideal bir kriter oluşturacağını belirterek, Aristoteles'in fiyat hakkındaki fikirlerine daha kesin bir şekil vermeye alıştı³¹.

Ancak bu ifade, yalnızca ahlaki bir varsayım olarak yapılmıştır ve hatta haksız ticareti yasaklayan başka bir ahlaki varsayımdan türetilmiştir. Her şeyden önce, onu eninde sonunda ekonomik teoride işe yarar hale getirmiş olabilecek fikirlerle herhangi bir ilişkisi olmadan tamamen duruyor. Bu, Skolastikler tarafından üretilen ekonomik argümanların çoğuna bir örnektir. Çoğru, hatta aralarında Thomas Aquinas bile bu alanda herhangi bir orijinal fikir üretmezken, -belki Duns Scotus'tan başlayarak- metaların faydasını mübadele ekonomisinin açıklanmasının temeli haline getirme eğilimi gelişti. Bu eğilim, Buridan'ı 14. yüzyılın ilk yarısında, Oresmius tarafından geliştirilen ve muhtemelen ilk tamamen ekonomik başarıyı

²⁸ Konuyla ilgili olarak eserin birinci bölümüne bk. E. J. Jonkers, *Economische en sociale toestanden in het Rmeinsche Rijk blijkende uit het Corpus Juris*, Wageningen 1933.

²⁹ Schumpeter, a.g.e., s. 14-15.

³⁰ Schumpeter, a.g.e., s. 15.

³¹ Albertus Magnus 1193-1280' llerde "Adil fiyat" kavramını ilk savunan düşünürler arasına katılarak, Aristocu yaklaşımlarla insanlar arasında menfaat benzerliği bulunduğu, aşırı karla yapılan ticaretten elde edilen kazancın iyi karşılamamış, faiz yasağı konusunda da görüşler ileri sürmüştür (James Arthur Gheridy *Economic Thought*, A, Historical Anthology, Random House, New York, 1965, s.13.).

temsil eden bir para teorisinin formülasyonuna götürdü. Paranın değerini malzemesinin kullanım değerine dayandıran temel anlayışı bir daha asla ortadan kalkmadı. Tüm bu eğilim, genellikle skolastisizm dönemini kapattığı düşünülen Gabriel Biel ile on beşinci yüzyılın sonlarına doğru doruğa ulaştı. Yine de skolastisizm, sosyal bilimler alanındaki mirasını Doğa Yasası okuluna devretti³².

Skolastiklerin fiyat teorisinin sonuçlarından biri, daha doğrusu özel bir uygulaması, çıkar teorileriydi. Burada, faiz alma sorununa ortaçağ düşünürlerinin iyi bilinen yaklaşımı için teorik bir temel sağlamaya çalışıldı. Bu çıkar teorisi, on sekizinci yüzyılın ikinci yarısına kadar hayatta kaldı. Sürekli olarak yeni ufuklar açan tamamen ekonomik sorunların tartışılması için belki de en önemli tema olarak hizmet etti. Bu okulun geri kalan başarıları burada ele alınamaz. Dahası, skolastik fikirlerin karmaşıklığından ekonominin bütünleşik bir resmini çıkarmanın mümkün olacağını söylemeye gerek yok, ancak bu resim bilinçli bir araştırmanın sonucu değil, yalnızca güncel sorunlara yönelik genel tutumun yansımasıydı³³.

Sosyal bilim alanındaki bu küçük entelektüel başarı akışı, Rönesans ve Reform döneminde fırtınalı fikirler denizine aktı. Bize dayatılan yer sınırlamaları nedeniyle tasvire meydan okuyan akımlarının karışıklığından ikisinden bahsedilebilir. İlk olarak, sosyal bilimler alanındaki genel entelektüel eğilim, dönemin siyasi, dini ve sosyal devrimlerinin ürettiği itici güçten türemiştir. Bu eğilim, devlete ve topluma yeni bakış açılarından bakan çok sayıda yeni işçiyi bu alana yöneltti. Bu dönemin skolastisizmle tarihsel sürekliliğini açıkça gösterdiği ve başarılarının skolastik düşüncenin bazı dışsal biçimlerini hiçbir zaman değiştirmedeği, öte yandan yeni mayalanmanın sosyal bilim düşüncesini yavaş yavaş oldukça farklı bir şeye dönüştürdüğü doğrudur³⁴.

Tüm bu genel önermelerin hiçbir zaman tam anlamıyla doğru olamayacakları koşuluyla, daha önceki düşünürler tarafından bir gizem ya da apaçık olarak kabul edilen toplumsal dünyanın, şimdi doğaüstü kavramlardan çok doğal kavramlarla kavranması gereken entelektüel bir sorun olarak görüldüğü söylenebilir. Bu kavramlar, gözlemden ve deneyime dayalı gerçeklerin analizinden türetilenlerdir. Toplumsal dünyanın bu ussallaştırılmasına - neden-sonuç ilişkisi yoluyla akılcı bir algı anlamında- yöntemli bir biçimde, toplumun açıkça dayandığı insan eylemlerinin "makul" güdülerini analiz edilerek, hatta bazı toplumsal makul

³² Schumpeter, a.g.e., s. 16. Ayrıca bk. Hüseyin Timur, İktisadi Düşünceler Tarihi, İzmir 1968, ss. 39-40 ve Ali Özgüven, İktisadi Düşünceler, Doktrinler ve Teoriler, İstanbul 1984, s. 43.

³³ Schumpeter, a.g.e., s. 16.

³⁴ Schumpeter, a.g.e., s. 16-17.

olarak amaçlar. Açıkça söylemek gerekirse, 'rasyonalist' kelimesinin bu anlamlarının birbiriyle hiçbir ilgisi yoktur. İspanyol İmparatorluğu'nun dağılışı, içkin canlılık eksikliğiyle açıklayan tarihçi, olayı açıklamaya çalışır ve neden-sonuç ilişkisini uygulayarak onu rasyonalize eder. Bununla birlikte, bu nedenle, toplumsal dünyayı yalnızca, eylemde bulunan üyelerin makul saiklerinin bir bileşkesi olarak gördüğü varsayılmamalıdır. Bu nedenle, kesinlikle toplumun belirli koşullarını mutlak olarak makul görmez. Bununla birlikte, "Akılcılık" terimi, bu anlamların ve tesadüfen diğerlerinin de karıştığı bir slogan haline geldi. Sosyal bilimler alanında rasyonalizmin özüne nüfuz edebilmek için, 18. yüzyılda tarih yazımının yükselişine kadar bu farklı anlamların genellikle düşünürlerin zihinlerinde birlikte aktığı gerçeğini vurgulamamız zorunludur³⁵.

Bu, giderek azalan bir dereceye kadar, modern zamanlara kadar sık sık oldu. Bu alandaki ilk düşünürlerin, toplumsal etkinlikleri anlamak istediklerinde, açıklama için aktörlerin akıl yürütmelerine yönelmeleri ve ilkesel olarak 'akla aykırı' herhangi bir eylemi ilginç olmayan bir sapma olarak görmeleri anlaşılır bir durumdu. Bu nedenle, bir yandan düşünürlerin, bireyin içindeki güdüler dünyasını toplumsal sorunları anlamanın anahtarı olarak gören bireyci bir bakış açısına geldiklerini, öte yandan da tek başına Akıl'a tekabül eden değişmez ve evrensel olarak geçerli bir düzen. Bu sonuçlara vardılar, çünkü onlara insan zihniyetinin değişmez bir şekilde yerleşik bir şey olduğu ve dolayısıyla ondan türetilen eylem yasasının, yaratılışı gibi sosyal dünya gibi belirli bir anlamda eşit derecede değişmez olduğu onlara açık göründü. Bilimde bireyciliğin ve aynı zamanda gerçekte var olmayan ve tam da bu nedenle kurulması gereken toplumun genel normal koşulları kavramının kökeni burada bulunabilir. Bununla birlikte, bu düşünürlerin yola çıktıkları noktanın, modern anlamda bile tamamen bilimsel olduğunu ve sosyal bilimi psikolojiye dayandırma fikrinin, bugün yeniden güç kazanan bir düşünce çizgisini temsil ettiğini not edelim. Bu literatürün yüzeyselliklerinden ve apaçık kusurlarından caydırılan bizler, bugün kendi çalışmamızın ne kadar tamamen aynı temellere dayandığını unutmaya eğilimindeyiz. Bireycilik ve rasyonalizmi öncelikle bir sosyal felsefe olarak görmek olağandır. Bununla birlikte, bireyci ve akılcı bir düşünme biçiminin, sorgulayan zihne en doğal yol olarak sunulduğunu, adeta bilimsel ilerleme yolunda ilerlediğini vurgulamak bizim için daha önemli. Dahası, teolojik formülasyonlara haksız bir önem atfetmek olağandır. Tüm bu dönemin teolojik terimlerle

³⁵ Konuyla ilgili bk. Fritz Neumark, *İktisadi Düşünceler Tarihi*, (çev. Ahmet Ali Özeken), C. 1, İstanbul 1943, ss. 59-60.

düşünüldüğü gerçekten doğrudur. Ancak fenomenleri doğaüstü terimlerle açıklayan bir düşünce tarzı ile bilim çerçevesinde bize "doğal" nedenler sunan ve her şeyin daha yüksek bir iradeye veya plana tekabül ettiği konusunda ısrar eden bir yaklaşım arasında ayırım yapmak gerekir. İkinci durumda, tartışma tamamen olumlu ve bilimseldir. "Descartes, Locke, Newton ve benzerlerinde teolojik unsuru ancak bu anlamda buluruz ve artık sonuçlar üzerinde gerçek bir etkisi yoktur". Aynı şey bizim alanımız için de geçerlidir. Teolojik biçim, sosyal bilimler alanında düşünce aslında tamamen özgürleştikten çok sonra bile korunmaktadır³⁶.

İlk başta, kendi içinde bizim için çok az önemi olan ama dolaylı olarak büyük önemi olan bir "akılcı" teoloji geliştirdi. Bu bağlamda, tartışmanın Reform'un ihtilaflarıyla ilk kez başladığında, nasıl hâlâ tamamen eski yorumlama araçlarına dayandığını büyük bir ilgiyle gözlemliyoruz. Ancak daha sonra bu yöntem tamamen terkedilir ve yerini Deizm'in çeşitli biçimlerine ulaşılan kadar dinsel bilinç olgularının analizi alır. Bu Deizm, ebedî fakat "doğal" kanuna tam olarak karşılık gelir, yani "Akıl" yardımıyla ulaşılan, ancak içeriği kesin olarak belirlenmiş bir inançtır ve genel tabiatlı ve toplumsal bir öğreti değildir³⁷. Dönemin bütün düşünürleri bu sorunlara değinmiştir. Adam Smith bile hâlâ "Doğal Teoloji" üzerine konferanslar veriyordu, ancak bu tema zaten yalnızca sosyal bilimlerin konusundan değil, felsefenin geri kalanından da ayrı³⁸. Butler gibi tamamen teolojik bazı yazarlar bile sosyal bilimler alanındaki düşünceyi derinden etkilemiştir³⁹.

Daha sonra teolojik felsefenin ana-biliminden, ekonomi politiğin yakın ilişkisi içinde duran ve aynı analitik -ve bu bağlamda psikolojik- eğilimi gösteren bağımsız bir Etik kendini ayırdı. O zaten gerçek bir sosyal bilimdi ve aksi yöndeki çok popüler olan ifadelere rağmen ekonomiyle bağlantısını hiçbir zaman kaybetmemişti. Bu dönemin etik sistemi, etik olguları Shaftesbury'nin ahlaki anlayışı veya Adam Smith tarafından sürdürülen sempati ilkesi gibi genel açıklayıcı ilkelere veya Hobbes'un yazılarında ahlakın ve pozitif yaşamın özdeşleştirilmesi ilkesine veya hatta daha belirgin ilkelere dayandırıyordu. Grotius'taki veya Mandeville'in egoizm ilkesindeki eski fikirlerin yankıları, bizim için önemli olan birkaç isim. Bu durumda da, daha sonraki düşünürlerin çoğunun bile asla bir kenara atmadığı teolojik pelerinine rağmen, teolojik tartışmadan daha önce atıfta bulunduğumuz "bilimsel" bir

³⁶ Schumpeter, a.g.e., s. 18.

³⁷ Hasameddin Erdem, "Deizm", DİA, İstanbul, 1994, c. 9, s. 109-110.

³⁸ Mahsun Aytepe, "Deizm-Bilim İlişkisi ve İslam Düşüncesi", *Din Karşıtı Çağdaş Akımlar ve Deizm*, Van 2017, s. 198.

³⁹ Schumpeter, a.g.e., s. 19.

kavrayışa geçişi gözlemliyoruz⁴⁰.

Burada da somut içerikli ahlaki bilgi özlemini buluyoruz, ancak onu temel bilgi ve en geniş anlamda açıklama arzusundan ayırmamız gerekiyor. On altıncı yüzyılda bağımsız bir disiplin haline gelen Doğal Hukuk doktrini bizim için daha da büyük önem taşıyor. Çerçevesinde kaydedilen bilimsel ilerlemenin boyutu hakkında yeterli bir fikir vermek çok zordur. İlk başta hâlâ Postglossatores'in araçlarıyla çalışan, yani vicdan ve tefsir yöntemini kullanan İtalyan ve Fransız hukukçuların çevrelerinde, yukarıda özetlenen koşulların olumlu etkisi altında erken dönemde eleştirel bir ruh gelişti; ilgilendikleri hukuk sistemlerinin içeriğini sorguladılar. Bu eleştirel ruh, nihayetinde, Araplar aracılığıyla tanıtılan Yunanistan'ın doğa bilimlerinden türetildi. Bundan yavaş yavaş, giderek artan bir güçle, herhangi bir somut yasanın dışında var olan bir yasa fikri doğdu; deneyimle bilindiği şekliyle insan doğasının unsurlarından ve toplumun en derin ihtiyaçlarından türetilen bir kanun fikri bu şekilde ortaya çıktı⁴¹.

Kademeli olarak pozitif bir hukuk bilimi ve onun temeli olarak bir devlet ve toplum bilimi, kısmen bilimsel düşünceye hatırı sayılır bir bağımsızlık sağlarken üstünlüğünü resmen kabul eden Fransız "ikili hakikat" doktrininin vesayeti altında kendini açtı⁴². Bu bilim, kendi içlerinde zaten hatalı olan verileri, onlara dayanan geniş kapsamlı sonuçların çok gerisinde kalsa da, deneyime dayalı bir bilim olma niteliğinden hiçbir şey kaybetmedi. Bununla birlikte, teolojik anlatım ve hukukun genel doğasına ilişkin bir teorinin bilimsel amacının on sekizinci yüzyıla kadar, araştıran zihinlere her zaman genel olarak geçerli bir somut hukuk kuralları sistemi keşfetmeye yönelik fantastik bir plan şeklinde görünmesi olgusu, eleştirmenlerin Doğa Yasasının gerçek karakterini anlamalarını ve sonuç olarak onun büyüklüğünü takdir etmelerini zorlaştırdı. Bütün bunlar, Doğal Hukuk konusundaki herhangi bir spekülasyona karşı iyi bilinen önyargılara yol açtı⁴³.

Burada anılması gerekenlerin isimlerini seçmek zor. İktisatla uğraşırken, bu yazarların en başta en uygun iktisat bilgisine katkıda bulunanların dikkate alınması doğaldır. Bu, ağırlıklı olarak iktisatla ilgilenen ve doktrinleri bizi daha sonra meşgul edecek olan tüm fizyokratlar için geçerlidir. Bunların dışında, disiplinimizi en doğrudan etkileyen, ekonomik tezleri Hutcheson'unkilerin çekirdeğini oluşturan ve sonuç olarak Hutcheson'ın öğrencisi

⁴⁰ Schumpeter, a.g.e., s. 19.

⁴¹ Schumpeter, a.g.e., s. 20.

⁴² İkili hakikat doktrini hakkında bk. Etienne Gilson, Şark Filozofları, (Çvr. İbrahim Agah Çubukçu), Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 1-4, Ankara 1961, s. 201.

Adam Smith'in doktrininin önemli bir kısmına katkıda bulunan Pufendorf'du. Bununla birlikte, ekonomik başarıları, Doğal Hukuk alanındaki diğer görüşlerinden biraz farklı olan Locke'tan da bahsetmeliyiz. Oldendorp, Grotius, Gassendi, Bodius, Cardano, Hobbes ve diğerlerinin bu disiplin açısından önemini burada tartışmak mümkün olmasa da, Wealth of Nations ile olan ilişkisi nedeniyle Hutcheson'dan kısaca bahsetmek gerekiyor⁴⁴. Onun "*System of Moral Philosophy*" yani "Ahlak Felsefesi Sistemi" Profesör Glasgow (ö. 1761) tarafından yazılan en önemli kitaptır. 1755'te yayınlanmasına rağmen, 1746'da tamamladığı bu eser esas olarak ders verme faaliyetlerinin meyvesiydi ve çok kapsamlı bir ekonomi teorisi içeriyordu⁴⁵. İşbölümü, değer, fiyat ve para doktrinlerinin büyük ölçüde Adam Smith tarafından devralındığı oldukça açıktır. Özellikle, klasik okulun tüm yazarlarında olduğu gibi Hutcheson'da da emeğin mübadele değerinin ölçüsü olarak görüldüğüne dikkat edilmelidir. Onun dağıtım teorisinde, fizyokratların sisteminde de sergilenen, toprağın fiziksel üretkenliğinin safça abartılması açıkça ortaya konulur⁴⁶.

Bundan, yirmi bir yıl sonra Turgot tarafından bir kez daha geliştirilen ilgi teorisini kısmen çıkardı. Öte yandan, Hutcheson, faizden elde edilen geliri girişimcinin ödünç alınan paranın yardımıyla elde ettiği kâra dayandırırken -bu konuda Locke'un konumuna yaklaşır- A. Smith ise bu sonuçtan kaçınır. Ayrıca, ünlü 'Arz ve Talep' deyiimi gibi daha sonra çok önemli hale gelecek olan faktörlerin önemini de açıkça kabul etti. Uluslararası ticaretle ilgili olarak Hutcheson, merkantilist fikirler ile Adam Smith'inkiler arasında yarı yolda durur. Pufendorf'un sosyal bilimi teolojiden ayırma çalışmasında zaten göze çarpan süreci esasen tamamladı ve temel sosyal kavramları, faydacı bir eğilimle ortaya koymuştur⁴⁷.

Bu konuda üç noktaya daha fazla dikkat çekilmesi gerekmektedir: İlk olarak, Doğal Hukuk okulu içindeki bir eğilim, daha sonra Bentham adının ilişkilendirildiği Faydacılık teorisine yavaş yavaş yol açtı. İlk başta bu, basitçe, sosyal fayda ögesinin belirli bir yönde vurgulandığı anlamına geliyordu. Ancak bunun sonucu, sosyal eylemin anahtarının bireyin iradesinde, zevk arama ve acıdan kaçınma arzusunda aranmasıydı. Bu, özellikle ekonomide çok büyük önem taşıyacaktı; bu kavram, kendi alanı dışında oldukça etkisizken, bu anlayışın

⁴³ Schumpeter, a.g.e., s. 20.

⁴⁴ Bk. Adam Smith, *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*, Cilt: 1, Oxford University Press 1976, s.1-614 .

⁴⁵ Bkz. William Robert Scott, (1900), "Hutcheson's economics and his relation to Adam Smith", in Scott, William Robert (ed.), *Francis Hutcheson: his life, teaching and position in the history of philosophy*, Cambridge: Cambridge University Press, pp. 234–35.

⁴⁶ Schumpeter, a.g.e., s. 21-22.

⁴⁷ Schumpeter, a.g.e., s. 22.

en uygun olduğu yerd. Ekonomik analizin etkili bir aracıydı ve kısmen doğrudan, kısmen de eleştiriye verdiği teşvik sayesinde, sosyal bilimler alanında önemli bir bilgi genişlemesiyle sonuçlandı. İkinci olarak, toplum sözleşmesi fikrinin aynı anda Doğal Hukuk okulunun temsilcileri tarafından geliştirilip aşıldığı gerçeğini vurgulayabiliriz. Bu fikri, tarihsel olarak değersiz olduğu için kınamamalıyız, çünkü birçok toplumsal ilişki, bilinçli bir sözleşmeye değilse bile, en azından karşılıklı hizmet olgusuna dayanmaktadır; siyasi düşünce tarihçileri. Bu, açıkça, özellikle bir ekonomik sistemi oluşturan ekonomik ilişkiler için geçerlidir ve bu fikir, bilinçli veya bilinçsiz olarak, ekonomide metafizik unsurlardan arınmış daha net bir kavrayışa katkıda bulunmuştur. Üçüncüsü, v. Philoppovich'in gösterdiği gibi, toplum fikrinin ve onunla bağlantılı çeşitli teorilerin Alman iktisat teorisine ancak on dokuzuncu yüzyılda Doğa Yasası öğretmenlerinin yardımıyla girmiştir⁴⁸.

Tüm bu özel dallar -İlahiyat, Etik, Hukuk ve Ekonomi- "Ahlak Felsefesi" teriminin alışılmış hale geldiği bir birlik oluşturdu. Bununla modern anlamda bir "ahlaki doktrin" veya bir "felsefe" değil, tüm metafiziksel karışıma rağmen giderek daha ampirik ve analitik hale gelen ve doğal olana karşı çıkan kapsamlı bir düşünce sistemini (Geisteswissenschaft) anlamalıyız. O günlerde Doğa Felsefesi olarak adlandırılan bilimler, ahlak felsefesi sistemi, tüm dallarında aynı öncüllere, yani insan güdülerine ve bunların insan eylemleriyle ilişkilerine ilişkin aynı basit varsayımlara dayanıyordu; büyüme kavramının neredeyse tamamen arka plana çekilmesi anlamında, tüm yönleriyle bireyci, akılcı ve mutlaktı. Bu organik bütünlük içinde bir unsur diğerlerini etkilediğinden, hemen hemen her düşünce iktisat için de önemlidir. Bu bağlamda, öncelikle Locke ve Hume'un felsefi başarılarından söz edilmelidir, çünkü felsefe bir daha asla bu dönemdeki kadar geniş ölçüde bir sosyal bilim olmamıştır. Temel ilkeleri hâlâ J. S. Mill'in düşüncesine hakim olan Hartley'in çağrışımçı psikolojisine de önemli bir pay ayrılmalıdır. Bu psikoloji, ekonomik teorisinin gelişimi için en büyük öneme sahipti. Ancak burada bu soru gibi G. Vico'nun *Principi di una scienia nuova* (1721) adlı eseri olan sosyolojik düşüncenin geniş alanının dışında kalan olgularla da ilgilenilmemektedir⁴⁹.

Sonuç

Buraya kadar dikkat çekilen düşünürler, ekonomik sorunlara kelimenin en geniş anlamıyla 'felsefe' ilgisinden hareketle yaklaşmışlar ve şekillenen araçları kullanarak yavaş

⁴⁸ Schumpeter, a.g.e., s. 22.

⁴⁹ Schumpeter, a.g.e., s. 23.

yavaş olgular dünyasının bizim sektörümüze yönelmeye başlamışlardır. Başka bir yerde ve başka alanlarda varılan bakış açılarından; öte yandan, şimdi anmamız gerekenler için, bu düşünürlerde bilgi için bilgi arzusu da kendini hissettirse bile, pratik sorunlar ve pratik amaçlar belirleyici bir öneme sahipti. Bu düşünürlerin çoğu için insan etkinliği kendi içinde hiçbir şekilde sorunlu değildi. Ağırlıklı olarak, herhangi bir özel bilimsel eğitimi olmayan ve felsefi sorgulama eğilimi olmayan pratik adamlardı. Pratik politikacının gözünde, onlara cevaplanması gereken bir soru olarak görünmesi için bir gerçeğin şüpheli olması gerekiyordu. Ayrıca ortaya çıkan sorunların çözümü için akıl ve hayat ve iş tecrübelerini yanlarında getirmişler, ancak felsefi donanım getirmemişlerdir. Böylece, iktisat literatürünün bu dalında neden bu kadar çok mükemmel başlangıcın neden hiçbir şeye yol açmadığı, çünkü onlara neden olan somut tartışmanın ötesinde takip edilmediği açıklanır. Ayrıca, neden açıkça ve güçlü bir şekilde formüle edilmiş birçok tanıyla yan yana bazı ilkel önyargılar bulduğumuzu, neden ayrıntıların farkına varılırken altta yatan ilkenin gözden kaçırıldığını ve analizin neden durumun gerektirdiğinin ötesine asla nüfuz etmediğini de anlıyoruz. çoğu durumda temel konuların açıklığa kavuşturulması girişiminde bulunulmamıştır. Kısacası, literatürün bu dalı, doğrudan gözlemin tüm tazeliğini ve verimliliğini ortaya koymaktadır. Aynı zamanda, en azından kendi başına salt gözlemin tüm çaresizliğini gösterir. İlk aşamalarda, yavaş yavaş tesadüfi argümanlar ve güncel tartışmalar alanından gerçek bir analiz yapmak için bazı girişimler ortaya çıktı. Bugün bile, çoğu durumda o günlerin yazılarından daha yükseklere ulaşmayan böylesine popüler bir edebiyata sahip olunmuştur. Bu, alanımızdaki katı bilimsel bilginin sahip olduğu prestij eksikliği ile açıklanabilir. Bununla birlikte, daha önceki dönemde, "popüler iktisat" filizlenmekte olan bilimsel iktisat disiplinine çok katkıda bulunabilirdi. Sadece bilimsel bilgiyi etkilediği ve ürettiği ölçüde bizi ilgilendiriyor, mevcut koşulların bir yansıması olarak değil.

Kaynaklar

Arthur, James, Gheridy Economic Thought, A, Historical Anthology, Random House, New York, 1965.

Aytepe, Mahsun, "Deizm-Bilim İlişkisi ve İslam Düşüncesi", *Din Karşıtı Çağdaş Akımlar ve Deizm*, Van 2017, s. 198.

Bulut, Nihat, "Ortaçağdan Yeniçağa Geçiş Süreci Bağlamında Ekonomik Zihniyet Değişiminin Siyasal Düşünceye Etkisi", *AÜEHFD*, C. VI, S. 1-4 (2002).

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 2, VOL: 2, ISSUE: 2

Burke, Edmund, "The Economy of Athens in the Classical Period : Some Adjustments to the Primitivist Model", Transactions of the American Philologica/ Association 1 22, 1 992, pp. 199-226.

Erdem, Hasameddin, "Deizm", DİA, istanbul, 1994, c. 9, s. 109-110.

Finley, M. I., *Antikçağ Ekonomisi*, (Çvr. Hatice Palaz Erdemir), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2007.

Gilson, Etienne, Şark Filozofları, (Çvr. İbrahim Agah Çubukçu), *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 1-4, Ankara 1961.

Granovetter, Mark, "Economic Action and Social Structure: The Problem of Embeddedness", American Journal of Sociology 91, 1 985, pp. 485-510.

Hobbes, Thomas, Leviathan, Çeviren: Semih LİM, Yapı Kredi Y., İstanbul, 2001, s.131.

Jonkers, E. J., *Economische en socialc toestanden in het Rmeinsche Rijk blijkende uit het Corpus Juris*, Wageningen 1933.

Neumark, Fritz, *İktisadi Düşünceler Tarihi*, (çev. Ahmet Ali Özeken), C. 1, İstanbul 1943, ss. 59-60.

Özgüven, Ali, İktisadi Düşünceler, Doktrinler ve Teoriler, İstanbul 1984.

Polanyi, Kari, "Aristotle Discovers the Economy", Trade and Market in the Early Empires, (ed. Kari Polanyi, Conrad Arensberg ve Harry Pearson), Glencoe, 111., 1 957, pp. 64-97.

Sandelin, Hans-Michael Trautwein and Richard Wundrak, *A Short History of Economic Thought*, Thirt Edition, Routledge 2014.

Schumpeter, Joseph A., Economic Doctrine And Method: An Historical Sketch, (Translated By R. Aris), New York Oxford University Press 1954.

Scott, William Robert, "Hutcheson's economics and his relation to Adam Smith", in Scott, William Robert (ed.), Francis Hutcheson: his life, teaching and position in the history of philosophy, Cambridge: Cambridge University Press, (1900).

Smith, Adam, An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations, Cilt: 1, Oxford University Press 1976, s.1-614 .

Sunar, İlkay, Düşün ve Toplum, Birey ve Toplum Y., Ankara, 1986, s.60.

Timur, Hüseyin, İktisadi Düşünceler Tarihi, İzmir 1968.

Weber, Max, Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu, Çev. Zeynep Atuoba, Hil Y., İstanbul, 1997.

**HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ'NİN KURUMSALLAŞMASINA BİR
ÖRNEK: ZİRAAT FAKÜLTESİ**

****Mustafa ATAŞ**
****Sibel ALICI**
***** Gözde GÖKSEL**
****** Şerif GÖKSEL**
*******Selma SEVGİ**

Makale Türü: Araştırma Makalesi
Makale Gönderme Tarihi: 18.05.2024
Makale Kabul Tarihi: 11.06.2024

Atf Bilgisi:

Ataş, M., Alıcı, S., Göksel, G., Göksel, Ş., & Sevgi, S. (2024). Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nin Kurumsallaşmasına Bir Örnek: Ziraat Fakültesi. *International journal of eastern mediterranean studies*, 2(2), 28-54. <https://doi.org/10.5281/zenodo.11644837>.

Özet

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 1992 yılında kurulurken, kurucu rektör Prof. Dr. Haluk İpek, ziraat mühendisi olması sebebiyle ilk olarak Ziraat Fakültesi'nin kuruluşunu tasarlamıştır. Bu tasarımda şüphesiz Hatay'ın bir tarım bölgesi olması ve zirai alanda Türkiye'nin en verimli topraklarına sahip olmasının büyük önemi vardır. Prof. Dr. Haluk İpek bu potansiyeli ortaya çıkarmak ve Hatay'da üniversitenin lokomotifi olabilecek bu ilk bölümü hayata geçirmek için büyük uğraş vermiştir.

Bu makalede Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nin kuruluş aşamasındaki ilk Ziraat Fakültesi için ortaya koyduğu açılım ve buna karşı yerelde verilen uğraşlar üzerine durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hatay, Antakya, Mustafa, Kemal, Üniversite.

Abstract

While Hatay Mustafa Kemal University was established in 1992, the founding rector Prof. Dr. Since Haluk İpek was an agricultural engineer, he first designed the establishment of the Faculty of Agriculture. Undoubtedly, the fact that Hatay is an agricultural region and has the most productive agricultural lands of Turkey is of great importance in this design. Prof. Dr. Haluk İpek has made great efforts to reveal this potential and realize this first department, which can be the locomotive of the university in Hatay.

This article will focus on the initiative put forward by Hatay Mustafa Kemal University for the first Faculty of Agriculture in its establishment phase and the local efforts against it.

Key Words: Hatay, Antakya, Mustafa, Kemal, University.

Giriş

**** Uzman Öğretmen, Adnan Menderes Ortaokulu/Şahinbey mustafaatas272@gmail.com, Orcid: 0009-0004-3805-0756**

**** Müdür, Toki Plevne Anaokulu, Şehitkamil, sibemol78@hotmail.com Orcid No: 0009-0001-3499-9014**

***** Müdür, Orhan Gazi Anaokulu/Şehitkamil, orhangazianaokulu@gmail.com, Orcid: 0009-0006-9249-1397**

****** Müdür Yardımcısı, Şehit Ali Polat Anadolu Lisesi / Şehitkamil, serif_goksel@hotmail.com, Orcid no:0009-0000-8360-7606**

******* Müdür Yardımcısı, Zübeyde Hanım Anaokulu/Şahinbey, sevgiselma@outlook.com, Orcid no:0009-0000-6439-1539**

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi bünyesinde kurulacak Ziraat Fakültesi ile Kafeterya binalarının ihaleleri gerçekleştirildi. %90 hissesi MKÜ ve %10 hissesi kamu ve özel kuruluşlara ait Bil-Tek Anonim şirketi, geçerli müteahhitlik karnesi almak suretiyle inşaatları müteahhit sıfatıyla üstlendikten sonra işlerin taşeronlar eliyle yürütülmesini sağlamak üzere 21 müteahhit firma ile şahsa çağrıda bulunuldu.

Vali yardımcısı ve Biltek A.Ş. Yönetim kurulu başkanı Necat Aksu, çağrılarında 18 müteahhit firmanın cevap verip ihalelere katıldığını, bunlar içinde kafeterya işinin %28.50 kırımla Şenkut Kuşçu'ya, Ziraat fakültesi işinin de %23.80 kırım yapan Ekintaş firmasına verildiğini bildirdi.

Vali yardımcısı ve Bil-Tek A.Ş. başkanı Necat Aksu, şirketin 2886 sayılı yasaya tabi olmayıp ihaleyi dilediğine verip vermemekte serbest olmasına karşın, şirket çıkarının ön planda tutularak karar verildiğini belirtti ve şu açıklamayı yaptı: “Buna rağmen, Yönetim kurulu objektif ve tarafsız davranarak, en fazla indirim yapan iki firmaya verilmesini kararlaştırmıştır. Bu işlerden edinilen kar, MKÜ tarafının olacak ve bu meblağlar Hatay MKÜ'nun gelecekte Dünya Üniversiteleri arasına girmesinde, asgari maddi desteği sağlamış olacaktır. Biz MKÜ İmar ve inşası ile ilgili olan ve çok güç koşulları içeren sözlerimize rağmen fedakârlık göstererek hizmet yarışına giren bu saygın Müteahhitlerimizi kutlar, bu vesile ile açık teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Bu arada kamuoyu önünde işi alan müteahhitlere de seslenmek istiyoruz. Mustafa Kemal Üniversitesi Hatay'ımızın göz bebeğidir. Hatay ve Hataylı olarak geleceğimiz üniversitenin geleceği ile eş değerlidir. Sayın Rektörümüzün Hatay MKÜ'ni Dünya Üniversiteleri düzeyine yükseltmek ideali vardır. Üniversitemizi evrensel nitelikte bilgi ve teknoloji üreten Bilgi-Parkı haline getirmek istemekteyiz.

Sayın Valimizin, Hatay MKÜ'nin kuruluş ve gelişimi yolunda 115 vakıf üyesiyle birlikte gösterdikleri çaba, her Hataylının gönlünde yer bulmuş, sevgi ve saygınlık kazanmıştır. Bil-Tek A.Ş. yönetimi, Sayın Valimizin Rektörümüzün bu saygın düşünce ve çabalarının birazcık olsun katkıda bulunmak, bu dinamik ve çağdaş düşüncelerini realize edebilmek için, üniversitemizin inşaatlarını büyük risk ve sorumlulukları göze alarak üstlenmiş ve bu ilk taşeronluk işini sizlere vermiştir. Üzerinize almış olduğunuz bu ilk önemli işleri kamuoyu önünde, yukarıda belirtilen düşünceler doğrultusunda, bütçe olanaklarına bakmaksızın bir an evvel bitirerek kamuoyunun güven ve takdirlerini kazanacağınıza, yeni

kurulmuş diğerk üniversiteler arasında yüzümüzü ak çıkaracağınıza inanıyoruz.”¹

Ziraat Fakültesi İskenderun yolu üzerinde 13. Km de yapılan binada faaliyetlerini sürdürmektedir. Üç dersliğı bulunan bu fakülte 1992 yılında 3 bölüm olarak hizmete sokulmuştur. Bağ-Bahçe Bölümü, Tarla Bölümü ve Zootečni Bölümü. Bu bölümlerin her birine 25'er öğrenci alınarak eğitime başlatılması düşünölmekteydi. Fakültede 2 Prof., 2 Doç., 2 Yrd. Doç., 16 Araştırma Görevlisi, 2 Öğretim Görevlisi görev yapmaktaydı. 1993-1994 öğretim yılında Bahçe Bitkileri Bölümünde 26, Tarla Bitkileri Bölümünde 24, Zootečni Bölümünde 22 olmak üzere toplam 72 öğrenci ile eğitime başlanmıştır. Bitki Koruma Bölümüne ise 1994-1995 eğitim öğretim döneminde öğrenci alınması planlanmıştır. Ziraat Fakültesi bünyesinde doku kültürü laboratuvarı kurma çalışmaları başlamıştır. Bu laboratuvar da nesli tükenme tehlikesinde olan “salep orkidesi” gibi bitkilerin üretimi yanında hastalıktan arıtılmış meyve fidanı, bağ, çilek gibi bitkilerin de kitle üretimleri gerçekleştirilmektedir².

Cumartesi günü şehrimizde toplanan üniversiteler arası ziraat- orman bilimleri eğitim konseyi, hızlı adımlarla oluşturulan Hatay Mustafa Kemal Üniversitesine her konuda destek olmayı vaat etti. Vali Acun'un da izlediğı ve söz alarak kısaca görüşlerini açıkladığı konsey toplantısında, mesleki sorunlar değerlendirilirken YÖK'ün olumsuz kararları da tartışıldı. Bu arada, gazetemiz temsilcisi ve aynı zamanda Ziraat mühendisi Nidal Özdemir'in sorusuna yanıt halinde: Yeni ziraat fakülteleri açılmasının konsey kararına bağlı olmadığı vurgulanarak olayda politika ve politikacıların önemli rol oynadığı açıklandı.

Ankara üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Günay Akbay başkanlığında yapılan toplantı yarınki sayımızda da ayrıca değerlendirilecektir.³ Üniversiteler arası Ziraat-Orman bilimleri eğitim konseyinin geçtiğimiz cumartesi günü şehrimizde yapılan toplantısında, gerek mesleki konular değerlendirilirken, gerekse gazetecilerin sorularına yanıt halinde Hatay Mustafa Kemal Üniversitesine ilişkin ön çalışmalar ve kaydedilen gelişmeler sık sık ele alınarak önemli görüş ve öneriler ortaya atıldı. Konsey başkanı Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Günay Akbay, soruya yanıt halinde görüşlerini açıklarken özetle: “Biz Kuruluş aşamasında ve sonrasında her türlü desteğı vermeğı hazırız. Öğretim üyesi desteğini 3 şekilde verebiliriz. Kendi kadrolarımızdan kalıcı olarak gönüllüleri, geçici bir süre kadronuzu tamamlayıncaya kadar hocalarımızı gönderebiliriz, ya da kısa sürede yoğun

¹ 18 Şubat 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 28, Sayı: 8492, s. 3.

² MKÜ Bülten, s. 12.

³ 22 Şubat Pazartesi, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, Sayı: 8199, s. 1.

program uygulamalarıyla dersleri tamamlayabiliriz⁴.

Mustafa Kemal Üniversitesi Su ürünleri fakültesi dekanlığını yapan Prof. Dr. Ahmet Çakır görevinden ayrılarak ilimizi terk etti. Öğrenciler ve özellikle vatandaşlar çok sevilen Prof. Dr. Çakır'ın Tekirdağ Üniversitesi Ziraat Fakültesinde görev yapacağı öğrenildi.

Bilindiği üzere Prof. Dr. Çakır bir süre önce “yönetim anlayışı farklılıkları” nedeniyle Su Ürünleri fakültesi dekanlığından istifa etmişti. Prof. Dr. Ahmet Çakır için dostları geçtiğimiz Çarşamba akşamı şehir kulübünde bir veda yemeği verdi.⁵

MKÜ Ziraat Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Suphi Aslan, Alman Akademik değişim kurumundan kazandığı bursla 2 aylığına görevli olarak Almanya'ya gitti. Almanya'nın Giessen ve Berlin Üniversitelerinde araştırmalarda bulunacak olan Prof. Dr. Aslan, AB ülkelerinden birine gitmek suretiyle ülkemizin zirai faaliyetlerini tanıtım görevini de üstlenecek⁶. Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim üyelerinden Prof. Dr. Suphi Aslan 2 aylık Almanya gezisini tamamlayarak Antakya'ya döndü. Bir Alman Vakfının davetlisi olarak Almanya'ya giden Prof. Dr. Suphi Aslan bu ülkede bilimsel araştırmalarda bulunma yanı sıra sempozyumlara da katıldı⁷.

Mustafa Kemal Üniversitesine bağlı Ziraat Fakültesinde 15 profesörün görev yaptığı öğrenildi. Tayfur Sökmen Kampusunda yer alan ve şu anda 508 öğrencisi bulunan Ziraat Fakültesinde ayrıca 5 doçant, 38 yardımcı doçent, 1 öğretim görevlisi, 23 araştırma görevlisi, 3 uzman ve 1 okutmandan oluşan toplam 86 öğretim elemanının bulunduğu öğrenildi. Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kadriye Çağlayan, Ziraat Fakültesinin bünyemize yönelik önemine değindi ve “Yeni kurulan ve gelişimini sürdüren her kurum gibi fakültemizde kıt olanakları değerlendirmeye çalışarak gerek kaliteli eğitim vermek, sorunlarına yönelik araştırmalar planlayarak Hatay'ın bölgesel kalkınmasına katkıda bulunabilmesi çabası içindedir” dedi⁸.

Ziraat Fakültesi Bölümleri

Bahçe Bitkileri Bölümü

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Rektörü Prof. Dr. M. Şerefettin Canda, Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Kaplankıran'ı makamında kabul etti. Kaplankıran, MKÜ'nün Dört Yol Deltagaz Mevkiinde yetiştirdikleri Avokado

⁴ 23 Şubat Salı, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, Sayı: 8200, s. 1.

⁵ 20 Haziran Cuma 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, s. 4.

⁶ 4 Ekim 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10781, s. 1.

⁷ 5 Aralık 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10834, s. 1.

⁸ 14 Ocak 2002, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, S.10865, s. 3.

meyvesi hakkında Rektör Canda'ya bilgi verdi. Prof. Dr. Kaplankıran, "Turunçgiller ve Subtropik Meyveler Araştırma ve Uygulama istasyonunda ülkemize 1967 yılında getirilen egzotik meyvelerden biri olan Avakado üzerinde araştırmalar Ziraat Fakültesi, Tarımsal Araştırma Merkezinin katkıları ile devam etmektedir. Dörtüol ve İskenderun'da yapılan adaptasyon çalışmalarında anılan koşullarda Bacon, Füerte, Zutano ve Hass gibi standart çeşitlerin yetiştirilebileceği Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümünce saptanmıştır. Meyve olmasına karşın salata ve değişik yemek çeşitleri ve kahvaltılarda tüketilen avokado konusunda ilgili akademisyenler, Hass çeşidinin çok kaliteli olmasına karşın, soğuğa duyarlı hassas olduğunu ve soğuk riski olan yerlerde bu çeşidi önermediklerini" belirtti. Prof. Kaplankıran, ayrıca çeşitlerin adaptasyon çalışmaları yanında beslenme ve karbonhidrat fizyolojileri, muhafaza koşulları, olgunlaşma kriterleri ve enteresan bir çiçek biyolojisi gösteren bu meyvenin dölleme biyolojileri konusunda araştırmaların sürdürülmekte olduğunu da belirtti. Rektör Canda ise "Semitropik kökenli bir meyve türü olan avokado günümüz beslenme eğilimleri göz önüne alındığında sağlık açısından en başta gelen meyve türleri arasında yer almaktadır. Özellikle vitamin zenginliği ve mineral maddeler yönünden besleyici değeri yüksek oluşuyla avokado dikkati çekmektedir. Ayrıca öğrencilerimiz de meyve üzerinde uygulamalar yanında bitirme tezi ve lisansüstü tez de yapmaktadır" diyerek Prof. Dr. Mustafa Kaplankıran'a çalışmalarından dolayı teşekkür etti.⁹

Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü

MKÜ Rektörü, MKÜ Ziraat Fakültesi 'Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü'nün bölgede bir seferberlik başlatarak yörede yetiştirilen ürünlerin daha kaliteli ve daha ucuza mal edilmesi için çalışmalar yapacağını söyledi. Fakültenin diğer bölümlerinin de özellikle de yaş meyve ve sebze alanında başta olmak üzere, diğer alanlarda da zararlılarla mücadele için kolları sıvadığını hatırlatan MKÜ Rektörü, kısa vade de üniversite bünyesinde meydana gelecek gelişmelerle ilgili de bilgi verdi. Antakya Ticaret Borsası Başkanı Mehmet Ali Kuseyri'yi makamında ziyaret eden MKÜ Rektörü, Araştırma Hastanesi bünyesinde iki blok binanın daha hizmete açılacağını ve bu iki adet blokta 177 adet yeni hasta odası, 48 adet yoğun bakım hasta yatağı ve 100 öğretim üyesinin yeni odalarının bulunacağını anlattı. İki adet bloğun hizmete girmesiyle birlikte hastane toplam yatak sayısının 543 olacağını altını çizen MKÜ Rektörü, hastane ihtiyacı olan toplam 62 hemşire için de gerekli yazışmaların tamamlanarak sonucunun beklendiğini belirtti. En kısa sürede basın mensuplarıyla bir araya

⁹ 19 Ocak 2010, Özyurt Gazetesi.

gelerek geniş çaplı açıklamalarda bulunacağını ayrıca anımsatan MKÜ Rektörü, “Üniversitemizin hak ettiği yere ulaşması için var gücümüzle çalışıyoruz. Ancak bunu sadece biz kendi başımızı gerçekleştiremeyiz. Sivil toplum örgütlerinden ve diğer kesimlerden destek bekliyoruz. Birlikte çalışıp daha iyi günlere geneleceğimize inanıyorum. Amaç üniversiteyi rektörlüğün gölgesinden kurtarıp, kimseyi kıskanmadan hak ettiği yere taşımaktır” ifadesinde bulundu.

Ziyaret sırasında kısa bir konuşma yaparak konuşunu ağırlayan ATB Başkanı Mehmet Ali Kuseyri ise, Mustafa Kemal Üniversitesinin adına yakışır bir şekilde kısa bir sürede Türkiye'nin ve dünyanın önemli üniversiteleriyle yarışır hale geleceğinden duyduğu inancı dile getirdi ve bu konuda ATB olarak üstlerine düşen görevleri yerine getirmeye hazır olduklarını söyledi. Duygu ve düşüncelerini bu şekilde ifade eden ikili, daha sonra karşılıklı jestlerle birbirlerine hediyeler vererek gönül aldılar. Ziyaret sırasında MKÜ Rektör Yardımcıları yanı sıra ATB yönetim kurul üyeleri de hazır bulundular.¹⁰

Ziraat Fakültesine Bağlı Birimler

Tavukçuluk Yetiştiriciliği Birliği

MKÜ tarafından hazırlanan ve Hacettepe Üniversitesi Öğretim üyesi Prof. Dr. İnci San'ın konuşmacı olarak katıldığı, Ticaret Odası Salonunda dün yapılan “Yaratıcı Drama ve Eğitsel İşlevi” konulu konferans hemen her tabakadan oluşan topluluk tarafından büyük bir ilgiyle izlendi ve dinledi. İnci San'ın yaptığı Drama tanımı ve görsel şekilde sunduğu eserler ile bunun üzerinde yapılan tartışmalar oldukça eğiticiydi. Daha sonra eğitim alanında Drama'nın ne kadar yararlı olduğunu ifade edebilmek amacıyla katılan dinleyicilerden tiyatro oyunu sergilettirildi. Amatör oyuncu olarak nitelenen dinleyiciler İnci San'ın liderliğiyle izleyicilere zevkli dakikalar yaşattılar¹¹.

Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi, ilimizde bulunan tavuk yetiştiricilerine yönelik mesajında “Hatay bölgesi tavuk yetiştiriciliği birliği” kurulması çağrısında bulundu. Üniversite Rektörü aynı zamanda Ziraat Fakültesi Zooteknik bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Haluk İpek, kouyla ilgili açıklamasında şöyle dedi: “Hatay ilindeki Tavuk üreticilerinin, üniversitemiz öncülüğünde kurulacak birliğe katılmaları halinde, yetiştiricilikte karşılaşılan sorunların aşılması, üretim potansiyelinin geliştirilmesi, daha iyi koşullarda pazarlanması ve buna benzer diğer konularda oldukça iyi sonuçlar almaları sağlanmış olacaktır.” Bu arada

¹⁰ 09 Şubat 2011, Özyurt Gazetesi.

Rektör Prof. Dr. Haluk İpek'in, tavuk yetiştiricilerine gönderdiği mektupta da şöyle denmektedir: Hatay bölgesindeki tarımsal faaliyetler ülkemiz tarımsal faaliyetleri içinde oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Bölgedeki hayvancılık sektörü içinde yumurta tavukçuluğu ve et tavukçuluğu (Broiler) da, önemli bir hayvancılık uğraşı olarak görülmekte ve yakın gelecekte hem iç Pazar ve hem de dış pazara yönelik büyük bir potansiyel olacağı tahmin edilmektedir.

Bölgemiz tavukçuluğunun bilimsel bir şekilde ele alınıp incelenmesine imkan vermek ve üreticiler arasında yarar sağlayıcı bir iletişim tesis etmek amacıyla Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi olarak üretici ve tüketici bazında anket çalışmaları yapmaktayız. Bölgemiz tavukçuluk sektöründe yer alan yetiştiricileri Üniversitemiz öncülüğünde “Hatay Bölgesi Tavuk Yetiştiricileri Birliği” şemsiyesi altında toplamak amacındayız. Böylelikle siz değerli üreticilerimizin gerek üretim safhasında hammadde temini ve gerekse üretim sonunda elde edilen ürünlerin değer fiyata pazarlanmasında bu birliğin katkıları olacağı, dolayısıyla üretim için harcadığınız emek ve sermayenin daha da değerlendirilmiş olacağı düşüncesindeyiz.

Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bu konuda yetişmiş uzman kadrosuyla bölgemiz tavukçuluk sektörünün problemlerinin çözümüne yardımcı olabilme heyecanı ile sizlerin her konuda taleplerinizi beklemektedir. Sizlere yardımcı olabilecek bilimsel çalışmaların sonuçlarının üretime aktarılabilmesi, yetiştirici ile Üniversitenin birlikte çalışmasıyla gerçekleşecektir¹².

MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek yayınladığı bayram mesajında, dini bayramların sevinç ve coşku dolu günler olduğuna dikkat çekerek Şeker Bayramının da bunlardan biri olduğunu bildirdi. Rektör İpek mesajında şöyle dedi: “Milli ve dini bayramlar, toplumların sevinç ve coşku dolu günleridir. Bu yönüyle toplum yaşayışında bayramların unutulmaz hatıraları ve önemli şerhleri vardır. Huzur içinde kutladığımız Şeker Bayramı da bu önemli günlerden biridir. Bu vesileyle sevgili Hatay halkının ve yüce milletimizin bayramlarını içtenlikle kutluyor, devletimizin ve milletimizin huzur, mutluluk ve gönencinin sonsuza kadar artarak sürmesini yürekten diliyorum¹³.

Zeytinciliği Geliştirme Girişimi

Hatay ilinde zeytinciliğin geliştirilmesi amacıyla Valilik, Özel İdare Müdürlüğü ve Mustafa Kemal Üniversitesi'ne bağlı Ziraat Fakültesi el ele verdi. Özellikle Altınözü ve

¹¹ 5 Mayıs 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8554, s. 1.

¹² 5 Mayıs 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8554, s. 3.

Antakya ile Samandağ ilçelerinde zeytinciliğin geliştirilmesi için son 2 yılda bu yörelere 60 bin ağaç çok cüzi ücretler karşılığında üreticiye ulaştırıldı. Vali Utku Acun, Üniversite ile işbirliği içinde zeytinciliği verimli sonuç alınmasına çalışıldığı bildirildi¹⁴.

Zeytin ve zeytinyağı üreticileri haberimiz içeriğinde yer alan Hatay ilinin iklim koşulları itibarıyla Gemlik Zeytinine uygun olmadığı bunun yerine yerel çeşitlerden Haşeba, Halhalı ve Sarvani gibi türlerin ekilmesi gerektiğinin altı çizilmişti. Söz konusu haberin gazetemiz de yayınlanması sonrasında konuya ilişkin bir açıklamada geçtiğimiz gün Mustafa Kemal Üniversitesi'nden (MKÜ) geldi. MKÜ Ziraat Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Dilşat Bozdoğan Konuşkan, "Hatay'ın Yerel Zeytin Çeşitlerinden Elde Edilen Zeytinyağlarının Antioksidan ve Kalite Özellikleri Açısından İncelenmesi" konulu çalışmasını kamuoyu ile paylaştı. Çalışmanın baştan sona kadar söz konusu haberimizi teyit ettiği gözlenirken, ilimiz de Gemlik Zeytin türünde ısrar eden ilgili birimlerin ise hiçbir açıklama yapmaması dikkat çekti.

Çalışması sırasında, sofralık bir çeşit olan Gemlik zeytinini, Antakya ve Altınözü ilçelerinde bulunan yöreye özgü Halhalı, Savrani, Haşeba, Karamani türü zeytinle karşılaştırdığını belirten MKÜ Ziraat Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Dilşat Bozdoğan Konuşkan "Çalışmam kapsamında Gemlik zeytini ile yerel çeşitleri laboratuvar ortamında inceledim. Elde ettiğimiz natürel zeytinyağlarını, asit oranı, antioksidan bileşenleri ve kalite açısından karşılaştırdık. Çalışmada, antioksidan ve asit oranı açısından yerli çeşitlerin, Gemlik çeşidine göre daha kaliteli olduğu ortaya çıktı. Ayrıca aroma açısından da yerel çeşitlerimizin daha iyi olduğunu yapılan başka bir çalışmayla tespit ettik. Yerel zeytin çeşitlerinden elde edilen yağ oranı da Gemlik zeytinine göre çok daha yüksek. Örneğin; 100 kilo Gemlik zeytininden 20-25, yerel çeşitlerden ise 30-35 kilo yağ elde ediliyor" dedi. Hatay'lı üreticilerin haberimizde de yer aldığı gibi çeşitli teşvikler nedeniyle daha çabuk meyve veren Gemlik türünün üretimine büyük önem verdiğini ayrıca belirten Konuşkan, gelecekte Gemlik çeşidinde görülebilecek bir hastalığın tüm üreticileri olumsuz etkileyeceğini söyledi.¹⁵

Hataş Fabrikası'nın MKÜ'ye Devri

Antakya-İskenderun yolu üzerindeki Hataş Fabrikasının, Hatay Mustafa Kemal

¹³ 14 Aralık 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10842, s. 1.

¹⁴ 18 Ekim 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8690, s. 2.

¹⁵ 05 Ocak 2012, Özyurt Gazetesi.

Üniversitesince kamulaştırılmak suretiyle ileriye dönük olarak “Domates Tozu ve Modern Gıda Projesi” şeklinde değerlendirileceği açıklandı. MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, dün gazetecilerin bu konudaki sorusuna karşılık olarak bilgi verirken, Hataş’ın 108’inin Üniversite tapusunda olduğunu hatırlatıp, mevcut tesisi “İşlemeyen atıl” olarak tanımladıktan sonra, burayı değerlendirmekten başka hiçbir düşünceleri olmadığını, iyi niyetle hareket ettiklerini söyledi. Rektör, bu yeri fabrika sahipleriyle birlikte değerlendirmekten de yana olduklarını belirtirken, Üniversitenin 3 bin dönümlük kampüse ihtiyacı olduğunu, hazine arazileri yetersiz olduğu için kamulaştırma zorunda kaldıklarını, bu alanların da Üniversitenin eğitim yerleri olacağını söyledi¹⁶.

Amik Ovasında Okaliptüs Ormanı

MKÜ’nün Amik Ovası’nda Okaliptüs ormanı oluşturmak üzere proje hazırlığında olduğu bildirildi. Ovada yer tahsisi halinde bu proje işlerlik kazandıracığı bildirilen Üniversitenin, bununla ilaç endüstrisine katkıda bulunmayı amaçlayacağı ifade edildi. Üniversite yetkilileri, benzer projenin İtalya’da olduğunu bildirdiler¹⁷.

Seracılık Sisteminin Geliştirilmesi

Hatay MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, üniversite olarak kampüsün hemen karşısındaki 49 km’lik alanda sera tesisleri kurulduğunu ve üretime de başladığını kaydederek “Seracılık sektörüne yeni tekniklerin girmesi gerekiyor. Üniversite olarak bu konuda üzerimize düşeni yapıyoruz. Çok ama çok kısa sürede Hatay’ımız seracılıkta Türkiye’nin önde gelen bölgeleri ile yarışacak düzeye gelecektir” dedi.

Vali Utku Acun’un dün başkanlığında düzenlenen aylık ekonomik kurul toplantısında geçtiğimiz haftaki 10 günlük izni sırasında gezdiği Mersin-Silifke arasında gördüğü görüntülerden çok etkilendiğini seracılığın burada çok geliştiğini gördükten sonra “Bizim Samandağ’daki seracılık oralara göre mütevazı kalmaktadır. Finike, Kumluca, Silifke, Erdemli, yörelerinde dağlardan ovaları görmek mümkün değildir. Her yer seralarla dolu, mükemmel bir ilerleme kaydetmişler” dedi.

Vali Acun’un izlenimlerini anlatması ve Tarım İl Müdürlüğü ile Üniversitenin bu alanda işbirliğine girerek Hatay’ın bu alandaki eksikliğini doldurmaları gerektiğini belirtmesinden sonra söz alan MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek de Vali Acun’un bu hassasiyetine teşekkür ettikten sonra şöyle dedi:

“Bu alandaki teknik yenilikleri de getirmek suretiyle ilimizde seracılığı en üst düzeye çıkaracağız, kampüs karşısındaki 49 km’lik alanda tesisler kuruldu, üretim başladı. Cuma

¹⁶ 29 Kasım 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, , Yıl: 29, Sayı: 8698, s. 2.

¹⁷ 29 Kasım 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, , Yıl: 29, Sayı: 8698, s. 3.

günü basın mensuplarını bölgeye davet edeceğiz. Çok kısa sürede ülkemizin önde gelen bölgeleri ile yarışacak düzeye geleceğimizi söyleyebilirim.”¹⁸

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesine ait seralarda hormonsuz meyve- sebze üretimi yaygınlaştırılıyor. Üniversite ziraat fakültesi denetimindeki üretimin yaygınlaştırıldığı ve halka sağlıklı, temiz meyve-sebze yedirilmesi, süt ve benzer ürünleri içirilmesinin hedeflendiği belirtiliyor¹⁹.

Hayvancılık Araştırma ve Uygulama Çiftliğinin Kuruluşu

MKÜ öncülüğünde Reyhanlı'nın Selam bölgesinde 1500 dönüm üzerinde kurulma çalışmaları hızla süren Hayvancılık Kompleksi Hatay'ın ekonomik çehresini değiştirecek. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi giriştiği bazı önemli yatırımlara ağırlık vererek Hatay ve ülke ekonomisine katkıda bulunma yönünde önemli adımlar atıyor. MKÜ'nün Reyhanlı'nın Selam bölgesinde yapımına başladığı hayvancılık kompleksinin zaman içinde ülke ekonomisine büyük yararlar sağlayacağı, Hatay'da hayvancılık sektörüne canlılık getireceği savunuldu. Rektör Prof. Dr. Haluk İpek 1500 dönümlük alanda kurulması kararlaştırılan hayvancılık kompleksi alt yapısının bittiğini açıkladı. Rektör İpek gerekli yol, köprülerin bittiğini, su ve elektrik enerjisinin de getirildiğini, Türkiye için referans için ünitenin oluştuğunu bildirdi.

Kompleks hizmete girdiğinde sığır, hindi, tavuk, keçi, koyun gibi hayvanlar besleneceğini ve dünya markalı peynir üretimi yapılacağını da kaydeden MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek Ziraat Fakültesi son sınıf öğrencileri burada uygulamalı ders göreceklarini hem para kazanacaklarını hem de bilgilerini pratikle geliştireceklerini belirterek “Hatay MKÜ'den mezun olan öğrencilerimiz edinecekleri bilgilerle önemli, büyük hayvancılık müesseselerinin başına gelebileceklerdir” dedi.

Rektör İpek, Hatay'a üstün vasıflı damızlık hayvanların da yakında geleceğini sözlerine ekledi. İpek, bu yeniliklerle Üniversite'nin çağdaş bilimsel bir kurum olarak Hatay ekonomisinin gelişmesine yönelik üzerine düşen sorumlulukları yerine getireceğini söyledi²⁰. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi kapsamında Antakya-Reyhanlı yolunun 15. kilometresinde Selam mevkiinde oluşturulan “Hayvancılık araştırma ve uygulama çiftliği” dün düzenlenen bir törenle hizmete girdi.

¹⁸ 9 Ekim 1996, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:31, Sayı:9261, s.1.

¹⁹ 18 Nisan 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:32, Sayı:(?), s. 6.

²⁰ 5 Aralık 1996, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:31, Sayı:9310, s.1.

Vali Gökhan Aydıner, Garnizon Komutanı Kurmay Albay Orhan Yokuşoğlu; MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, Cumhuriyet Başsavcısı Burhan Çobanoğlu, Adalet Komisyonu Başkanı Mahmut Çelebi, İl Jandarma Komutanı Albay Cahit Aydın, İl Emniyet Müdürü Süleyman Ekizer, Reyhanlı Kaymakamı ile Belediye başkanı yanı sıra, resmi kurumların il müdürleri, Üniversite dekanları, yetkilileri, seçkin davetliler ile bir kısım ziraatçının katıldığı törende Selam Çiftliğindeki hayvancılık çalışmaları konuklara tanıtıldı.

Tesisle ilgili bilgi veren ziraat fakültesi Zootekni Bölümü başkanı Prof. Dr. Özel Şeker'den, 1500 dönümlük alan üzerindeki tesisin Ocak 1997'de küçükbaş hayvancılık ünitesi ile kurulduğunu, acele etmelerindeki nedenin öğrencilere uygulamalı eğitim vermek olduğunu belirttikten sonra halen tesiste günlük inek sütü üretiminin 240 kg koyun sütü üretiminde 135 kg olduğunu, 1 Ocak, 1998 ile 30 Nisan 1999 dönemini kapsayan 16 aylık süreçte tesisten 90,5 ton sığır sütü, 17,5 ton da manda sütü üretildiğini bildirdi.

Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü başkanı Prof. Dr. Özel Şekerden; Hatay, Afyon ve Kütahya illeri ile ortaklaşa bir proje üzerinde yakında çalışmaya başlayacaklarını kaydederek uluslararası bir kuruluş desteği altındaki bu proje kapsamında Türkiye'de manda popülasyonunun ıslah edileceğini sözlerine ekledi.

Dekan Prof. Dr. Çağlayan: "Bölge Çiftçisine Rehberlik Hizmeti Veriyoruz"

Protokol mensupları ile seçkin konukları ilgiyle izlediği Selam Çiftliğindeki açılış sırasında açıklamalarda bulunan Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kadriye Çağlayan da, 75 öğretim üyesi, 3 uzman ve 26 idari personelle bahçe ve tarla bitkileri ile zootekni alanında çalıştıklarını, şimdiye kadar 50 mezun verdiklerini, uygulamalı eğitimle araştırmacı ve yetiştirmeyi amaçladıklarını ziraat mühendisleri kaliteli eğitim almış ayrıca bölge çiftçisine de rehberlik anlamında hizmet verdiklerini anlattı.

Rektör İpek: "Bu Tesis Bölgeye, Türkiye'ye Önemli Katkılar Sağlayacak"

MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek'te konuşmasında, Selam Çiftliği ve açılışı dün yapılan hayvancılık araştırma ve uygulama çiftliğinin tamamen BİL-TEK AŞ'nin imkânlarıyla kurulduğunu, genel bütçeden hiçbir katkı olmadığını kaydedip teşekkür ettikten sonra büyük ve küçükbaş hayvanları besleme dışında Ziraat Fakültesi son sınıf öğrencilerini bundan böyle son sınıflarda burada uygulamalı ders göreceklerini ve burada kalacaklarını anlattı.

Rektör İpek açılış yapılan tesisin önümüzdeki 10-15 yıl içerisinde Türkiye'de referans yeri olacağını ve bölgenin yanı sıra ülkemize önemli ekonomik katkılar sağlayacağına

inandığını belirtti.

Dünkü törende konuklar daha sonra çiftliği gezdi ve modern koşullarda besicilik çalışmalarını ilgiyle izlediler. Tören; Protokol mensupları ile konukların ikram faslıyla ağırlanmasının ardından son buldu²¹.

Yağ Analiz Laboratuvarı

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi bünyesinde yıllardır özlemi duyulan yağ analiz laboratuvarı gerçekleşiyor. Antakya ticaret odasının 1 milyarlık tesis donamının olacağı açıklandı.

Akdeniz zeytinyağı üretici ihracatçılarının yıllardır ihtiyaç duyduğu yağ analiz laboratuvarı MKÜ Fen-Edebiyat fakültesi kimya bölümünde oluşturuluyor. Hatay MKÜ'den sevindirici gelişmeyle ilgili olarak dün şu açıklama yapıldı:

“Kurulacak laboratuvar hem eğitim amaçlı kullanılacak, hem de zeytinyağı ihracatçılarının taleplerine cevap verecek. Hataylı ihracatçılar yağ analizlerini halen ya İzmir’de ya da Mersin’de yaptırabiliyor. Bu analizlerin sonuçları zeytinyağı fabrikalarının ürününün gerçek değerinin saptanmasında ve fiyat oluşumunda önemli bir faktör olduğundan, üniversitede laboratuvarın kuruluşuyla ilimizin ürünleri de gerçek değerini bulmuş, ihracatçıların kayıpları önlenmiş olacak. Ticaret Borsası başkanlığının bu örnek girişimi bu açıdan daha çok anlam ve değer kazanmaktadır.”²²

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesinin yapacağı bir çalışma ile zeytinyağı üreticisinin gelecek yıldan itibaren sıkıntı çekmeyeceği belirtildi.

Rektör Prof. Dr. Haluk İpek, Üniversite imkânlarıyla gelecek yıldan itibaren ihraçlık zeytinyağına belge verilmeğe başlanılacağını, bu yıl yaşanan sıkıntının artık gündeme gelmeyeceğini belirterek, zeytinyağı üreticisini iyi bir gelecek beklediğini vurguladı.²³

Mustafa Kemal Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Suphi Aslan Alman Akademik mübadele kurumunun davetlisi olarak iki aylık süre ile Almanya’ya gidiyor.

Prof. Dr. Aslan’ın tarım ile ilgili son gelişmelerini inceleme ve araştırma yapmak amacıyla 1 Eylül-31 Ekim 1997 tarihleri arasında Braunschweig şehrinde federal Araştırma merkezinde ve Giessen şehrinde Justus Von Liebig Üniversitesinin Ziraat Fakültesinde birer ay süreyle araştırmalar yapacağı öğrenildi.

²¹ 21 Mayıs 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.3

²² 16 Nisan Çarşamba 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, Sayı: 9420, s. 1.

²³ 9 Mayıs Cuma 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, s. 5.

Bu arada Prof. Dr. Suphi Aslan'ın 7-13 Eylül 1997 tarihlerinde Belçika'nın Gent şehrinde yapılacak olan "Dünya Gübre Kongresine" katılarak bir tebliğ sunacağı belirtildi.²⁴ Mustafa Kemal Üniversitesine bağlı ziraat fakültesine 12 uzman alınacağı bildirildi. Sınavla alınacak 12 kadro için son başvuru tarihinin 6 Ekim olduğu açıklandı. Üniversite yetkilileri, bu konuda daha geniş bilgi için fakültenin 267 38 30-267 38 31 nolu telefonundan bilgi alınabileceğini bildirdiler ve alınacak kadroların Kurumlarını şöyle sıraladılar:

<u>ZİRAAT FAKÜLTESİ BÖLÜMÜ</u>	<u>ANABİLİM DALI</u>	<u>ÜNVANI</u>	<u>ADEDİ</u>
Ziraat fak. Bahçe Bitkileri	Bahçe bitkileri	uzman(1.derece)	1
Ziraat fak. Bahçe bitkileri	Bahçe bitkileri	uzman(3.derece)	1
Ziraat fak. Tarla bitkileri	Tarla bitkileri	uzman(5.derece)	1
Ziraat fak. Tarla bitkileri	Tarla bitkileri	uzman(1.derece)	1
Ziraat fak. Bitki koruma	Entomoloji	uzman(2.derece)	1
Ziraat fak. Bitki koruma	Fitopatoloji	uzman(3. Derece)	1
Ziraat fak.gıda bilimi ve teknolojisi	gıda bilimi ve teknolojisi	uzman(4. Derece)	1
Ziraat fak. Peyzaj mimarlığı	peyzaj mimarlığı	uzman(6.derece)	1
Ziraat fak. Tarımsal yapılar ve sulama	tarımsal yapılar ve sulama	uzman(5.derece)	1
Ziraat fak. Hayvan yetiştirme	Zootekni	uzman(3. Derece)	1
Ziraat fak. Hayvan yetiştirme	zootekni	uzman(6.derece)	1
Ziraat fak. Hayvan yetiştirme	Zootekni	uzman(4.derece)	1 ²⁵

Selam Çiftliği ve Selam Hudut Karakolunun Kuruluşu

Demirköprü ve Reyhanlı arasında 2500 dönüm arazi üzerine kurulan Mustafa Kemal Üniversitesi Selam Çiftliği dün basına tanıtıldı.

Aralık 1996 yılında temelleri atılan ve henüz ancak %(...) bitirilen çiftlikte, 20 Ağustos 1997'de üretimine başlanan koyun- keçi ile sığır mandacılığı konusunda başta MKÜ Rektörü Haluk, MKÜ Zootekni Bölüm Başkanı Prof. Dr. Özel Şekerden ile Selam Çiftliği küçükbaş hayvan sorumlusu Prof. Osman Biçer basın mensuplarına çeşitli bilgiler verdiler.

2500 dönümlük çiftliğin 1400 dönümünün MKÜ'nün tapulu malı geriye kalan 900 dönümün ise Askeri bölgeye ait olduğunu ancak buranın yapısını bozmadan bu alanı mera olarak kullandıklarını anlatan Rektör İpek, bu çiftliğin yakın gelecekte örnek bir tesis durumuna geleceğini ve sadece bölgeye değil tüm Türkiye'ye hitap edebilecek referans yeri olacağını vurguladı.

Hayvancılık alanında zor günler geçiren ülkenin ederini değiştirecek hem üretim hem de

²⁴ 28 Ağustos Perşembe 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, Sayı: 9532, s. 1.

²⁵ 25 Eylül Perşembe 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, s. 3.

eğitim modeli geliştirdiklerini ve kısa bir süre sonra tam kapasiteye başladıklarını da bunun belirgin bir şekilde gözle görüleceğini ve modelin tüm ülke sathına yayılacağını belirten İpek;

“Biz, bu tesisleri ve modeli devletin hiçbir katkısı olmadan kendi üniversitemizin imkânlarıyla yan, eski Valimiz Sayın Utku Acun’un kurduğu Bil-Tek Vakfıyla gerçekleştirdik. Kontrollü hayvancılığın ve damızlık potansiyeli bakımından yapılabilecek en güzel örneklerini yaptık, bunu başarmamızda çok değerli hocalarımızın katkısını da unutmuyoruz. Daha yapacak çok şeyimiz var, daha bu konuda başlama aşamasındayız. Şu anda 2 bin kapasiteli hindi kümesini bitirmek üzereyiz. Bundan sonra 5 tavuk kümesi ve yem fabrikası yapımını gerçekleştireceğiz. 180 dönümlük arazide yem bitkilerini yetiştireceğiz. 2500 dönümü tamamen çalıştıracak bir mekanizmayı gerçekleştirmek için her türlü imkânımızı seferber edeceğiz. Amacımız yalnız Hatay’a değil bütün Türkiye’ye çok elit materyal veren, damızlık veren, sorulan, bilinmeyen öğrenildiği tesis ve bilim alanı olmaktır. Burada öğrenim yapan çocuklarımızda ülkenin çeşitli yörelerine dağılıp gittiklerinde burada gördüklerini orada uygulayacaklar ve ülkemiz bundan kazançlı çıkacaktır” şeklinde konuştu.

600 Yerine 1200 Kilo Süt: MKÜ Zoo Tekni Bölüm Başkanı Prof. Dr. Özel Şekerden, 1976 yılında Türkiye’de 1.250.000 baş mandanın olduğunu ancak uygulanan yanlış sistem ve politikalarından dolayı bu sayının bugün 200 bine indiğine işaret ederek; “Manda yetiştiriciliği her ülkede yapılamıyor. Ancak Hatay şartlarına göre sığır ve manda yetiştiriciliği son derece uygun. Bu doğanın bize verdiği bir lütuf. Bizim de bunu en iyi şekilde uygulayarak hayvansal protein açığını kapatmaya gitmemiz gerekiyor. Bunun üzerine gördüğümüz gibi biz de MKÜ olarak hayvan sürüsü araştırma yeni oluşturduk. Bizim bu yaptığımızın aynısını 12 Avrupa ülkesi 1992 yılında bir araya gelerek merkezi Roma’da olan “manda yetiştirme ağı” kurdu. 1994 yılında Türkiye bu ağa dâhil edildi ve ben bu ağın Türkiye koordinatörüyüm dedi.

Prof. Dr. Şekerden, yerli ırk sığırın 10 aylık süreç içinde 600 kilo süt verdiğini, şu anda kendi yetiştirdikleri “Murrak” ırkının ise 1200 kilo süt verdiğine işaret ederek, çevrede ihtiyacı olan ve isteyen yetiştiricilere bu ırktan MKÜ olarak satabileceklerini de sözlerine ekledi.

Küçükbaş hayvanlardan sorumlu Prof. Dr. Osman Biçer ise tesislerde Almanya ve yerli ırktan 75 baş keçi ile 65 baş koyun bulunduğunu bunların özellikle süt verimi konusunda son derece önemli olduğunu belirterek; “geliştireceğimiz bu ırklardan isteyene satabileceğiz”

Tanıtıma konuk olarak Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Şahabettin Elçi ise Selam Çiftliği tesislerinin yakın gelecekte Türkiye’de ses getireceğine inandığını ifade ederek: “Hayvancılık öldü diyenler, Türkiye’nin doğa potansiyelini bilmiyorlar. Kahramanmaraş’tan, Antakya’ya gelene kadar 181 k. kat ettim. Bu doğa harikası içinde bir tek bitki yemine rastlamadım. Aslında bu potansiyeli bilmeyenler, hayvancılık öldü diyorlar. Ben inanıyorum ki MKÜ’ nün Selam Çiftliği, bir model olacaktır. Bölgeye dolayısıyla tüm Türkiye’ye örnek olacak ve hayvancılığın gelişmesini sağlayacaktır. Burada bu uğraşlarından dolayı tüm emeği geçen MKÜ’ deki değerli meslektaşlarımı kutluyorum” dedi²⁶.

Geçtiğimiz hafta Cuma günü Mkü Vakfı BİL- TEK AŞ.’nin katkılarıyla Demirköprü’den hemen sonra Suriye sınırında 2500 dönümlük arazi üzerinde gerçekleştirilen Selam Çiftliği Tesisleri tanıtıldı. Bu tanıtımda MKÜ’ de görev yapan ve bu projede emeği geçen tüm hocalar, sorumlu oldukları bölümle ilgili yapılan ve yapılacak çalışmaları anlattı.

Mkü Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek’in koordine ettiği ve kısa bir süre içinde hayvancılık hususunda Hatay yöresine ve tüm Türkiye’ye büyük katkı sağlayacağına kesin gözüyle bakılan çağdaş projelerle ilgili MKÜ’ nün değerli hocalarının yaptığı açıklamalar şöyle:

Prof. Dr. Haluk İpek: Yıllarca ihmal edilen hayvancılık sektörü, bu tip projelerin oluşmamasından veya zaman alan bu tip düşüncelerin destek görmemesi yüzünden çok kötü bir duruma gelmiştir. Şimdi 2500 dönümlük doğa harikası bir araziniz varsa ve boş duruyorsa, yanında da bir üniversite varsa ve ilgilenilmiyorsa, gerçekten sıkıntılı bir durum vardır demektir. Ama biliyorsunuz 1.5 seneye yakın bir zamanda BİL-TEK AŞ.’nin katkılarıyla burayı yaptık. Yolun daha başında sayılırız. Ama bu ana kadar yaptıklarımız istenilen düzeyde olmuştur. 2500 dönümlük bu alanın doğal yapısını bozmadan mera olarak muhafaza etmek istiyoruz ki tek bir tesis olsun, hayvancılığın nasıl yapıldığını yalnız Hatay’a değil tüm

Türkiye’ye gösterelim. Tahmin ediyorum ki birkaç sene sonra burası Türkiye için bir referans yeri olacaktır. Hem damızlık potansiyeli bakımından hem kontrollü hayvancılığın yapılabilecek en güzel örneklerini yaparak ülkenin referans bölgesi olacağız. Burası çok özel bir yerdir. Hiçbir Üniversitede eşi yoktur. Hatay çok daha güzel tesislere layıktır. En güzeli yapmakta bizim görevimizdir”.

Gübre-Yem ve Mozzarella Peyniri: Rektör İpek, gübrelerin toplandığı ve faydalı hale getirildiği bir gübre ünitesi oluşturacaklarını, belli yörelerden forslarla toplanacak gübrelerin

²⁶ 21 Şubat 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 32, Sayı: 9680, s. 1.

silolarda toplanıp istenilen kıvama getirilerek bunların tarla ve meralara verileceğini özetle;

“Tarla ve meraya vereceğimiz bu gübreden gözle görülür bir verim artışı olacaktır. Organik madde yönünden gerekli doyumunu alacak olan bu tarla ve mera bizim gelecekte tarla ziraatında potansiyelimiz olacak” dedi.

Prof. Dr. İpek, tesislerdeki küçükbaş, büyükbaş ve kanatlı hayvanların ihtiyacı olan yem için bir yem fabrikası ve çeşitli çağdaş yem rasyonelleri planladıklarını bunun yanında 180 dönümlük bir bölümde de yem bitkileri yetiştireceklerini, bunun yanında hayvanların tımar ve banyolarıyla ilgili tesis oluşturacaklarını belirtti.

Mandıracılıkta peynirin büyük önem taşıdığını vurgulayan Prof. Dr. İpek; “Yaptığımız araştırmalar neticesinde tüm dünyada büyük rağbet gören Mozzezella adlı İtalyan peynirini üretmeyi planlıyoruz. Son derece kaliteli olan bu peynirin yapılışını öğrenmek üzere bir arkadaşımızı bir haftalığına İtalya’ya göndereceğiz. Ürettiğimiz sütümüzü Mozzezella peyniri yapımına ayıracağız” şeklinde konuştu.

Hindiler Migros’ta Satılacak: Tesislerde yapımı bitme aşamasında olan özel tecritli 2 bin kapasiteli hindi kümesinde yetiştirilecek hindilerin modern kesimhane de kesilip-paketlendikten sonra Antakya-İskenderun yolu üzerinde inşaatı sürdürülen ve yakında Antakyalıların hizmetine girecek olan Migro’da satışa çıkarılacağını söyleyen Prof. Dr. Haluk İpek, hindi etinin tüm dünyada lezzeti ve hiç kolesterol ihtiva etmediği için çok aranan bir et çeşidi olduğunu belirtti ve: “Dünyada çok yaygın bir hale gelen California beyaz hindisi var. Bu hem yemi değerlendirme açısından hem çok et vermesi nedeniyle aranan bir hibrit. İsrail, Amerika’dan getirilip üretiliyor. Biz de İsrail’le bu konuda anlaşma yapmak üzereyiz. Oradan önce palazları alacağız. Daha sonra ana-baba hattını bize verecekler. Yani biz önümüzdeki sezon yetiştiriciliğe başlayacağız ama hemen sonra da isteyen yetiştiricilere palaz verebilecek duruma gelebileceğiz. Tesislerimizde modern kesimhanemizde hem büyük hem küçükbaş hayvanlar kesilip, temizlenerek ve paketlenerek iç piyasaya sürülecektir²⁷.”

Prof. Dr. Osman Biçer: “Selam Çiftliği küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ünitesinde aşlamak istediğimiz bu hayvanları yetiştiricilere iyi nitelikli süt veren hayvan sağlamaktır. Yüksek süt veriminden kastımız, üretmeyi düşündüğümüz bu ırkları rekor seviyede süt veren hayvan durumuna getirmektir. Örneğin üzerinde durduğumuz ve üretmeye çalıştığımız keçi ırkı yılda 1000 ile 1200 kilo süt vermektedir. Bizim uzun kulaklı dediğimiz yerli ırkın senede sadece 200 kilo süt verdiğini düşünürsek burada üretmekte olduğumuz yeni ırkla süt üretimini

²⁷ 23 Şubat 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 32, Sayı: 9681, s. 5.

yüzde 200-300 seviyesine arttırmamız mümkündür. Yem bitkileri merasını sağladığımız taktirde ki bu yalın gelecekte çiftliğimizde bunu gerçekleştirmiş olacağız. O zaman bizim de gelişmiş ülkelerdeki gibi ileri seviyelere ulaşmış olacağız.

Ünitemizde 2 tip koyun bulunmaktadır. Awaks dediğimiz ve Akdeniz ile Güneydoğu Anadolu'da bulunan bu ırkın 2 çeşidi var. Uzun ince ve yağlı kuyruklu olarak yörede bulunmaktadırlar. Bunlar sürü halinde yetiştirilen ve her türlü iklim şartlarına uyum gösteren en sütçü ırktır. İnce uzun kuyrukluların babaları Almanya'dan getirilmiş bir ırkın melezleridir. Biz, ünitemizde bunları çiftleştirerek yeni ırklar meydana getiriyoruz. Gerek süt ve gerekse kuzu eti üretimi konusunda bölge yetiştiriciliğine damızlık temini amacıyla sürüyü sağmal veya ergin başa çıkarmayı düşünüyoruz”.

Prof. Dr. Özel Şerker: Aynı zamanda Avrupa ve yakın doğu manda yetiştirme ağı Türkiye koordinatörü olan Bayan Prof. Dr. Özel Şeker'den; Türkiye'de mandacılık üretiminin son 22 yılda uygulanan yanlış sistem ve politikalar yüzünden büyük zayıflar verdiğine işaret ederek, “Manda yetiştiriciliği her ülkede yapılamıyor. Türkiye ve özellikle Hatay şartları buna çok müsaittir. Manda, her şeyden önce sığırın, koyunun değerlendiremediği kalitesiz, kaba yemleri süte ve ete dönüştürebilen bir hayvandır. Yaklaşık 8-10 aylık bir süreç içinde 1000-1200 kilo süt vermektedir. Antakya'da bulunan manda ırkının 2 katı kadar süt vermektedir. Bunun yanında sütü %6-7 oranında yağ, &4-5 oranında protein ihtiva eder. Amacımız böyle bir araştırma ünitesinde melezleme yoluyla kalıtsal yapısını iyileştirmek suretiyle manda popülasyonunun daha fazla miktarda et ve daha fazla süt vermektir. Bunu amaçlayarak başka ülkelerin manda yetiştiriciliğinde dünyada ilk sıralarda yer alan İtalya, Mısır ve Bulgaristan'ın yapmış olduğu gibi melezleme çalışmalarıyla “Murrah” ırkını kullanmak suretiyle önce kendi popülasyonumuzda geliştirmek istiyoruz. Bunun yanında Kırıkhan'ın Ilıkpınar ilçesinde aynı projenin devamını yapmak suretiyle orada da bir yandan tüm popülasyonun ıslahını yapmak istiyoruz”²⁸.

MKÜ Öğretim üyesi Profesör Dr. Kamuran Güçlü: “ Selam çiftliğinin yeşillendirilmesi çalışmalarımız aralıksız devam etmektedir. Alanda özellikle Selam tarlamızda 2500 dönümlük arazide sizinde gördüğünüz gibi fazla ağaç bulunmamaktadır. Burayı değerlendirmek ve ağaçlandırmak amacıyla büyük bir çalışma yaptık. Ve 40 bin “okaliptüs” fidanı dikmeye karar verdik. Bundan yaklaşık iki ay önce bu çalışmaları gerçekleştirdik. Fidanların hepsi (...) olduğu için tutma şansı %100'e oldukça yakın. Bu yaz bitkilerin

²⁸ 24 Şubat 1998, Antakya Tolumcu Halk Gazetesi, Yıl:32, Sayı:9682, s.5.

sulandırma çalışmaları yapılacaktır. Bir kaç sene içerisinde Selam çiftliğinde çok geniş orman koruluklar meydana gelecektir. Kümeslerdeki hayvanlar buradaki ağaçların altında hem dinlenecek hem de yararlanabilecektir. Bunun yanında burası bir restorasyon merkezi, bir piknik bir dinlenme alanı olacaktır. Daha sonraki zamanlarda burada bir binicilik merkezi kurmayı hatta at yetiştirmeyi düşünebiliriz. İnsanların başka bölgelerde sadece dinlenmek, eğlenmek için düşündükleri şeyleri hemen komşu bir ülkenin sınırına yakın bir yerde böyle dekorasyon alanı olarak planlamayı düşünüyoruz.

Bu arada Üniversitemizin Selam çiftliği tesisleri dışında bulunan bazı arazilerde orman yapma düşüncelerimiz var. Mesela bunları MKÜ-1, MKÜ-2, MKÜ-3 şeklinde sıralar takip edecektir. Bu yıl en az 200-250 bin adet okalıptüs fidanı yetiştirmeyi hedefledik. Bunun için hazırlıklarımızı başlattık. Önümüzdeki aylarda bunların çalışmalarını bitirecek ve gelecek yıl bu fidanların dikimini gerçekleştireceğiz.”

Prof. Dr. Kamuran Güçlü, basın mensuplarının, “neden okalıptüs yerine meyve veren ağaç dikilmiyor?” şeklindeki sorusuna da şu cevabı verdi:

“Meyvesiz ağaç yetiştirmenin avantajları dezavantajlarından daha çoktur. Özellikle kamuya ait yerlerde meyveli ağaç yetiştirdiğinizde, insanlarımız onların meyvelerini koparıırken ağaçlara çok büyük hasar verir. Ağaçların çoğu harap olmakla ertesi yıl semereyi vermemektedir. Zeytincilikte biliyoruz ki bir yıl zeytin var, ikinci yıl zeytin yok. Bunun nedeni zeytinler hasat edilirken sopalarla vurularak koparılmaktadır. Böylece zeytinde bir yıl sonra oluşacak sürgün gözleri çiçekleri bu tahribat sonucunda ölmekte ve ağaç ancak bir yıl sonra zeytin verebilmektedir.

Kaldı ki biz burada ortam yetiştirmek, geliştirmek, gölge sağlamak ve taban suyu yüksek olan bu arazileri değerlendirmek istiyoruz. Bu nedenle okalıptüs bu bölge için gerçekten biçilmiş kaftan. Sanayi ürünü olarak da aranan bir ağaçtır. Odunu kullanılır ve yapraklarında her türlü aromatik değerler taşımaktadır.”

Prof. Dr. Şahabettin Elçi, Mustafa Kemal Üniversitesine bir konferans için gelen ve Selam çiftliği tanıtım gezisine konuk olarak katılan Prof. Dr. Şahabettin Elçi, her fırsatta hayranlığını gizlemeyerek “Burası bir doğa harikası... Burayı bulup çıkarana ve çok kısa sürede ıslah ederek tesisler oluşturan değerli meslektaşlarımı kutluyorum.” Diyordu.

Türkiye'nin doğal potansiyelini bilmeyenlerin hayvancılığı katlettiğini de öne süren Prof. Dr. Elçi, “ Şarmpol hayvancılık bize hiç bir şey kazandıramaz. Hasat edilmiş tarlalara süreleri otlatmakla hayvancılıkta bir adım dahi atılamaz. Halbuki bu işi hakkıyla yapan

ülkeler, istenilen proteini elde edebilmek için öncelikle bitki yemleri ekimine önem vermişlerdir. Türkiye’de her konuda tarla olarak da doğa ve iklim olarak da buna müsaittir. Özellikle Hatay topraklarında pamuk hasadından sonra yem bitkileri ekimi yapılabilir. Bunun tarlalara zararı değil bilakis faydası olur.” Şeklinde konuştu.

MKÜ Selam çiftliğinin bu konuda Hatay ve Türkiye’ye model olacağını savunan Prof. Dr. Elçi, “Türkiye’de hayvancılık göz ardı edilemez. Siyasi iktidar bu konuda bilim adamlarıyla görüş teatisinde bulunmalı ve yem bitkileri ekimine yönelmelidirler. Türkiye’de hayvancılığın geliştirilmesiyle ülkenin ekonomik darboğazını aşacağı da unutulmamalıdır.” dedi²⁹.

MKÜ Rektörü Haluk İpek Selam Çiftliği yanında bulunan Selam Hudut Karakolunun yapımını üstlendi. Demirköprü Hudut karakolunun açılışında konuşan Garnizon Komutanı Kurmay Albay Orhan Yokuşoğlu’ndan edinilen bilgiye göre Rektör Haluk İpek Selam Karakolunun yapımını hayırsever Ali Bermede de Yeşilce karakolunun iyileştirilmesi gerçekleştirilecek. Garnizon komutanı Yokuşoğlu açılış töreninde yaptığı konuşmada; “Selam çiftliğine komşu olan Selam Hudut Karakolunun yapımını Mustafa Kemal Üniversitesi Sayın Rektörü Haluk İpek Beyefendi, ona komşu Yeşilce karakolunun iyileştirilmesini de Sayın Ali Bermede beyefendi üstlendiler. Şimdiden kendilerine teşekkür ediyorum.” dedi³⁰.

MKÜ’ ye ait Selam Çiftliğindeki sığırlardan 6 aylık dönemde toplam 90 ton 500 kg. süt elde edildiği belirlendi. MKÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kadriye Çağlayan 1 Ocak 1998 tarihi ile 30 Nisan 1999 dönemini kapsayan 16 aylık dönemde 90,5 ton sığır sütü ve 17 ton 500 kg manda sütü üretildiğini bildirdi³¹.

Mustafa Kemal Üniversitesine bağlı olarak Reyhanlı yolu 15 kilometresindeki Selam mevkiinde oluşturulan hayvancılık uygulama ve araştırma çiftliğindeki hayvanlar en modern ve gelişmiş teknolojik imkânlarla beslenmeye çalışılırken buzağılar, en çok protokol üyelerinin ilgisini çekti. Vali Gökhan Aydıner buzağılarla yakından ilgilendi, uzmanlardan beslenme şekilleri ile ilgili bilgiler aldı³².

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesinde her alandaki çok yönlü gelişimlere paralel olarak Reyhanlı-Selam Çiftliğindeki hayvancılık kompleksinden de edilen süt ile elde edilen ürünlerin üniversite önündeki mağaza da sergilenmesi işlemi sürerken talebin il dışını

²⁹ 25 Şubat 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:32, Sayı: 9683, s. 5.

³⁰ 21 Mayıs 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.3

³¹ 22 Mayıs 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.4

³² 22 Mayıs 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.4

yayılmakta olduğu belirtildi.

Üniversitenin süt ürünleriyle ilgili bölümünden sorumlu gıda teknolojisi uzmanı Yahya Kemal Avşar, bu yılın ilk 10 ayı itibariyle 80 ton sütü işlediklerini ancak bunun yeni yılda alınacak hayvanlarla üretimin artması sonucu 350 ton olarak düşünüldüğünü bildirdi. 2000 yılında 350 ton sütü işlemeyi planladıklarını söyleyen uzman Yahya Kemal Avşar, tümü pastörizeli ürünlerin en steril koşullarda insan sağlığına en uygun şekilde hazırladığını bildirdi³³.

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Tarımsal Araştırma ve Uygulama Merkezi bünyesinde faaliyet gösteren Eğitim, Araştırma ve Uygulama Çiftliğimiz Hatay'ın farklı yerleşim yerlerinde olmak üzere 2500 dekar (1000 dekar Telkalis-Reyhanlı, 1500 dekar Selam-Tayfur Sökmen Köyü Karşısı) ve 520 dekar (49 dekar Serinyol-400 dekar Dört Yol ve 70 dekar Dört Yol) bahçe tarımına elverişli araziye sahip olduğu bildirildi. MKÜ'den yapılan açıklamaya göre, "4 Haziran 2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Tarımsal Araştırma ve Uygulama Merkezi yönetmeliğimize göre, Merkez faaliyetlerini sürdürmekte ve Üniversitemizin sahip olduğu tarımsal alanlarda bölge ve Ortadoğu için örnek bir Merkez olma gayreti içindedir. Bu amaçla, buğday, soya, silajlık mısır, tavukçuluk, küçükbaş ve büyükbaş hayvan yetiştirme konularında faaliyetlere hız verilmiştir. Bunun yanında Amik Ovasının Suriye sınırında yerleşik olan Çiftliğe bağlı Selam Hayvancılık İşletmesinde hem işletmenin ve hem de civar köylerin elektrik gereksinimlerini destekleyecek nitelikte Rüzgâr ve Solar Enerji santrallerinin kurulum çalışmaları, TEDAŞ 'la yapılması planlanan protokol dâhilinde 2010 yılı planlarımız içindedir. Bu kapsamda Devlet Planlama Teşkilatına sunulan 8,5 milyon TL'lik alt yapı projesinin desteklenmesi durumunda Merkezin Amik Ovası ve Ortadoğu'daki etkinliği ivme kazanacaktır. Rektörümüz Prof.Dr. M.Şerefettin CANDAN Merkez bünyesinde faaliyet gösteren çiftlik alt yapısını güçlendirmek için tüm imkânları sağlanması konusunda desteklerini esirgememektedir. Bu kapsamda 500 bin TL ödenek desteği ile Merkez bünyesindeki Eğitim, Araştırma ve Uygulama Çiftliği'ndeki alt yapı eksikliklerinin giderilmesi yanında Ziraat Fakültesi öğrencileri ile tarımla ilgili önlisans öğrencilerinin ve Ziraat Fakültesi öğretim üyelerinin tarımsal araştırma ve uygulama alanlarına intikalleri için 7 gün 24 saat esasına göre kiralanan servis aracı ile imkan tanınmaktadır. Tarımsal araştırma ve uygulama faaliyetleri sonucunda elde edilen ürünler, Döner Sermaye İşletmesi kanalı ile yine Üniversitemizin Bilim ve Eğitim Vakfı satış

³³ 6 Kasım 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 33, Sayı:10101, s. 3.

noktalarında pazarlanması gerçekleşmektedir. Devam eden çalışmalarla, her geçen gün Üniversitemizin Hatay tarımına olan katkısı giderek artması beklenmektedir” denildi³⁴.

Amik Ovasında Pamuklardaki Kurumalar

Amik Ovası’nda yetiştirilen pamuk bitkilerinde 1970’li yıllardan beri görülen kurumaların nedenlerini araştırmak amacıyla Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi ve Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat Fakültesindeki bir grup araştırmacı Prof. Dr. Mehmet Aydın’ın başkanlığında TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Araştırma Kurumu) tarafından desteklenen bir proje başlattılar.

Dün, Antakya Ziraat Odası’nda çiftçilerle yapılan bir toplantıda projenin lideri ve Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Mehmet Aydın, konuya ilişkin açıklamalarda bulunarak araştırmaları sırasında çekilen dia filmleri gösterdi.

Ovadaki pamuk ekim alanlarında görülen önemli ölçüdeki verim ve kalite düşüşlerine yol açan kurumaların tam olarak belirlenmesi ve alınabilecek önlemleri çiftçilerin bilgisine sunmak amacıyla, 1996 yılı sonlarına doğru değişik üniversitelerden uzman kişilerle temasa geçtiklerini ve bir araştırma ekibi oluşturmak suretiyle bir proje önerisi hazırladıklarını dile getiren Prof. Dr. Aydın, bu projeyi 1997 yılında TÜBİTAK-Tarım Orman ve Gıda Teknolojileri Araştırma Grubuna sunduklarını ve isteklerinin kabul edildikten sonra yoğun bir çalışma başlattıklarını söyledi. Ovada genel bir tarama yapmak suretiyle toprak, bitki ve sulama suyu örnekleri aldıklarını, pamuk çeşitlerini ve uygulanan tarım tekniklerini inceleyerek soruna yaklaştıklarını ifade eden Prof. Dr. Aydın, “Alınan numuneleri, MKÜ ve Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi laboratuvarlarında analiz ettik. Ayrıca sonuçların doğruluğunu kontrol etmek amacıyla da analizlerin bir kısmını Prof. Dr. Suphi Aslan’ın çabalarıyla Almanya’daki Federal Tarımsal Araştırma Enstitülerinin birinde tekrar ettirdik.” dedi³⁵.

1960’lı yıllardan beri Amik Ovasında pamuk verimini %40’lara kadar düşüren bitki kurumalarının Ovada birçok problemin bir arada yaşanması nedeniyle sorunu karmaşık hale getirdiğini, bu durumun simptomolojik olarak gözlem ve teşhiste zorluk yarattığını savunan Prof. Dr. Aydın, “Potasyumun alımı ve bitkiye taşınmasının engellendiğinde potasyum sendromu ortaya çıkmaktadır. Bitkilerin su bütçesi üzerinde çok önemli bir etkiye sahip olan yetersiz potasyum beslenmesi, su alanını olumsuz etkilediği gibi, bitkideki su kayıplarını

³⁴ 26 Haziran 2009, Özyurt Gazetesi.

arttırmakta ve sonuçta solgunluk ve kurumayı şiddetlendirmektedir.”dedi.

Amik Ovası’ndaki bu sorunun 1960’lı yıllarda California’da görüldüğünü ve çok geniş alanları etkileyerek dünyanın birçok ülkesine yayıldığını, nitekim Mississippi ve Güney Afrika’da da görüldüğünü bu durumun 1987 yılında İsrail’de de teşhis edildiğini anlatan Prof. Dr. Aydın, ovada yürüttükleri araştırmalarda ortaya çıkan bitkilerdeki beslenme bozuklukları ile hastalıklar arasındaki ilişkilerin sorunlara bir çözüm getirme konusunda kendilerini endişelendirdiğini dile getirdi.

Prof. Dr. Aydın, araştırmanın bundan sonraki aşamalarında önlemler üzerinde çalışacaklarını ve bazı teknik konularda ovadaki çiftçilere önerilerde bulunacaklarını sözlerine ekledi.

Toplantıya büyük rağbet gösteren çiftçilerin bu konudaki sorularını bilimsel veriler göstererek cevaplayan Prof. Dr. Mehmet Aygün, araştırmaları konusunda bir yıllık bir süreçte büyük adımlar kat ettiklerini ve ancak 2 yıllık bir zaman içinde tamamlanması beklenen araştırma projelerinin sonunda kesin teşhis ve önerilerini ovadaki çiftçilere sunacaklarını anlattı.

Öte yandan, yaptığı uluslar arası çalışmalarla tanınan Prof. Dr. Mehmet Aydın’ın bu projesine aynı üniversitede görevli hemşerimiz Prof. Dr. Suphi Aslan’ın da Almanya’da bulunduğu geçtiğimiz yılın Ekim ayı süresince mesaisinin önemli bölümünü harcamak suretiyle katkı anlamında geçirdiği haber verildi³⁶.

Hatay Tarımında Yeni Süreç: MKÜ-Tarım Müdürlüğü İşbirliği

Hatay’da çiftçilerin daha fazla verim alabilmesi ve her konuda bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla yönelik olarak Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile Hatay Tarım İl Müdürlüğü teknik elemanları ortaklaşa işbirliği geliştiriyorlar.

Tarım İl Müdürlüğünden yapılan açıklamada; yeni bilgi ve araştırmaların kısa zamanda çiftçilere iletilmesi ve buna bağlı olarak çiftçiye sunulan hizmet kalitesinin yükseltilmesi amacıyla teknik elemanlara yönelik olarak Mustafa Kemal Üniversitesi ile ortaklaşa Hizmet İçi Eğitim programları uygulanmaya başlandığı bildirildi.

Mustafa Kemal Üniversitesi Hatay Tarım İl Müdürlüğü, ortaklaşa bir yıllık eğitim programı hazırladılar. Eğitim amaçlı hizmet vermek üzere hazırlanan bu program çerçevesinde 2000 yılı itibariyle, ilk program Hatay Tarım İl Müdürlüğünde, pamuk tarımı konusunda, teknik elemanlara yönelik hizmet içi eğitim şeklinde gerçekleşmiştir.

³⁵ 11 Mart 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:32, Sayı: 9695,s.1.

31 Mart Salı günü 20 kişilik bir katılımla Hatay Tarım İl Müdürlüğü toplantı salonunda gerçekleştirilen bu uygulamadan sonra diğer uygulamalar bizzat, yöresel özelliklere göre ilgili terlerde ilgili çiftçilere yönelik uygulanacaktır.

Pamuk yetiştiriciliği ve sorunları konulu bu ilk eğitim uygulamasında, Mustafa Kemal Üniversitesi Öğretim üyelerinden Yardımcı Doçent Doktor Mehmet MERT konuşmalarının sonunda sorulara da cevap verirken hizmetin beraber yürütülmesinde büyük yararlar olduğunu vurguladı.

Hatay Tarım İl Müdürlüğü Selahattin MERMİ; Belli program çerçevesinde ortaklaşa yürütülen eğitimle ilgili olarak; bizler teşkilat olarak çiftçilere teknik hizmetlerinizi yürütmeye çalışıyoruz. Bu çalışmaların üniversite ile ortaklaşa yürütülmesi yeni bilgilerin ve araştırma sonuçlarının en kısa zamanda çiftçiye de iletilmesi, hizmetimizi daha da yararlı kalmaktadır dedi³⁷.

İlimizdeki mısır üreticisine Mustafa Kemal Üniversitesi ile Tarım İl Müdürlüğü işbirliğiyle mısır tarımı konusunda eğitici bilgiler verildi.

MKÜ Öğretim üyeleri Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Gözübenli mısır yetiştiriciliği, Yrd. Doç. Dr. Erdal Sertkaya da mısır zararları konusunda slayt görüntüler eşliğinde üreticilere bilgi verirken Tarım İl Müdürlüğü uzmanları da tarım konusundaki üreticilerden gelen soruları yanıtladılar³⁸.

Hasat Bayramı

Mustafa Kemal Üniversitesine bağlı Ziraat Fakültesi etkinlikleri çerçevesinde bugün Reyhanlı'nın Selam hayvancılık kompleksinde "Hasat Bayramı" düzenleniyor. Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kadriye Çağlayan ile Rektör Haluk İpek'in açış konuşmaları yapacağı hasat şenlikleri, yine hasat yemeği ile sona erecek. Etkinlikler saat 10.00'da başlayacak³⁹.

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Ziraat Fakültesi Dekanlığı ile Tarımsal Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından düzenlenen "Geleneksel Hasat Bayramı" bu yıl da Reyhanlı Telkaiş Araştırma ve Uygulama Çiftliği'nde Rektör, İl Defterdarı Mustafa Akdemir, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Bestami Zabun, dekanlar, öğretim elemanları ve öğrencilerin katıldığı törenle kutlandı. Bereketli topraklar üzerindeki Hatay'ın önemli tarımsal

³⁶ 11 Mart 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:32, Sayı: 9695, s. 3.

³⁷ 5 Nisan 2000, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı: 10323, s.6.

³⁸ 29 Haziran 2000, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.2.

ürünlerinden olan buğdayın hasadına başlanması vesilesiyle her yıl hasat mevsiminin başlangıcında kutlanan “Hasat Bayramı” etkinliğinde, saygı duruşu ve İstiklal Marşı’nın ardından Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Emine Özdemir, ekonomik ve sosyal bir sektör olarak tarımın önemini vurguladığı konuşmasında, “Tarım sektörü ulusal gelirimizin yüzde 12’sini, istihdamın yaklaşık üçte birini oluşturmaktadır. Gıda maddesi üretimi ve beslenmeyle doğrudan ilgisi, milli gelire katkısı, sanayi sektörüne sağladığı hammadde yanında, sağlıklı çevrenin oluşturulması ve sürdürülebilirliği açısından tüm ülke halkını ilgilendirmesi nedeniyle ekonomik ve sosyal bir sektör olma özelliğini korumaktadır. Hem dünyada hem de ülkemizde nüfus artışına karşılık, tarım alanlarının giderek azalması, gıda güvencesi ve gıda güvenilirliği sorununu gündeme getirmiştir. Özellikle tarım topraklarının amaç dışı kullanımı, modern yetiştirme tekniklerinin kullanımının tam olarak yaygınlaştırılmaması, aşırı sulama, gübreleme, zirai ilaç kullanımı gibi faktörlerin etkisiyle gıda üretimimiz de sorunların oluşmasına neden olmuştur. Bu nedenlerle geleneksel tarım yerine mutlaka modern, sürdürülebilir ve bilinçli tarım uygulamalarına öncelik verilmelidir” dedi. Tarımsal Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü Doç. Dr. Celil Toplu ise yaptığı konuşmasında, bu günün çiftçinin bir yıllık emeğinin karşılığının alındığı, elde ettikleri ürünü değerlendirmek amacıyla sevincin doruk noktaya geldiği bir gün olduğunu söyleyerek herkesin Hasat Bayramını kutladı. Tarımın üniversitelerde kurulan Ziraat Fakülteleri’nde yapılan eğitimler neticesinde mezun olan Ziraat Mühendislerinin katkılarıyla çiftçiler tarafından yapılmakta olduğunu ve ilimizin tarımsal potansiyeli açısından önemli bir yeri olduğunu belirten İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Bestami Zabun, “İlimizin bu önemli yerinden dolayı Hatay İli Tarım ve Kırsal Kalkınma Stratejik Planı, üniversitemizin de katkılarıyla hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur. İlimizde bu plan dâhilinde her ürünü, ayrı ayrı ele almayı amaçlayıp bu amaç doğrultusunda 5 yıl içerisinde bu planı uygulayarak Hatay ilimizin tarım ve hayvancılığını istenilen seviyeye getirmeyi hedeflemiş bulunmaktayız. Bu hedeflerden öncelikli olarak zeytin, pamuk, narenciyede birinci olmak, markalaşmak, ayrıca Ortadoğu’nun tarım ve ticaret merkezi olmak vizyonumuzun içerisinde bulunmaktadır” diyerek Hasat Bayramının çiftçilere bereketli olmasını, bol kazanç getirmesini diledi.

Bereketli topraklara ve uygun ekolojiye sahip Hatay’ın önemli stratejik tarımsal ürünlerinden birisi olan buğdayın hasadı vesilesiyle bir araya geldiği, emeğin taçlandığı, ürün alındığı ve bereketle yüz yüze kalındığı kıymetli bir gün olan Hasat Bayramı’nda Rektör,

³⁹ 7 Haziran 2000, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.2.

“Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün ‘Milli iradenin temeli tarımdır’ veciz ifadesi ile tohumu ürüne, kıracı berekete dönüştürebilme savaşı olan tarım ve tarımsal faaliyetlerin önemini vurguladı. Ülkede 19.660.000 ton buğday üretimi gerçekleştirilmekte ve kişi başına buğday tüketiminin 210 kg. civarında gerçekleşmekte olduğunu, ülkemizin en verimli ovalarından biri olan Amik Ovasında da bu anlamda yaklaşık 100.000 hektarlık ekim alanında 600.000 ton buğday üretiminin gerçekleştiğini aktaran Rektör, “Son yıllarda zaman zaman kesintili olarak yaşanan kuraklıklar, taşkınlar gibi nedenlerle ziraat üretimi aksamalara uğramakta, beklenen verim ve kalite elde edilememektedir. Bugün dünyada açlıktan ölen insanların hâlâ olması, çok sayıda insanın yeterince beslenememesi, üreticilerin verim ve kaliteyi artırıcı çalışmalar yapmasını zorunlu hale getirmektedir. Bir taraftan da verim ve kalite artırıcı çalışmalara ek olarak da elde edilen ürünlerin doğru, sağlıklı ve ekonomik bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Kurulduğu günden bugüne üniversitemiz Ziraat Fakültesi Hatay tarımına, bölgedeki çiftçilere daha fazla hizmet etmek için sahip olduğu bilimsel bilgiyi her geçen gün artırmakta ve bölgedeki çiftçilerle, mesleki kuruluşlarla dayanışma halinde bu bilgiyi ilgili taraflara aktararak Hatay tarımının gelişmesine öncülük yapmaktadır” dedi. Konuşmaların bitiminde katılımcıların davul zurna eşliğinde hep birlikte halaylar çekmesiyle devam eden etkinlik, Rektör biçerdöver koltuğuna geçerek arazide ekimi yapılan buğdayın ilk hasadını başlatmasıyla sona erdi.⁴⁰

Sonuç

Mustafa Kemal Üniversitesi’nde ilk kurulan fakülte Ziraat fakültesi olmuştur. Bu fakülte Hatay’ın zirai bir bölge olması sebebiyle diğer bölümlere nazaran çok hızlı bir şekilde gelişmiştir. Bunda Hatay’ın zirai ortamında çok fazla numune ve çalışacak malzeme olmasının büyük önemi vardır. Hatay, dünyanın en münbit alanlarından bir olması hasebiyle çevresindeki pek çok şehri besleyebilecek bir özelliği bulunmaktadır. 1960’lı yıllarda başlayan Amir Gölünün kurutulmasına yönelik çalışmalar tarım alanlarının genişlemesine büyük katkı yapmıştır. Ancak bu çalışma Hatay’ın yeraltı suyunun çekilmesine de etken olduğundan sonraki dönemlerde büyük problemlerin ortaya çıkması kaçınılmazdır. Hatay Mustafa Kemal üniversite ziraat fakültesini kurarak bir taraftan şehrin zirai alanlarının geliştirilmesiyle, diğer taraftan da Amik gölünün kurutulması sebebiyle meydana gelen iklim değişikliğiyle mücadele etmek için yoğun çaba harcamaktadır

⁴⁰ 08 Haziran 2012, Özyurt Gazetesi.

Referanslar ve Kaynaklar

- 18 Şubat 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 28, Sayı: 8492, s. 3.
MKÜ Bülten, s. 12.
- 22 Şubat Pazartesi, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, Sayı: 8199, s. 1.
- 23 Şubat Salı, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, Sayı: 8200, s. 1.
- 20 Haziran Cuma 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, s. 4.
- 4 Ekim 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10781, s. 1.
- 5 Aralık 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10834, s. 1.
- 14 Ocak 2002, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, S.10865, s. 3.
- 19 Ocak 2010, Özyurt Gazetesi.
- 09 Şubat 2011, Özyurt Gazetesi.
- 5 Mayıs 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8554, s. 1.
- 5 Mayıs 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8554, s. 3.
- 14 Aralık 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10842, s. 1.
- 18 Ekim 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8690, s. 2.
- 05 Ocak 2012, Özyurt Gazetesi.
- 29 Kasım 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, , Yıl: 29, Sayı: 8698, s. 2.
- 29 Kasım 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, , Yıl: 29, Sayı: 8698, s. 3.
- 9 Ekim 1996, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:31, Sayı:9261, s.1.
- 18 Nisan 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:32, Sayı:(?), s. 6.
- 5 Aralık 1996, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:31, Sayı:9310, s.1.
- 21 Mayıs 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.3
- 16 Nisan Çarşamba 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, Sayı: 9420, s. 1.
- 9 Mayıs Cuma 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, s. 5.
- 28 Ağustos Perşembe 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, Sayı: 9532, s.
- 1.
- 25 Eylül Perşembe 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, s. 3.
- 21 Şubat 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 32, Sayı: 9680, s. 1.
- 23 Şubat 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 32, Sayı: 9681, s. 5.
- 24 Şubat 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:32, Sayı:9682, s.5.
- 25 Şubat 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:32, Sayı: 9683, s. 5.

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 2, VOL: 2, ISSUE: 2

21 Mayıs 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.3

22 Mayıs 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.4¹ 22 Mayıs 1999,
Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.4

6 Kasım 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 33, Sayı:10101, s. 3.

26 Haziran 2009, Özyurt Gazetesi.

11 Mart 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:32, Sayı: 9695,s.1.

11 Mart 1998, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:32, Sayı: 9695, s. 3.

5 Nisan 2000, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı: 10323, s.6.

29 Haziran 2000, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.2.

7 Haziran 2000, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:33, s.2.

08 Haziran 2012, Özyurt Gazetesi.

HATAY'DA İLÇE MESLEK YÜKSEKOKULLARININ KURULUŞU

* Kazım ŞIK
** Nezir AĞAR
*** Muzaffer GÖKÇE
**** Mustafa DURNA
*****Derya Çakır SEKİRDEN
***** Ersen KESER

Makale Türü: Araştırma Makalesi
Makale Gönderme Tarihi: 12.04.2024
Makale Kabul Tarihi: 28.05.2024

Atf Bilgisi:

Şık, K., Ağar, N., Gökçe, M., Durna, M., Sekirden, D. Ç., & Keser, E. (2024). Hatay'da İlçe Meslek Yüksekokullarının Kuruluşu. *International journal of eastern mediterranean studies*, 2(2), 55-87.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.11645266>

Özet

Mustafa Kemal Üniversitesi kuruluş yıllarında kurumsallaşma ağırlığını öncelikle merkezde yani Antakya'da oluşturabilme çabası içerisinde olmuştur. 2000'li yılların başlarına kadar da bu konuda epey bir mesafe almıştır. Bu yıllarda öncelikle Reyhanlı, Samandağ, Yayladağı, Altınözü, Dört Yol ve İskenderun'de başlatılan yükekokul kuruluş çalışmaları zamanla 11 ilçenin tamamına yayılmıştır. Bu konuda dikkat edilen en önemli husus ilçelerin beledi işlerinin tam olarak yerine getiriliyor olması konusudur. Üniversite yüksek okul kurmaya talip olduğu ilçede öncelikle öğrenci ve öğretim üyesinin konaklama ihtiyacını karşılayacak konut olup olmadığına dikkat etmiştir. Bu hususta yeterli kapasite olmayan ilçelerde ise Kredi Yurtlar Kurumu'na bağlı yurt kurma çalışmaları yapılmıştır.

Bu makalede Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nin kurumsallaşma aşamasında ilçelerde kurmaya çalıştığı Meslek Yüksek Okullarının gelişimi üzerine durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Antakya, Hatay, İlçe, Üniversite, Yüksek Okul

Asbtract

During its founding years, Mustafa Kemal University made an effort to establish its institutionalization focus primarily in the center, namely Antakya. It had come a long way in this regard until the early 2000s. In these years, the college establishment efforts, which were first started in Reyhanlı, Samandağ, Yayladağı, Altınözü, Dört Yol and İskenderun, spread to all 11 districts over time. The most important issue to consider in this regard is that the municipal affairs of the districts are fully carried out. The university first paid attention to whether there was housing to meet the accommodation needs of students and faculty members in the district where it aspired to establish a college. In districts where there is not sufficient capacity in this regard, efforts have been made to establish dormitories affiliated with the Credit and Dormitories Institution.

This article will focus on the development of Vocational Schools that Hatay Mustafa Kemal University is trying to establish in the districts during the institutionalization phase.

* Okul Müdürü, Kale İmam Hatip Ortaokulu Malatya, kazimx23@gmail.com, Orcid No: 0009-0002-2953-3612
** Müdür Yardımcısı, Ahmet Karahan Ortaokulu/Şahinbey, neziragar47@gmail.com, Orcid: 0009-0002-2545-6912
*** Müdür Yardımcısı, Ahmet Karahan Ortaokulu/Şahinbey, gokce02092019@gmail.com, Orcid:0009-0006-8504-4206
**** Müdür, Serpil Oktay Kara Ortaokulu, mustafadurna2780@gmail.com, Orcid: 0009 0009 8651 1904
***** Öğretmen, Nimetullah Mahruki ilkokulu, deryackr82@hotmail.com, Orcid No: 0009-0007-6911-9893
***** Müdür, Toygarlı Gazipaşa Ortaokulu, ersenkeser@hotmail.com, Orcid: 0000-0002-9171-7220

Key Words: Antakya, Hatay, District, University, High School

Giriş

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 1992’de kuruluşu aşamasında Çukurova Üniversitesinden devşirmiş olduğu bir adet Meslek Yüksek Okulu ile Antakya’da faaliyet göstermekteydi. Bu okulun varlığı Vali Utku Acun’un desteği ve çabalarıyla Hatay’da bir üniversite kurulması çalışmalarının başlatılmasına zemin hazırlamıştır. Vali Acun konuyu mülki amirlerle ve devletin üst kademeleriyle görüşmek suretiyle öncelikli olarak Hatay’ın toprağına ve insanına yapılacak bu büyük yatırımın mutlaka yapılmasını istemiş, sonrasının zaten kendi doğası içerisinde geleceği konusunda herkesi ikna etmişti. Bu çaba arkasından YÖK tarafından Hatay’a kurucu rektör olarak Prof. Dr. Haluk İpek’in tayinine sebep olmuştur. İki akıl küpü kafa kafaya vererek Hatay’ın kaderini yeniden şekillendirecek çalışmaları başlatmışlardır.

Bu çalışmalar sırasında bir taraftan ziraat fakültesinin kuruluşu tamamlanmaya çalışılırken, diğer taraftan meslek yüksek okullarının kuruluş çalışmaları sürdürülmüş, bu konuda önemli gelişmelere imza atılmıştır.

Dörtüol Meslek Yüksekokulu

Dörtüol Meslek Yüksekokulu 1993-1994 öğretim yılında Dörtüol şehir merkezinde bulunan eski belediye binasında hizmete girmiştir. Okul binasında 4 adet derslik, 3 laboratuvar, 1 adet teknik resim salonu ve 1 kantin bulunmaktadır. Yüksekokul’un Teknik Programları bölümünde 2 program bulunmaktadır. Bunlar:

a. *Endüstriyel Elektronik Programı ve*

b) Makine Programı’dır.

Endüstriyel Elektronik Programda 27, Makine Programında 22 öğrenci bulunmaktadır. Bu Yüksekokulda dersler Mustafa Kemal Üniversitesine bağlı diğer Yüksekokullardan ve çevredeki sanayi kuruluşlarından sağlanan 11 öğretim elemanı tarafından verilmektedir⁹⁰. Dörtüol’da açılan Meslek Yüksekokul’una ön kayıtla öğrenci alınacağı bildirildi. Bu yıl öğretime başlayacak olan Dörtüol Meslek yüksekokul’unda makine ve endüstriyel elektronik bölümleri açılıyor. MKÜ yetkilileri, ön kayıtla öğrenci alımının bir defaya özgü olmak üzere sadece bu yıl yapılacağını bildirdiler. Dörtüol MYO’na ön kayıt için: 1993 yılı ÖSS ve ÖYS sonucunda hiçbir öğretim kurumuna yerleştirilmemiş olma, 1993 ÖYS sınavı birinci

⁹⁰ MKÜ Bülten, s. 21.

basamağında en az 105 sayısal taban puan almış olma şartları aranıyor. Ön kayıt başvurularının 13-20 Eylül tarihleri arasında MKÜ rektörlüğüne şahsen yapılması gerektiği belirtilerek, alımda en yüksek puandan itibaren sıralama yapılacağı bildirildi.⁹¹ Dört Yol'da yöre halkının önemli katkıları ile gerçekleştirilen Meslek Yüksekokulu 25 Ekim pazartesi günü öğrenimine açılıyor.⁹²

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Dört Yol'da Seracılık ve Endüstri Elektriği ile ilgili eğitim verebilecek bir Yüksekokul'un kurulması planlanmıştır. Buna ilave olarak Antakya'da Sağlık Bilimleri Yüksekokulu'nun da 1992 yılında hizmete girmesi ve öğrenci almasına karar verilmişti. Yüksekokul YÖK ve Sağlık Bakanlığı arasında 10 Eylül 1992 tarihinde yapılan protokol gereği eğitim- öğretimini anılan bakanlığa bağlı Antakya da bulunan Sağlık Meslek Lisesi'nden temin edilen sınıflarda ve uygulama laboratuvarında sürdürmektedir. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu eğitim ve öğretimine 1993-1994 öğretim yılında başlamıştır. 2 öğretim görevlisinin bulunduğu okulda dersler görevlendirme ile yürütülmektedir. 1993-1994 öğretim yılında 28 öğrencisi ile faaliyetini sürdürmektedir⁹³.

Antakya Devlet Hastahanesi Röntgen Uzmanı Dr.Haldun Sumbas, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi öğretim ve yönetici kadrosuna katıldı. Dr. Sumbas, Antakya Sağlık Meslek Yüksekokulu Müdürü oldu. Devlet Hastahanesi yanındaki Sağlık Meslek Lisesi'nin Yüksekokula dönüştürüldüğü, müdürlüğüne de Dr. Sumbas'ın getirildiği haber verildi⁹⁴.

Mustafa Kemal Üniversitesi Sağlık meslek Yüksekokulu öncülüğünde "Hemşire hasta ilişkisi ve iletişim" konusunun ele alınacağı bir konferans veriliyor. Sağlık Meslek Yüksekokulu Müdürü Yrd.Doç. Dr. Haldun Sunbas, etkinliğin 7 Mayıs pazartesi günü Mavi Amfi salonunda saat 14.00'de gerçekleştirileceğini kaydetti⁹⁵.

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda, hastane sayısı hızla artan ülke ve toplumun sağlık çalışanlarına ihtiyacı olduğunu söyledi. Canda, Hatay Sağlık Meslek Yüksekokulu'nda 26 hemşire için düzenlenen mezuniyet töreninde yaptığı konuşmada, 25 bin öğrencisi ile Türkiye'nin en büyük üniversiteleri arasında yer aldıklarını

⁹¹ 10 Eylül 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 28, Sayı: 8358, s. 1.

⁹² 23 Ekim 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 28, Sayı: 8394, s. 1.

⁹³ MKÜ Bülten, s. 21.

⁹⁴ 02 Ekim 1995, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 30, Sayı: 8952, s. 1.

⁹⁵ 4 Mayıs 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10627, s. 2.

ifade etti. Sağlık Meslek Yüksekokulu yerleşkesine üniversite ve üniversite dışı kaynaklardan yaptıkları yatırımın 3.5 milyon TL'yi geçtiğini belirten Canda, şöyle konuştu: "Bu güne kadar okulumuz 428 mezun vermiş. Bu yıl okulumuzdan mezun olan öğrenci sayımızda 26, şu anda da 200 dolayındaki öğrencimiz burada eğitim görüyor. Burada eğitim gören öğrenci sayısının 200'lerden çok yakında 2 binlere ulaşacak. Çünkü hastane sayısı hızla artan ülkemizin ve toplumun sağlık çalışanlarına ihtiyacı var. Bu yüzden bizim burada büyümemiz ve yeni sınıflar açmamız gerekiyor. Hemşirelik mesleklerin en kutsalıdır. Hemşireliğin temel kültürü de insanları benimsemek ve onları kendilerinden biri olarak görmektir." Törenin açılış konuşmasını yapan Sağlık Meslek Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Yusuf Önlen, 4 yıl gibi uzun bir sürenin sonunda sağlık halkasına yeni mezunlar eklemenin haklı gururunu yaşadıklarını söyledi. Yapılan konuşmaların ardından Sağlık Meslek Yüksekokulu'ndan mezun olan 26 hemşire meslek yemini etti. Geçilen diploma töreninde okulu birincilikle bitiren Hatice Şahin'e diplomasını MKÜ Rektörü Canda, okulu ikincilikle bitiren Nimet Gün'e diplomasını Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ertuğrul Eğilmez ve okulu üçüncülükle bitiren İrkiye Akçay'a da diplomasını Okul Müdürü Önlen verdi. Mezuniyet töreni öğrencilerin kep fırlatması ile sona erdi.⁹⁶

Narlıca Sağlık Ocağı Doktoru Ali Kanatlı ve Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü son sınıf 6 öğrencisi tarafından Necmi Asfuroğlu Anadolu Lisesi öğrencilerine "İlk yardım ve Önemi" konulu konferans verildi. Kanatlı, konferansta yaptığı konuşmada, ülkemizde meydana gelen kazalardaki ölümler ve sakat kalmaların en büyük nedenlerinden birisinin kazalara müdahale eden kişilerin ilk yardım uygulamalarını bilmemesinden dolayı olduğunu söyledi. Kazalarda zamanında yapılacak ilk yardım uygulanmasının önemli olduğunu ifade eden Kanatlı, şöyle devam etti: "Kazalardaki ölümlerin yaklaşık olarak yüzde 10'nu ilk beş dakika içerisinde meydana gelmektedir. Kazalardaki ölümlerin yaklaşık yüzde 50'si ise ilk yarım saat içinde gerçekleşir. Bu da bize kazalarda ilk yardımın en kısa sürede ve etkin bir şekilde yapılmasının kurtarılabilecek hayat sayısını artırdığını gösterir. Yapılan araştırmalarda, kalp durmalarında ilk yardımın zamanında yapılmasıyla hastaların yaklaşık yüzde 40'ı kurtarılmıştır. Yine bazı araştırmalar kalp durmalarında ambulans gelinceye kadar yapılan müdahaleler ile yaralıların yaklaşık yüzde 20'sinin kurtarıldığı tespit edilmiştir." Kanatlı, ilk yardımın öncelikli amacının hayat

⁹⁶ 11 Haziran 2010, Özyurt Gazetesi.

kurtarmak olduğunu vurguladı.⁹⁷

MKÜ İlk Hemşir'ini Mezun Etti

Mustafa Kemal Üniversitesi Hatay Sağlık Yüksekokulu'nun 2008-2009 Eğitim Öğretim Yılı Mezunları "Hemşirelik Yemin Törenini" Tayfur Sökmen Kampüsü Atatürk Konferans Salonu'nda gerçekleştirdi. 1997 yılından beri 4 yıllık Sağlık Yüksekokulu olarak eğitim veren MKÜ Hatay Sağlık Yüksekokulu ilk erkek hemşireyi (Hemşir) mezun etti. MKÜ Hatay Sağlık Yüksekokulunun 38 mezun arasındaki tek erkek öğrencisi olan Abdullah Arı, yaptığı kısa konuşmada, "Balıkesir Üniversitesi'nde Sağlık Memurluğu Bölümünü okuyordum. Bölüm kapanınca 2 yıl önce yatay geçişle buraya geldim. İlk başta benim için biraz zor oldu, 37 bayanın arasında kendimi yalnız hissettim. Bir müddet iletişimde sorun yaşadım. Ama daha sonra alıştım ve çok iyi anlaştım. İnsanlar bazı şeyleri kabul etmekte zorlanıyor. Erkeklerin hemşirelik yapamayacağını düşünen insanlar var. Bu mesleği icra ederek, toplumda var olan tabuyu yavaş yavaş yıkacağımızı da düşünüyorum" dedi. Arı'ya diplomasını Asi dizisi oyuncusu Emrah Elçinboğa verdi.

MKÜ Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda, da, Hemşireliğin çok kutsal bir meslek olduğunu ifade ederek, "Öğrenciler, 4 yıl boyunca aldıkları eğitim ve stajla donanımlı bir hale geldiler. Geldiğim günden beri MKÜ'nün sağlık alanında gelişmesi için çaba sarf ediyorum. Bu kapsamda sağlık yüksekokulumuza ve tıp fakültemize 2,5 yıldan bu yana 2 milyon TL harcama yaparak, eksikliklerini gidermeye çalıştık. Hedefimiz MKÜ olarak bütün alanlarda büyümektir. Ancak en çok büyümek istediğimiz alanlar, sağlık hizmetleri ve hemşirelik alanlarıdır" dedi. Türkiye'de hemşire açığı olduğuna da dikkat çeken Canda, ülkede 60-70 bin hemşire gereksinimi olduğunu söyledi. MKÜ Hatay Sağlık Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Yusuf Önlen de, Türkiye'de ciddi oranda sağlık çalışanı açığı bulunduğunu ve bu açığın yeni mezun ettikleri öğrencilerle bir nebze olsun kapanabileceğini ifade etti. Daha sonra mezunların hemşirelik andı içmesinin ardından diplomaları verildi ve öğrenciler keplerini havaya fırlattı⁹⁸.

Hemşirelik Haftası

Her yıl 12-18 Mayıs tarihleri arasında kutlanan "Hemşirelik Haftası" Antakya'da dün düzenlenen çeşitli etkinliklerle kutlanmaya başladı. Hemşirelik haftası kutlama programı

⁹⁷ 03 Mart 2011, Özyurt Gazetesi.

⁹⁸ 27 Mayıs 2009, Özyurt Gazetesi.

çerçevesinde dün 12 Mayıs Hemşireler günü nedeniyle Antakya’da Atatürk Anıtında bir tören düzenlendi. Anıta çelenk koyma törenine Hatay İl Sağlık Müdürü Bayram Kerkez, Sağlık meslek Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Yusuf Önlen, Antakya Devlet hastanesi, Antakya Doğum ve Çocuk Bakımevi, MKÜ Araştırma Hastanesi ve Özel Defne Hastanesi müdürleri, idarecileri, doktorları, Baş Hemşireleri, Hemşireleri ve Sağlık meslek Yüksekokulu öğrencileri katıldı. Törende Hatay İl Sağlık Müdürü Bayram Kerkez, Sağlık meslek Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Yusuf Önlen ve Hastanelerin yöneticileri Anıta çelenk sundu. Saygı duruşu sonrası İstiklal Marşı okundu. Daha sonra İdareciler, doktorlar ve hemşireler Anıtta günün anısına hatıra fotoğrafı çekildi. Hemşirelik haftası içerisinde çeşitli konferanslar düzenleneceği açıklandı⁹⁹.

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ayşe Ferda Ocakçı, hemşirenin günümüzde artık araştırmacı olması gerektiğini söyledi. Ocakçı, Mustafa Kemal Üniversitesi Hatay Sağlık Yüksekokulu tarafından (MKÜ) Mavi Amfi salonunda düzenlenen “Çağdaş hemşirelik” konulu konferansta, hemşireliğin tarihçesini ve sorumluluklarını anlattı. Sağlık sektöründe hemşirelerin önemli bir görevi üstlendiklerine dikkati çeken Ocakçı, “Hemşire günümüzde artık araştırmacı olmalı. Biliyorum, sorunları, sıkıntıları çok. Ancak, mesleğiniz güzel bir meslek, mesleğinizi mutlaka severek yapın. Çağdaş hemşire araştırmacı olmalı ve araştırmacı gözle bakmalı, kendini geliştirmeli, gelişmeleri iyi takip etmeli. Saha çalışmalarında vatandaşlara hastalığın oluşmasına engel olacak eğitimler, bilgiler vermeli” diye konuştu. Ocakçı, daha sonra hemşire adaylarının sorduğu soruları yanıtladı. MKÜ Hatay Sağlık Yüksekokulu öğretim görevlisi Emel Teksöz de “12-18 Mayıs Hemşirelik haftası” etkinlikleri kapsamında düzenlenen konferansın, bilimsel platformlarda bundan sonraki yıllarda da sürekli yapılacağını ifade etti. Konferansın sonunda Hatay Sağlık Yüksekokulu yöneticileri tarafından Prof. Dr. Ayşe Ferda Ocakçı’ya teşekkür edilerek bir buket çiçek verildi¹⁰⁰.

Hatay Sağlık Yüksekokulu Kuruluşu Etkinliği

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Hatay Sağlık Yüksekokulu Müdür Yardımcısı ve Hemşirelik Bölüm Başkanı Yrd. Doç.Dr. Hatice Tambağ’ın yaptığı açılış konuşmasında; öncelikle MKÜ ve Hatay Sağlık Yüksekokulu’nun kuruluşun 20. yılını kutlamanın gururunu yaşadıklarını ve bu duyguyu eğitime katılan kursiyerlerle de paylaşmak istediğini belirterek

⁹⁹ 13 Mayıs 2010, Özyurt Gazetesi.

¹⁰⁰ 15 Mayıs 2010, Özyurt Gazetesi.

“Meme Kanseri ve Kendi Kendine Meme Muayenesi” konusunda eğitim verileceğini söyledi. Hatay ili Halk Eğitim Merkezi Konferans Salonu’nda kadın kursiyerlere, ülkemizde görülme sıklığı giderek artan meme kanseri ve korunma yolları ile kendi kendine meme muayenesinin yapılması için duyarlılığın artırılması, sağlık kurum ve kuruluşlarına erken dönemde başvurunun sağlanması, davranış değişikliği oluşturulması, yanlış bilinen tutum ve davranışların düzeltilmesi konularında yüksekokul öğrencileri Metin Kaykunoğlu, Esra Sönmez ve Gözde Kılıç tarafından eğitim verildi. Eğitimde slayt gösterisi ile desteklenen anlatım interaktif yöntem, meme muayenesi maketi üzerinde göstererek uygulama ve katılımcıların sorularının yanıtlanması sağlandı. Eğitim kapsamında meme kanseri, risk faktörleri, koruyucu faktörler, belirtileri, tanı ve tedavisi üzerinde durulmuş olup kendi kendine meme muayenesi maketi üzerinde katılımcılara yaptırıldı. Maket üzerinde meme kitlesi bulan kursiyerlere meme kanseri ile mücadeleyi simgeleyen pembe kurdele takıldı. Konu ile ilgili olarak katılımcılardan gelen sorulara, öğrencilerin ve yüksekokul öğretim elemanlarından Öğretim Görevlisi Ayten Özpekmezci ile Araştırma Görevlisi Yasemin Gümüş’ün yanıt vermesiyle eğitim sonlandırıldı.¹⁰¹

İskenderun Sivil Havacılık Yüksekokulu

Hatay MKÜ, Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, büyük ümit ve hesaplarla yapılan, ancak tamamlandıktan sonra günün koşullarına uygun olmadığı gerekçesiyle kaderine terk edilen İskenderun Hava Alanını, Havacılık Yüksekokulu ile değerlendirmeyi düşünmektedir. Burada, Hatay’ın genel durumu ile ihracat potansiyeli dikkate alınarak, geç kalınmaksızın en azından kargo uçakları için bir havaalanı yapılmasının zorunlu hale geldiğini vurgulayarak, Topboğazı kesiminin düşünülebileceğini belirtti¹⁰². Geçtiğimiz günlerde Fatih Müderris’ten hibe şeklinde bir kısım Üniversite vakfına intikal eden HATAŞ tesisleri için sevindirici proje ve öneriler üreten Prof. Dr. İpek, bu kez tamamen terk edilmiş durumdaki İskenderun Hava Alanına el attı.

Prof. Dr. İpek, özel bir iş dolayısıyla ziyaretine giden arkadaşımıza İskenderun Hava Alanını bir Havacılık Yüksekokulu ile değerlendirmeyi düşündüğünü ve de bu konuda gerekli girişimlerde bulunduğunu belirtirken, Türkiye’de büyük ve önemli bir eksikliği gidermek amacıyla Gemi Adamı yetiştirecek Denizcilik Yüksekokulu çalışmaları yaptığını da açıkladı.

Burada Türk bandıralı gemilerde zorunlu olarak yabancı eleman çalıştırıldığını

¹⁰¹ 12 Nisan 2012, Özyurt Gazetesi.

¹⁰² 3 Mayıs 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8552, s. 1.

söyleyen İpek, İskenderun'da oluşturulacak bir yüksekokulla bu alandaki boşlukların rahatlıkla doldurulabileceğini söyledi¹⁰³.

İskenderun'da Arsuz yolu başlangıcında yeralan ancak yıllardır atıl durumda olan Havaalanı Mustafa Kemal Üniversitesi'ne verildi. Hatay MKÜ'den yapılan açıklamada; bu konudaki istemin kabul edildiği belirtildi. Pistin amaca uygun olmadığı gerekçesiyle kullanımından vazgeçilen İskenderun Havaalanının MKÜ'ye devriyle birlikte Üniversite bünyesinde kurulması kararlaştırılan Sivil Havacılık Yüksekokulu'nun kurulması kararı da böylelikle işlerlik kazanmış olacak. Edinilen bilgiye göre, bu konudaki girişimler ilimiz Milletvekili Ali Uyar tarafından başlatıldı. Yine Milletvekili Ali Uyar'a birkaç gün önce gönderilen yazıda; Hava alanının MKÜ'ye devrinin uygun olduğu belirtiliyor. Hatay MKÜ'den dün bu konuda yapılan yorumda; " Böylece üniversitemizde hem yurdumuz için çok önemli bir alanda nitelikli eleman yetiştirilmesi, hem de havaalanının verimli bir şekilde değerlendirilmesi sağlanmış olacaktır." denilmektedir.

Bölümler

Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu

Mustafa Kemal Üniversitesine bağlı olarak bu yıl öğrenime başlayacağı belirtilen Otelcilik, Turizm Yüksekokulu binasının Arsuz yolu üzerinde olacağı bildirildi. Rektör İpek, okul için Arsuz yolundaki Karantina müdürlüğüne ait kullanılmayan binanın tahsisine çalışıldığını, bu konudaki bürokratik işlemlerin sürdüğünü bildirdi.¹⁰⁴ Arsuz yolu 12. Km'sinde bulunan Sağlık Bakanlığına ait tesisin, Mustafa Kemal Üniversitesine devredildiği bildirildi. Milletvekili Ali Uyar'ın DYP'ye katılım töreninde öne sürdüğü şartlardan birinin bu olduğunu söyleyen siyasi çevreler, DYP Teşkilatlanma başkanı Rıfat Serdaroğlu'nun da bunu kabul ederek devreye girdiği ve atıl tesisin MKÜ'ye devrini sağladığı haber veriliyor¹⁰⁵. 1998-1999 eğitim-öğretim yılında eğitime başlaması planlanmaktadır.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi bünyesinde iki yüksekokul daha açıldı. Yayladağı ilçesinde açılışı uzun süredir beklenen Yayladağı Meslek Yüksekokulu "Bilgisayarlı muhasebe ve Vergi Uygulamaları" ve "Dış Ticaret" bölümleriyle 12 Kasım pazartesi günü açılacak ve derslere de aynı gün başlanacak. İskenderun'da da Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu oluşturuldu. 31 öğrenci alınan okul 12 Kasım Pazartesi günü öğrenime

¹⁰³ 3 Mayıs 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8552, s. 3.

¹⁰⁴ 12 Ağustos Perşembe 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, s. 2.

¹⁰⁵ 21 Kasım 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8691, s. 1.

açılırken, bu okulun süresinin hazırlık ile birlikte 5 yıl olduğu açıklandı¹⁰⁶.

Reyhanlı Meslek Yüksekokulu

Reyhanlı'da Hatay MKÜ'ye bağlı olarak oluşturulan Meslek Yüksekokulu 13 Ekim'de açıldı. Vali Utku Acun, ilimiz milletvekili Nurettin Tokdemir, Rektör Prof. Haluk İpek ile çok sayıda konuğun katıldığı tören sonunda MOY öğrenime açıldı. Rektör İpek yaptığı konuşmada, bu yıl geçici binada öğrenim görüleceğini ve 50 öğrencinin okuyacağını belirtti¹⁰⁷. Vali Utku Acun, İlimizde en fazla okul, derslik yaptıranların Reyhanlı kökenli hayırseverler olduklarını bildirdi. Mustafa Kemal Üniversitesi bünyesinde açılan Reyhanlı Meslek Yüksekokulu ile yapımı tamamlanan 18 derslikli Vali Utku Acun İlköğretim Okulu düzenlenen törenlerle hizmete açıldı. Düzenlenen törenlere, Vali Utku Acun, Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, Hatay milletvekili Nurettin Tokdemir, Reyhanlı Kaymakamı Ömer Doğanay, Reyhanlı Belediye Başkanı Mahmut Ekmen, İl Jandarma Komutanı Alb. Fahrettin Gültekin, İl Emniyet Müdürü Ertuğrul Çakır, İl Milli Eğitim Müdürü Ahmet Akyüz, Daire müdürleri ve vatandaşlar katıldı. Hatay Valisi Utku Acun törende yaptığı konuşmada, yeni açılan Meslek Yüksekokulunun daha iyi şartlarda eğitim ve öğretim vermesi için her türlü çabanın gönderileceğini, bu konuda Reyhanlı'ya çok güvendiğini çünkü Hatay'da en çok eğitim tesisi yaptıran hayırseverlerin Reyhanlı kökenli olduğunu söyledi. Bugün güçlü eğitim kurumları haline gelen birçok üniversitenin çok mütevazî şartlarda kurulduğunu kaydeden Vali Utku Acun, bugün geçici binalarda eğitime açılan bu okulların zaman içerisinde uygun mekanlarda eğitim vereceğinden şüphesi olmadığını söyledi. Vali Utku Acun, kendi adını taşıyan ilköğretim okulunun açılışında yaptığı konuşmada ise, okula adını verme inceliğini gösterenlere teşekkür ederek konuşmasına başladı. Hizmet dönemi içinde eğitim alanında yapılan çalışmalara değinen Vali Utku Acun, aradan geçen dört yıl içinde Devlet kaynakları yanında İl Özel İdaresi, Mahalli idareler ve hayırsever katkılarını bu alanda kanalize etmeye çalıştıklarını, bu çabalar sonucunda dört yıl içinde 1698 derslik yapıldığını söyledi¹⁰⁸.

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda Reyhanlı Meslek Yüksekokulunda basın toplantısı yaptı. Canda, Reyhanlı Meslek Yüksekokulunun yeni binasının yapım ihalesinin tamamlanmasından sonra Reyhanlı Meslek Yüksekokulu ve

¹⁰⁶ 10 Kasım 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10813, s. 1.

¹⁰⁷ 14 Ekim 1995, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 30, Sayı: 8964, s. 3.

¹⁰⁸ 16 Ekim 1995, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 30, Sayı: 8966, s. 2.

Üniversitedeki gelişmeler hakkında basın mensuplarına bilgi verdi. Göreve geldiği günden beri Hatay'ın her karış toprağında çalıştıklarını belirten Rektör Canda; “Mustafa Kemal Üniversitesi Hatay'ın her karış toprağına yağmur gibi yağıyor. Reyhanlı'da daha çok varlık göstermek için bütün gücümüzle gayret ettik çaba gösterdik. Bir bahçeye ağaç diktiğimiz zaman hemen meyve vermez. Her bölgenin özelliklerine göre değişik çözümler üretiyoruz. Her ilçenin koşullarına göre eğitim-öğretim imkanları sunuyoruz” dedi.

Hiçbir şeyin yoktan var olmayacağını belirten Rektör Canda, “Her türlü olumsuz koşullar karşısında savaştık. Projesi doğrudan doğruya bana ait olan varlığı bile ortada olmayan Reyhanlı Meslek Yüksekokulunun ihalesini tamamladık. Desteklerini esirgemeyen Reyhanlı Belediyesine teşekkür ediyorum. Elimizdeki imkanları sonuna kadar kullanıyoruz. Türkiye'nin en büyük zenginliği genç nüfusedir. Bizimde gençlerimize sahip çıkıp kaliteli bir eğitim sunmak ve topluma kazandırmak en büyük hedefimizdir. İşimiz kolay değil, inanırsanız, hedefiniz varsa başarabilirsiniz. Hatay'daki tüm ilçeler içerisinde en çok yatırımı Reyhanlı Meslek Yüksekokuluna yaptık. İhalesi yapılan ve 2010-2011 eğitim öğretim yılına yetiştirilmesi hedeflenen okul binası zemin+2 kat olarak inşa edilecek olup, toplam ihale bedeli 1 trilyon 250 milyar liradır. 2006 yılında 7 program 680 öğrenci, 2007 yılında 9 program 922 öğrenci, 2008 yılında 10 program 1084 öğrenci, 2009 yılında 10 program 1205 öğrenci ile eğitim öğretimine devam eden Reyhanlı Meslek Yüksekokulunda öğrenci sayısı göreve geldiğimiz günden beri iki kat artmıştır. Yeni binamızın açılması durumunda son iki yıl içerisinde 1205 olan öğrenci sayımızı 2500'e, 10 olan program sayımızı 16'ya yükseltmeyi hedefliyoruz. Binamızın hizmete açılmasıyla Halkla İlişkiler Tanıtım, Bilişim Teknolojileri, Orta Kademe Yöneticiliği, Proje Yönetim Asistanlığı ve Girişimcilik bölümlerini de açacağız. Her şey bir emeğin, çalışmanın ürünüdür. Herkesin emeğe saygı göstereceğine inancım sonsuzdur. Üniversitemizin bütün olanaklarını toplumun ihtiyaçlarına göre kullanıyoruz. Biz saate karşı yarışıyoruz. Devletimizin nerede bir boş binası varsa binaları alıp çocuklarımız için okul yapıyoruz, yurt yapıyoruz. Yaptığımız işlerin bütün olarak değerlendirilmesi gerekir. Biz Mustafa Kemal Üniversitesi olarak Ortadoğu'nun tıp merkezi olması için çalışıyoruz. Branşında çok başarılı doktorlarımızı Hatay'a, Mustafa Kemal Üniversitesi' ne getirdik. Biz dünya ile yarışıyoruz. Çünkü biz hepimiz aynı taraftayız. Kırıkhan, Reyhanlı Hassa, Altınözü, Yayladağı ve diğer bütün ilçelerimiz bizim. El ele vererek daha büyük işler başaracağımıza inanıyorum” diye konuştu. Basın toplantısı sonunda Rektör Canda gazetecilerin sorularını

yanıtladı.¹⁰⁹

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Reyhanlı Meslek Yüksekokulu yeni binasının yapım çalışmaları devam ediyor. Yüklenici firma, binanın yeni eğitim yılına yetişmesi için çalışmalarına hız verdi. Rektör Şerefettin Canda, Yenişehir'de Reyhanlı Belediyesi'nin Mustafa Kemal Üniversitesi'ne verdiği 10 dönüm arazi üzerine yapılan inşaatı gezdi. Canda, yeni bina ile birlikte okulun kontenjanının artacağını, Reyhanlı'da eğitim gören öğrenci sayısının 2 bin 500'e çıkacağını belirtti. Üniversitenin Hatay'ın tüm ilçelerinde hızla büyüdüğünü, önümüzdeki eğitim döneminde 30 bin öğrenciye ulaşacaklarını vurgulayan Canda, "Reyhanlı'da modern ve çelik kontrüksiyon bir okul yapıyoruz. Okul binamızın yeni öğretim yılına yetişmesi için büyük uğraş veriyoruz. Okulumuzun büyümesi Reyhanlı'nın kültürel, sosyal ve ekonomik yaşamına olumlu katkıları olacaktır" dedi.¹¹⁰

Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. M. Şerefettin Canda ile Reyhanlı Belediye Başkanı Hüseyin Şanverdi, Reyhanlı Meslek Yüksekokulu'nun yeni inşa edilen okul binasında incelemelerde bulundular. Canda okul binası hakkında bilgi verdi. Yapımı süren okul binası 3 katlı her kat 600 m2 olmak üzere toplam 1800 m2 kapalı alandan oluşuyor. 3 tane 80 kişilik büyük sınıf, 9 tane 40 kişilik sınıf, 70 kişilik 2 Bilgisayar laboratuvarı olmak üzere, toplam 14 derslikten oluşuyor. Rektör Canda açıklamasında, "Reyhanlı Meslek Yüksekokulumuzda 1250 öğrencimiz var. Okulumuzun tamamlanması ile öğrenci sayımız 2500 kişiye çıkacaktır. Okulumuzun büyümesi için yeni bölümler açıyoruz. Akademik kadromuzu güçlendiriyoruz. Yakın zamanda Reyhanlı üniversitemizin büyük kampüslerinden biri durumuna gelecektir. Meslek Yüksekokulumuzun büyümesinde Belediye Başkanı Hüseyin Şanverdi'den büyük yardım gördük. Okul inşaatının başlamasında büyük katkıları vardır. 10 dönüm olan okul arsamızı belediye bağışlamıştır. Sayın Belediye Başkanına teşekkür ederim. Reyhanlıda hızlı büyümemiz için öğrencilerimizin başta barınma sorunları olmak üzere sosyal yaşam alanların geliştirilmesi gereklidir. Bunu yapmadığımız sürece öğrencilerimizi Reyhanlıda tutamayız. Öğrencilerimizin Reyhanlıda yaşamaları ilçemizin sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamına önemli katkılar yapacaktır. Bu nedenle tüm yerel güçlerin çalışmalarımıza destek vermelerini istiyorum" dedi. Reyhanlı Belediye Başkanı Hüseyin Şanverdi inceleme sırasında yaptığı açıklamada Rektör Canda ile bir sinerji yakaladıklarını belirterek, "Belediye olarak Rektör Canda'nın çalışmalarına destek veriyoruz.

¹⁰⁹ 06 Ocak 2010, Özyurt Gazetesi.

¹¹⁰ 19 Ağustos 2010, Özyurt Gazetesi.

Okul inşaatının yapıldığı binayı üniversitenin kullanımına verdik. Okul inşaatı tamamlandıktan sonra bahçe düzenlenmesi, spor sahaları ve değişik aktivite merkezleri belediyemiz tarafından yapılacaktır. Reyhanlı Meslek Yüksekokulunun büyümesi ilçemize sosyal, kültürel ve ekonomik anlamda önemli katkılar yapmıştır. Öğrenci sayısının 2500 çıkmasını önemsiyoruz. Bu nedenle Reyhanlılı yatırımcılara öğrenci yurtları yapmaları, sosyal yaşam alanları oluşturmaları için teşvik ediyorum. Sayın Rektörümüzün Reyhanlıya büyük hizmetleri vardır. Kendilerine teşekkür ediyorum” dedi.¹¹¹

Reyhanlılı Gençler Lojistik Sektörüne Hazırlanıyor” projesi kapsamında Reyhanlı Halk Eğitim Merkezi’nde düzenlenen etkinliğe Rektör Prof. Dr. Hüsnü Salih MKÜ Rektörü; Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Koç, Reyhanlı Meslek Yüksekokulu Müdürü Mehmet Fatih Can, Müdür Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mehmet Duruel, Hatay AK Parti Milletvekili Orhan Karasayar, Reyhanlı Kaymakamı Yusuf Güler, Reyhanlı Belediye Başkanı Hüseyin Şanverdi ve İşkur İl Müdürü Ahmet Bulanık katıldı. Saygı duruşu ve İstiklâl Marşı’nın ardından projede emeği geçen Ufuk Eğitim Derneği Başkanı Cemil Maratok, Proje Danışmanı Yrd. Doç. Dr. Mehmet Duruel, Rektör Prof. Dr. Hüsnü Salih MKÜ Rektörü, Hatay AK Parti Milletvekili Orhan Karasayar, Reyhanlı Kaymakamı Yusuf Güler konuşma yaparak proje hakkında bilgi verdiler. Gençlerin istihdamını sağlamak amacıyla hazırlanan projede, Proje Danışmanı Yrd. Doç. Dr. Mehmet Duruel, istihdam politikaları ve oranları ile işsizlik hakkında geniş bilgi vererek işsizliğin gerek ulusal gerekse uluslararası mevzuatta bir toplumsal problem olduğuna dikkati çekti. Mustafa Kemal Üniversitesi MKÜ Rektörü yaptığı konuşmada; “Mustafa Kemal Üniversitesi, ilimizde genç istihdamının, kadın istihdamının desteklenmesi, insan kaynaklarının mesleki eğitim yoluyla geliştirilmesi gibi programları kapsamında birçok projeye destek vermektedir. Antakya Belediyesi, İskenderun ve Samandağ Kaymakamlıkları, Antakya Ticaret ve Sanayi Odası, Hatay Esnaf ve Sanatkârlar Odalar Birliği Başkanlığı ile birlikte turizm, ipekçilik ve daha birçok alanda çeşitli projeler birlikte yürütmektedir. Bu projelerle ilimizde istihdam sorunu yaşayan gençlerimizin, istihdam kapasitesi bulunan; ancak nitelikli elemana sahip olamayan işletmelerde istihdam edilerek, ülkenin ekonomik ve sosyal gelişimine katkıda bulunmaları için Valiliğimiz ve İŞKUR İl Müdürlüğü ile birlikte önemli projelere destek olmaktayız. Mustafa Kemal Üniversitesi olarak biz bu projelere ek Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi bünyesinde genç kızlarımızın okullaşma oranlarının artırılmasına yönelik Aralık ayı içerisinde bir projemiz

¹¹¹ 05 Kasım 2010, Özyurt Gazetesi.

kabul edildi. Yine Üniversitemizin yöremize verdiği hizmet, birimlerimizin kapasitesiyle doğru orantılı olarak artmaktadır. Mustafa Kemal Üniversitesi 12 fakülte, 3 enstitü, 6 yüksekokul ve 15 melek yüksekokulu ile hizmet vermekte; araştırma, geliştirme ve topluma hizmet uygulamalarıyla bölgemize, ülkemize önemli hizmetler sunmaktadır” dedi. Daha sonra genç İstihdamının Desteklenmesi için yapılan Hibe Programı kapsamında proje ortakları olan; Reyhanlı Belediyesi, Ufuk Derneği, Uluslararası Nakliyeciler Derneği ve Zaimoğlu Şirketler Grubu’na gençlerin yetişmesine yaptıkları katkılardan dolayı teşekkür etti.¹¹²

Samandağ Meslek Yüksekokulu

Hatay MKÜ’ye bağlı Samandağ Meslek Yüksekokulu önceki gün yeni öğretime açıldı. Öğrencinin kayıt yaptırdığı Samandağ MYO Besi ve Seracılık dallarında eğitim verecek. Samandağ ‘da Perşembe günü düzenlenen törene Vali Utku Acun’un Rektör Prof. Dr. Haluk İpek, Samandağ Kaymakamı Raif Özener, Belediye Başkanı Mithat Abacı, kurum amirleri ve yöre halkı katıldı. Açış konuşmasını okul müdürü Osman Biçer yaptı. Müdür Biçer, besi ve seracılık dallarında öğrenim görülecek okulda halen 23 öğrencinin kayıtlı bulunduğunu, üretim alanında yöre halkıyla işbirliği içinde olacaklarını ve yöre halkının da yardımıyla kısa sürede önemli mesafeler kat edeceklerine inandığını bildirdi.

Törende bir konuşma yapan Samandağ Belediye Başkanı Dr. Mithat Abacı, ilçelerinde açılan Meslek Yüksekokulunun gelişmesi için Samandağ Halkı olarak her zaman yardımcı olacaklarını, bu amaçla 35 dönümlük bir arsayı Belediye Meclisinin aldığı kararla üniversiteye verdiklerini söyledi. Meslek Yüksekokulunu Belediye olarak 2 hizmetli verdiklerini kaydeden Belediye Başkanı Mithat Abacı bu desteklerin artarak devam edeceğini sözlerine ekledi.

Törende daha sonra söz alan Samandağ Kaymakamı Raif Özener’de 1994 yılında kurulma çalışmalarına başlanan Meslek Yüksekokulunun Vali Utku Acun ve Rektör Haluk İpek’in özel ilgi ve destekleriyle hayata geçirildiğini belirterek bu katkılarından dolayı kendilerine teşekkür etti. Milli Eğitim yatırımları açısından Samandağ’ın bir atılım içinde olduğunu belirten Kaymakam R. Özener, bunu sağlayan başta Vali Utku Acun olmak üzere tüm ilgililere ilçesi adına teşekkür etti.

Meslek Yüksekokulunun açılışında bir konuşma yapan MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek Üniversitenin henüz 3. Yılında olmasına rağmen aradan geçen süre içinde önemli

¹¹² 27 Ocak 2011, Özyurt Gazetesi.

gelişmeler kaydettiğini, bu şamaya gelinmesinde Vali Utku Acun çok önemli katkıları olduğunu söyleyerek kendisine teşekkür etti. MKÜ olarak her ilçede bir Kampüs kurma ihtiyacı hissettiklerini ifadeden Rektör İpek, şimdilik iki dal olarak açılan Samandağ Meslek Yüksekokulunun, bağışlanan 35 dönümlük arsa üzerine kurulacak yeni okullarla ileride Samandağ Üniversitesi oluşturacağını söyledi. Samandağ'la ilgili projeleri olduğunu kaydeden Rektör Haluk İpek, yöre insanının yardımıyla bu projeleri birer birer hayata geçireceklerini, MKÜ'nde şu anda 6 fakülte, 8 Yüksekokul bulunduğunu, önümüzdeki süreç içinde 3 fakülte ve 4 Yüksekokul daha açacaklarını sözlerine ekledi.

Samandağ Meslek Yüksekokulunun açılışı nedeniyle bir konuşma yapan Hatay Valisi Utku Acun da konuşmanın başında bir eğitim tesisini daha hizmete açmaktan büyük mutluluk duyduğunu, iyiye güzele giden yolda yardımlaşmanın önemli rol oynadığını ifade ederek sözlerine başladı¹¹³.

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda, yapımı devam eden Reyhanlı Meslek Yüksekokulu'na ait yeni okul inşaatını inceledi. 1.5 milyon TL'lik proje bedeliyle Şubat 2010'da yapımına başlanan Reyhanlı MYO'nun yaklaşık 2 ay içerisinde bitirilmesinin planlandığını aktaran Canda, yeni bina ile buradaki öğrenci kapasitesinin 4 bine çıkacağını söyledi. Reyhanlı MYO'nun 10 dönüm arazi üzerinde inşa edilen yeni binasının çelik konstrüksiyon ile yapıldığını aktaran Canda, "Okul 1800 metrekare kapalı alan olmak üzere 3 katlı ve her kat 600 metre kare olacak. Bina 3 tane 80 kişilik, 9 tane de 40'ar kişilik sınıfların yanı sıra 2 bilgisayar laboratuvarı, bir kütüphane, yönetim ve destek birimleri ile birde kafeterya olacak. Halen Reyhanlı MYO'da 2 bine yaklaşık öğrencimiz bankacılık, sigortacılık, lojistik, menkul kıymetler, muhasebe, dış ticaret ve gümrük işletme programlarında eğitim görüyor. Önümüzdeki dönemde bu yeni binanın da bitmesiyle öğrenci sayımız 4 bine ulaşacaktır. İnanıyorum ki bu Reyhanlı için önemli bir başlangıç olacaktır. Çünkü Reyhanlı'da özellikle bu sınır ticaretindeki gelişmeler ve sınırda Türkiye-Suriye arasındaki vizenin kalkması sonucu çok büyük gelişmeler olmaktadır. Turizm, ticaret alanında ve özellikle sağlık turizmi alanında ve bölgenin gereksinim duyulan alanlarında yetişen nitelikli insan gücüyle bölgenin kalkınmasına hizmet etmek istiyoruz" ifadelerini kullandı. Okul inşaatında incelemelerde bulunan Canda, daha sonra inşaat alanına 200 metre uzaklıktaki Yenişehir Gölüne geçti. Reyhanlı Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin bulunamayacak bir doğa güzelliği ile yan yana eğitim görececeklerini söyleyen Canda,

¹¹³ 28 Ekim 1995, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 30, Sayı: 8974, s. 1-3.

"Hatay'da üniversite eğitimi, görecek Türk ve yabancı öğrencilerimiz için aslında bulunmaz fırsatlar var. Eğitimleri dışında Hatay'ın tarihi ve doğa güzellikleriyle birlikte bir çok etkinliğe imza atabilecekler" dedi.¹¹⁴

Mustafa Kemal Üniversitesi MKÜ Rektörü; Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Koç, Reyhanlı Meslek Yüksekokulu Müdürü Doç Dr. Mehmet Fatih Can, Müdür Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mehmet Duruel, Yüksekokul Sekreteri Hüseyin Celil ile birlikte inşaatı devam etmekte olan Reyhanlı Meslek Yüksekokulunun binasını gezerek incelemelerde bulundu. Yeni binanın inşaatındaki incelemeleri sonrası, Endüstri Meslek Lisesinin son iki katında eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdüren Reyhanlı Meslek Yüksekokulunu ziyaret eden Rektör Prof. Dr. Hüsnü Salih MKÜ Rektörü Reyhanlı Meslek Yüksekokulunu yeni hizmet binasına iki ay içinde taşımayı planladıklarını söyleyerek, inşaat için öngörülen projelendirme ve imalat süresinin plana uygun bir şekilde yürüdüğünü, imalat sırasında gözlenen aksaklıkların ise 1,5 ay gibi kısa bir sürede çözümlenerek inşaatın tamamlanacağını, çevre düzenlemesiyle birlikte 2-2,5 ay gibi kısa bir sürede binanın kullanıma hazır hale gelebileceğini belirtti. Ayrıca, “Genç İstihdamının Desteklenmesi Hibe Programı kapsamında Mustafa Kemal Üniversitesi Reyhanlı Meslek Yüksekokulu ile işbirliği halinde yürütülmektedir. “Reyhanlı Gençler Lojistik Sektörüne Hazırlanıyor” adlı Avrupa Birliği projesinin okulumuzun iştirakiyle birlikte Reyhanlı Sivil Toplum Kuruluşları, Belediyemiz, Uluslararası Nakliyeciler Derneği ve Zaimoğlu Nakliye Firması’nın işbirliği ile yürütülmesi, okulumuzun Reyhanlı’yla ne kadar bütünleşmiş ve ne kadar iç içe bir eğitim-öğretim faaliyeti sürdürülmekte olduğunun açık bir delilidir. Bu bakımdan Reyhanlı Meslek Yüksekokulu’nun ilçemize yapacağı önemli ekonomik, sosyal ve kültürel katkılar önümüzdeki günlerde artarak devam edecektir. Bu katkıların sağlanmasında Mustafa Kemal Üniversitesi’nin Reyhanlı’da nitelikli bir eğitim vermesinde katkı sağlayan okulumuzun değerli Müdürü Doç. Dr. Mehmet Fatih Can’a, Müdür Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mehmet Duruel’e, Yüksekokul Sekreteri Hüseyin Celil’e, okulda görev alan akademik ve idari personele teşekkür eder, çalışmalarında başarılar dilerim” dedi.¹¹⁵

Samandağ Meslek Yüksekokulu Bölümleri
Seracılık- Besicilik

MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, Yayladağı Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve

¹¹⁴ 27 Ekim 2010, Özyurt Gazetesi.

¹¹⁵ 28 Ocak 2011, Özyurt Gazetesi.

Dayanışma Vakfı Başkanlığınca desteklenen “Yayladağı Köyleri Bildircin Yetiştiriciliğini Teşvik ve Geliştirme” adlı projenin yürütülmesi amacıyla Samandağ Meslek Yüksekokulu Besicilik Programının danışmanlığında gerçekleşmekte olduğunu ifade etti. Rektör İpek, projenin amacının yeni bir üretim dalı olan Bildircin yetiştiriciliğinin tanıtım ve yaygınlaşmasını sağlamak, iş imkanının kıt olduğu ve işsizliğin önemli bir sorun haline geldiği Yayladağı ve köylerindeki yetiştiricilere az yatırım girdileri ile dar alanda bol ürün elde etme olanağı sağlamak, bölge halkının kanatlı hayvan eti ve yumurta tüketme alışkanlıklarına bir yenisini eklemek, yeni bir hayvansal üretim dalı oluşturmak ve besicilik programı öğrencilerinin yıl boyu uygulama alanı bulma olanağı sağlamak olduğunu belirtti. Rektör İpek konuyla ilgili şunları dile getirdi: “Proje toplam 15 üreticiyi kapsamakta olup, her üreticiye 180 anaç kapasiteli 1 adet yumurtlama kafesi ile 250 adet kasaplık bildircin kapasiteli 2 adet besi kafesi verilmiştir. Projenin havan materyali günlük civciv olarak Samandağ Meslek Yüksekokulu tarafından sağlanmaktadır. Kuluçka faaliyeti biri eğitim öğretime katkı sağlamak amacıyla Samandağ Meslek Yüksekokulu’na verilen diğeri ise Yayladağı’nda bulunan iki adet kuluçka makinası ile sağlanmaktadır. Her hafta dağıtılan günlük bildircin civcivleri üretici tarafından büyütülmekte, yumurtacı anaç hayvanlarını oluşturduktan sonra kalan diğer bildircinleri kasaplık olarak değerlendirmektedirler. Projede toplam 10 bin adet yumurta/hafta ve 750-1000 adet/h9afta kasaplık bildircin üretimi hedeflenmiştir.”¹¹⁶

Samandağ belediye başkanı Ali Terzi, MKÜ’ye bağlı olarak Samandağ ilçesindeki “Seracılık ve besicilik yüksekokulu”nun kapanmaması için girişimlerde bulunacaklarını bildirdi. Başkan Ali Terzi açıklamasında, ilçe kaymakamı Selim Çapar’ın da konuya duyarlılık gösterdiğinin altını çizdikten sonra en kısa sürede Rektör Prof. Dr. Metin ile görüşerek ilçenin bu güzide yüksekokuldan yoksun bırakılmamasını isteyeceklerini bildirdi¹¹⁷.

Barikan Tesisleri MKÜ’ye Devredildi

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Samandağ Meslek Yüksekokulu’nun eğitim-öğretim ve barınma faaliyetlerinde kullanılmak üzere Samandağ deniz sitesinde boş ve atıl durumda bulunan “Barikan Tesisleri” üniversite bünyesine katıldı. Samandağ ilçesinin ekonomisine ve sosyal yaşantısına büyük katkı sağlayan ve bu dönüşümle katkıları artarak devam edecek olan MKÜ Samandağ Meslek Yüksekokulu’nun 1996’dan bu yana eğitim-

¹¹⁶ 1 Şubat 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10578, s. 5.

¹¹⁷ 6 Ağustos 2004, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y. 38, s. 3.

öğretim faaliyetlerini sürdürdüğü Ulubatlı Hasan İlköğretim Okulu, deprem hasarlı olduğundan dolayı okulun can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmekteydi. Yapılan açıklamada, “Bu sebeple hem okulumuzun derslik ihtiyacını karşılamak üzere hem de çürümeye terk edilen tesisin kurtarılması ve eğitim yuvası olarak hayat bulması münasebetiyle Samandağ ilçesi Çiğdede mahallesinde bulunan mülkiyeti hazineye ait, 1847 parsel no’lu, 19202 m² yüzölçümlü Barikan Tesisleri, 07.07.2011 tarih ve 2011/2-9 sayısıyla üniversitemize Samandağ Meslek Yüksekokulu ile Kız Öğrenci Yurdu olarak tahsis edilmiştir. Üniversitemiz, böylelikle çürümeye terk edilen Barikan Tesisleri’ni devralarak sağlıklı fiziki imkanlara dönüştürme ve restorasyon çalışmalarıyla eğitim kurumu haline getirip öğrencilerin kullanımına sunacak” denildi. Rektör MKÜ Rektörü de; “Samandağ ilçesinde çoktandır sahip olamadığımız kalıcı bir eğitim kurumunu oluşturmak üzere birkaç proje üzerinde çalıştık. Ancak Samandağ’da çok sayıda hazine arazisinin olmaması ve kurum tesislerinin mevcut bulunmaması, bunların bazılarının ise il genelinde genel amaçlı su sporları merkezi gibi herkese hizmet verecek kuruluşlar niteliğinde yeni merkezler olarak planlanıyor olması nedeniyle şimdiye kadar eğitim ve dinlenme tesisi olarak kullanılmış olan Barikan Tesisleri’ni üniversitemize kazandırma aşamasındayız” diyerek bu müjdeyi önceki günlerde basına verdiği iftar yemeğinde basın mensuplarıyla paylaştı. Bu mutlu haberle kısa süre içerisinde tadilatını yaparak Samandağ’da yaklaşık 1000 öğrenciyi özellikle iktisadi ve tarım programları alanında yetiştireceklerini kaydeden Rektörümüz; “Üniversitemiz sayesinde yurt imkânını da barındıracak olan sahildeki eğitim ve dinlenme tesislerinin Samandağ Meslek Yüksekokulu olarak eğitim-öğretime başlaması için ivedilikle yapılacak çalışmaların başlayacağı, kamuoyuna saygıyla duyurulur” şeklinde konuşmasını tamamladı.¹¹⁸

Yayladağı Meslek Yüksekokulu

Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğünün 04.07.1995 tarih ve 255-3349 sayılı yazısı ile YÖK’e yapılan müracaat, Yükseköğretim Genel Kurulu’nun 01.09.1995 tarihli toplantısında; 2547 Sayılı Kanunun 2880 Sayılı Kanunla değişik 7/d2 maddesi uyarınca Yayladağı Meslek Yüksekokulu’nun kuruluşu tamamlanmıştır¹¹⁹.

MKÜ Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda’nın girişimleriyle Yayladağı Meslek Yüksekokulu, hızlı bir atılım gerçekleştirdi. Yayladağı Meslek Yüksekokulu, 2001-2002 akademik döneminde iktisadi ve idari programlar bölümü, dış ticaret ve muhasebe

¹¹⁸ 25 Ağustos 2011, Özyurt Gazetesi.

¹¹⁹ Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 07.09.1995 tarih ve 1666 sayılı yazısı.

programlarında eğitim-öğretime başlanmıştır. 2007-2008 döneminde kayıtlı 150 öğrencisi bulunan okulda, 2008-2009 akademik dönemine Gümrük İşletme ve Muhasebe II. öğretim programları açılmış ve bu programlara 100 yeni öğrenci kayıt yaptırmıştır. Böylece okulun 2008-2009 akademik döneminde kayıtlı öğrenci sayısı 328 ulaşmıştır. Gelecek yıl Gümrük işletme ve Dış Ticaret programlarının II. öğretimleri açılarak olup, öğrenci sayısının 528 yükselmesi hedeflenmektedir. Bir yıl sonra herhangi bir yeni program açılmasa da toplam öğrenci sayımız 600 olacaktır. Yüksekokul akademik kadrosunda da belirgin bir artış yaşanmaktadır. 2006–2007 öğretim döneminde tam zamanlı öğretim elemanı sayısı 3 iken bu sayı, 2008–2009 öğretim döneminde 7’ye ulaşmıştır. Okulda çağın gereklerine uygun öğretim yapılması için öğrenim araç gereçleri yenilenmektedir. Derslerin power-point sunum şeklinde yapılması için sınıflarda gerekli alt yapı oluşturulmuştur. Bilgisayar laboratuvarı yenilenerek 13 olan bilgisayar sayısı 30’a yükseltilmiştir. Ayrıca okulumuz kantininde öğrencilerimize 10 bilgisayarla internet hizmeti verilecektir. Okulumuz öğrencilerin yurt ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla Rektör Prof. Dr. Şerefettin Canda'nın desteğiyle 24.12.2007 tarihinde Yayladağı İlçe Özel idaresine ait hizmet binası satın alınmıştır. Binanın tadilat işlemleri Ocak 2009 tamamlanarak 100 kız, 80 erkek öğrencinin barınabileceği yurt hizmete girecektir. Yayladağı Meslek Yüksekokulu’nda yukarıda belirtilen çalışmaların yanında öğrencilerimizin sosyo-kültürel ve entelektüel gelişimleri için bir dizi faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda; Yüksekokulumuz ve Yayladağı Halk Eğitim Müdürlüğü işbirliği ile Yayladağı’nda İngilizce ve bilgisayar operatörlüğü kursları düzenlenmiştir. Toplam 128 saat eğitim yapılması planlanan İngilizce kursları, Pazartesi-Salı-Çarşamba günleri okulumuzda yapılmaktadır. Kurs sonrası başarılı öğrencilere “İngilizce sertifikası” verilecektir”. Bilgisayar operatörlüğü kursları ise iki grup halinde Halk Eğitim Müdürlüğü merkezinde yapılmaktadır. Birinci grup kursiyerler Cumartesi-Pazar günleri 08:00 ve 14:00 saatleri arasında, diğer grup ise Pazartesi-Salı- Çarşamba günleri 19:00 ve 22:00 saatleri arasına çalışmalarını devam ettirmektedirler. Kurs süresi boyunca toplam 160 saat eğitim yapılacaktır. Bu kursların yanında Yayladağı Halk Eğitim Müdürlüğü işbirliği ile halkoyunları kursu düzenlenmiştir. Bu kursun çalışmaları hafta sonları okulumuz binasında yapılmaktadır. Ayrıca öğrencilerin kültürel gelişimine katkıda bulunmak için tiyatro, hızlı okuma ve resim kursları açma çabaları devam etmektedir.¹²⁰

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Yayladağı Meslek Yüksekokulunda 2008 öğretim

¹²⁰ 30 Aralık 2008, Özyurt Gazetesi.

yılında baştan aşağı yenilendiği belirtildi. Yapılan yazılı açıklamada, MKÜ Rektörü Prof. Dr. Şerafettin Canda'nın katkısının ve desteğinin büyük olduğu vurgulanarak "Sayın hocamızın yönlendirmesiyle okulumuz eğitim ekipmanları ve eğitim teknolojileri bakımından iyi noktaya gelmiştir. Okul yönetimi olarak sayın rektörümüze katkılarından dolayı teşekkür ediyoruz" denildi. Yayladağı Meslek Yüksekokulundan yapılan yazılı açıklamada okulda yapılan değişiklikler şöyle sıralandı: "2008 yılında yapılan tadilatın sonra Yüksekokulumuzun derslik ve ofislerinin modern ve çağdaş bir görüntüye kavuşturmak ve daha iyi bir eğitim öğretim verebilmek için aşağıdaki yenilikler yapılmıştır. Yüksekokulumuz dersliklerindeki deforme olan kolçaklı sandalyeler 3'lü ve 2'li kolçaklı sıralar ile değiştirilmiştir. Bilgisayar laboratuvarımız Rektörlüğümüzün de katkılarıyla yenilenmiştir. 25 adetlik bir bilgisayar laboratuvarı kurulmuştur. Öğretim görevlileri ve idari personel ofislerinin büro mefruşatları yenilenecek günün şartlarına uygun hale getirilmiştir. Yüksekokul öğrencilerimiz için öğrenci kantini hizmete açılmıştır. Yüksekokul öğrencilerimizin sosyal aktiviteleri için masa tenisi ve satranç salonu açılmıştır. Yüksekokul öğrencilerimizin faydalanmaları için 10 adetlik bir internet kafe açılmıştır. Yüksekokulumuz çok amaçlı toplantı salonu hizmete açılmıştır. Yüksekokulumuzda eğitim-öğretimin görsel eğitimle desteklenmesi için tüm dersliklerimize projeksiyon cihazı ve bilgisayar kurulmuştur. İlçemizde elektriklerin sık sık kesilmesi eğitim-öğretimin aksamasına neden olmakta olup bunun önlenmesi için 100 kw'lık jeneratör alınmıştır. Rektörlüğümüzün de katkılarıyla yapılan tadilat ve iyileştirmeler ile Yüksekokulumuz çağdaş ve modern bir yapıya kavuşturulmuştur."¹²¹

Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Şerafettin Canda Yayladağı Meslek Yüksekokulu'nu ziyaret etti. Canda, ziyarette yaptığı konuşmada, Yayladağı'nda küçük bir kapasite ile çalışan Tekel Tesisini bünyelerine katmak istediklerini belirtti. Gerekli çalışmaların ve yazışmaların başlatıldığını bildiren Canda, ayrıca MKÜ'yü geliştirmeye devam edeceklerini, yeni okullar açmak yeni binalar kurmak için çalıştıklarını, böylelikle öğrencilere ve halka hizmet ettiklerini dile getirdi. Yayladağı Meslek Yüksekokulu Müdürü Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Korkmaz da Rektör Canda'nın MKÜ'ye bir çok katkıda bulunduğunu, yeni okullar açtığını, yeni binaları okullara kazandırdığını belirterek teşekkür etti.¹²²

¹²¹ 10 Haziran 2009, Özyurt Gazetesi.

¹²² 3 Aralık 2009, Özyurt Gazetesi.

İskenderun Pirinçlik Meslek Yüksekokulu (Denizcilik)

Mustafa Kemal Üniversitesine bağlı Yayladağı ilçesindeki Meslek Yüksekokulundaki onarım ve tadilatın sürmekte olduğu, çalışmaların bu yılsonuna doğru tamamlanacağı bildirildi. MKÜ Rektörlüğünden dün konuyla ilgili şu bilgiler verildi: “Yayladağı ilçesinde üniversitemize ait Meslek Yüksekokulu binalarının tadilat ve onarım inşaatına 1998 yılında başlanmış ve mahalli imkânlarla sağlanan 5.000.000.000TL. harcama yapılarak PVC doğramaların tamamı değiştirilmiştir. Yayladağı MYO için 1999 yılında ayrılan ödenek miktarı 20.000.000.000. TL.’dir. Yılın ilk 6 ayı geçici bütçe dönemine rastladığından harcamalarımız 2. Döneme sakmış, tüm tadilat ve onarımları yapmak üzere adı geçen iş BİL-TEK A.Ş.’ye 21.6.1999 tarihinde ihale edilmiştir. Bu iş bu yıl içinde bitecektir¹²³.”

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Pirinçlik Meslek Yüksekokulu’nun açılış töreni yapıldı. Törene Hatay Valisi Celalettin Lekesiz, İskenderun Kaymakamı Cemil Aksak, Antakya Belediye Başkanı Doç. Dr. Lütfi Savaş, İskenderun Belediye Başkanı Yusuf Civelek, 39. Mekanize Piyade Tugay Komutanı Tuğgeneral Gürsel Öztürk, Deniz Üs Komutanı Turgay Erdağ, Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof Dr.M. Şerefettin Canda, İskenderun Cumhuriyet Başsavcısı Mustafa Ercan, İskenderun İlçe Emniyet Müdürü Yusuf Cinel, İskenderun Ticaret ve sanayi odası Başkan Vekili Müfit Tennioğlu, Türk Sanat Müziği sanatçısı Kutsi Payaslı, eğitim görevlileri ve davetliler katıldı. Törende konuşan Pirinçlik Meslek Yüksekokulu Dekanı Ayşe Bahar Yılmaz, okul hakkında bilgiler verirken, atıl durumda bulunan binayı ilim, ışık ve irfan yuvası yapan yetkililere teşekkür etti. Ardından bir konuşma yapan MKÜ Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda, Mustafa Kemal Üniversitesi'nin emin adımlarla hedefine ulaşacağını belirterek, Pirinçlik Meslek Yüksekokulu’nu bu yöndeki güzel bir gelişme olduğunu söyledi. Rektör Canda, "Bizim amacımız Hatay'ı eğitim alanında hak ettiği yere ulaştırmaktır. İskenderun'daki belediye başkanımız Yusuf Civelek başta olmak üzere tüm yetkililerimizin büyük desteklerini gördük ve sonunda okulumuzu eğitime açtık. Hedefimiz şuan 25 bin olan öğrenci sayımızı 50 binler seviyesine ulaştırmaktır. Bu konuda eğitimci arkadaşlarımızla kapsamlı bir çalışma içindeyiz. Öğrencinin artması, o kentin ekonomisine ve kültürüne de önemli katkılar sağlamak demektir" dedi. Rektör Canda'nın ardından konuşan ve okulun yapımına katkı sağlayan İskenderun Belediye Başkanı Yusuf Civelek ise, eğitim konusunda gençlere verilmesi gereken değeri belirterek İskenderun Belediyesi olarak eğitime desteklerinin her zaman olacağını belirtti. Hatay Valisi Celalettin

¹²³ 6 Ağustos 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 33, Sayı: 10122, s. 3.

Lekesiz ise, Hatay'daki eğitim potansiyelinin her geçen gün arttığını belirterek, Pirinçlik Meslek Yüksekokulu'nun İskenderun'a kazandırılmasında emeği geçenlere teşekkür etti. Plaket töreninden sonra, İskenderun Mustafa Yazıcı Devlet Konservatuvarı öğrencileri Prof. Dr. Sevda Askerova yönetiminde konser verdi¹²⁴.

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) İskenderun'da deniz adamı yetiştirmek üzere Pirinçlik Meslek Yüksekokulu açtı. Rektör Prof. Dr. Şerefettin Canda öğretim yılı başlamadan yeni okulda incelemelerde bulundu. Rektör Canda inceleme sırasında yaptığı açıklamada ülkemizin üç tarafı denizlerle çevrili olmasına rağmen denize küsmüş bir ulus olduğumuzu belirterek “Denizcilik son yıllarda önem kazanmıştır. Önceleri deniz adamlığı denince gemide çalışanlar anlaşılıyordu. Artık günümüzde öyle değil. Denizler artık birçok mesleğin çalışma alanı oldu. Yani okulumuzda Deniz ve Liman İşletmeciliği, Sualtı Teknolojisi ve Lojistik programlarına ilk defa öğrenci alıyoruz. İskenderun Körfezimiz gerek bölgemizin ve Ülkemizin, gerekse Dünya deniz ticaretinin önemli bir körfezi olup, bölgenin talepleri doğrultusunda teknik eleman yetiştirmek yüksekokulumuzun ana hedefidir. 2008–2009 yılında 1 programla ve 40 öğrenci ile başlayan eğitimimiz, 2009–2010 yılında 4 programda öğrenci sayısını 200 öğrenciye çıkararak devam edecektir” dedi. İnceleme sırasında Pirinçlik Meslek Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Ayşe bahar Yılmaz okul ve eğitimi verilecek meslek alanlarında ayrıntılı bilgi verdi:

2009–2010 öğretim yılında 1. ve 2. örgün olmak üzere eğitim verecektir. Bu yıl Lojistik programına ilk defa öğrenci alınacaktır. Meslek Yüksekokulları bölge sanayicilerinin gereksinimine yönelik tekniker yetiştirmek üzere programlar açabildikleri takdirde mezun olacak gençlere doğrudan iş olanakları sağlanabilecektir. Bu programlar için yüksek maliyetli özel yatırımlar ya da konunun uzmanı özel eğitimciler gerekebilecektir, ancak gençlere yapılacak bu türden yatırımların ülke ekonomisine geri kazanımı çok daha yüksek olacaktır. Bu amaçla Mustafa Kemal Üniversitesi sanayicilerden gelen teklifleri dikkate alarak Pirinçlik Meslek Yüksekokulu bünyesinde “Sualtı Teknolojisi” teknikerliği programını 2009–2010 döneminde açmış ve öğrenci yerleştirilmesi yapılmıştır. “Sualtı Teknolojisi” programı ilk defa Türkiye’de İstanbul Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu bünyesinde 1991 yılında kurulmuştur. Mezunlarının çalışma alanları çok fazla olduğu gibi, yüksek ücretlerle iş yapmaktadırlar. Ülkemizde bu alanda eleman açığı çok fazla olmasına rağmen, programın eğitimi maliyetli ve zahmetli olduğundan, 1991 yılından bu yana ikinci bir üniversitede bu

¹²⁴ 26 Aralık 2009, Özyurt Gazetesi.

program açılmamıştır.

Sualtı Teknikeri: Sualtı inşaatları, sudaki gemilerin karaya çekilmeden onarımı, sörvey çalışmaları, sualtı arama-kurtarma çalışmaları, sualtı boru ve iletişim hatlarının döşenmesi, sualtı boru hatlarının bakım-onarım işleri, basınç odası kullanma, dalış projeleri geliştirme, dalış organizasyonları kurma ve yönetme yeteneğine sahip teknik elemandır.

Sualtı Teknikerinin Görevleri:

- Sualtı yapılarının inşası ve onarımları işlemlerinde görev alır,
- Sistemle ilgili malzeme ve teçhizatın seçimi ve kurulması işlemini yapar,
- Sualtında karşılaşılan malzeme ve donanım arızalarını tespit eder ve sorunlara çözüm getirir,
- Sualtına yapılacak dalışların güvenliği ile ilgili tedbirleri alır, — Gözlem çalışmaları yapar, rapor hazırlar ve önlemlerin alınmasını sağlar,
- Deniz kazalarında, batıkların kurtarılması veya batmamış geminin su üstünde tamirinin gerçekleştirilmesini sağlar, — Sualtında herhangi bir nesnenin arama ve kurtarma görevinde yer alır,
- Sualtı boru hattı döşenmesinde ve bakım işlemlerinde görev alır,
- Dalış organizasyonları, sağlık ve emniyeti ile ilgili kanuna dayalı yönetmelikleri bilir ve uygular,
- Basınç odası teknikerliği görevini yerine getirir,
- Dalış organizasyonlarında gerekli malzemelerin belirlenmesi ve malzemelerin kurulumunda görev alır. İskenderun Körfezi çok sayıda limanın faaliyette bulunduğu, ağır sanayinin yatırımlarının devam ettiği bir bölge olduğundan, bu programda yetişecek olan teknik personelin bölge ekonomisine katkısı büyük olacaktır.¹²⁵

Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. M. Şerefettin Canda, İMEAK Deniz Ticaret Odası İskenderun Şubesi Başkanı Bülent Kavsak ve Yönetim Kurulu üyelerini makamında ziyaret etti. Ziyarete Mühendislik Fakültesi Dekanı ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ertuğrul Baltacıoğlu, Pirinçlik Meslek Yüksekokulu Müdürü Ayşe Bahar Yılmaz da katıldı. İMEAK Deniz Ticaret Odası İskenderun Şubesi Başkanı Bülent Kavsak, ziyaret esnasındaki konuşmasında “ Mustafa Kemal Üniversitesi’nin hızla büyümesi bizleri çok mutlu ediyor. Hatay Prof. Dr. M. Şerefettin Canda gibi çalışkan, üretken bir rektör görmedi. Rektör Canda’nın başarılı çalışmaları ve Hatay’a katkısı tartışılmaz” dedi. Ziyaret amaçlarının

¹²⁵ 11 Eylül 2009, Özyurt Gazetesi.

2008-2009 eğitime başlayan Pirinçlik Meslek Yüksekokulu'nun alt yapısının, laboratuvarlarının, dersliklerinin genişletilerek iki yıllık meslek hizmet okulunu dört yıllık yüksekokula dönüştürülerek Mustafa Kemal Üniversitesi Deniz İşletmeciliği Yüksekokulu kurulması olduğunu belirten Rektör Canda, "Deniz İşletmeciliği Yüksekokulunun kurabilmek için Meclis Başkanı Farabi Cihan Bozcuk, İskenderun Deniz Ticaret Odası Başkanı Bülent Kavsak ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile birlikte görüşmeler yapıyoruz." Deniz İşletmeciliği Yüksekokulunun açılması ile Denizciliğimizin gereksinim duyduğu alanlarda nitelikli insanlar yetiştirerek bölge istihdamına katkı sağlayacağız. Avrupa Üniversite Reformu'nun prensiplerini dikkate alarak Avrupa standartlarında bir Üniversite olmak zorundayız." Özellikle mesleki kuruluşlar ve sosyal kuruluşların vereceği desteklerle her türlü sorunun aşılarda daha emin adımlar atılacağını belirten Rektör Canda, "İskenderun hem ekonomik, hem stratejik anlamda çok önemli özelliklere sahiptir. Başarı için birlik içerisinde hareket etmemiz gerekiyor. Mustafa Kemal Üniversitesi İskenderun' da iş dünyasının ve sivil toplum örgütlerinin katkıları ve işbirliği ile önemli adımlar atmış durumdadır. Hedefimiz Mustafa Kemal Üniversitesi'ni sağlık ve tıp alanında, turizm alanında, bilişim teknolojileri alanında Ortadoğu'nun merkezi yapmaktır" dedi. Ziyaretin sonunda Türkiye'de ilk gemi görünümü Yüksekokul projesi incelendi ve protokol imzalanmak üzere çalışmalar başladı. Rektör Canda İMEAK Deniz Ticaret Odası İskenderun Şubesi Başkanı Bülent Kavsak'a plaket ve çiçek sundu.¹²⁶

Kırıkhan Meslek Yüksekokulu

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda, üniversitenin insan kaynakları niteliğinin sürekli yükseldiğine dikkat çekti. Canda, yazılı açıklamasında, akademik personel sayılarının 849, idari personel sayısının ise 553 olduğunu belirterek, tüm çalışanların sürekli meslek içi eğitimine alınarak niteliklerini yükselttiklerini belirtti. Üniversitenin içinde eğitim merkezi oluşturularak çalışanların alanları ile ilgili yeni bilgileri vererek becerilerini arttırmak istediklerini ifade eden Canda, şöyle devam etti: "Üniversitemizin insan kaynakları niteliği sürekli yükseliyor. Kurumların yükselmesinde, verimli çalışmasında insan kaynakları çok önemli. İnsan malzemesi niteliksizse çalışanlardan verim alamazsınız. Üniversitemizde insan kaynaklarımızın niteliği ülke ortalamasının

¹²⁶ 29 Ocak 2010, Özyurt Gazetesi.

üzerindedir. Fakat biz bunu yeterli bulmuyoruz. Çünkü evrensel nitelik kazanmak istiyoruz. Avrupa Üniversiteler Reformu sürecine bu nedenle katıldık. Tüm çalışanlarımıza inanıyorum. Onlarla üniversitemizi evrensel boyuta taşıyacağız.” Açıklamasında sürekli yeni okullar ve programlar açtıklarını, sanayi alanında nitelikli ara eleman yetiştirmeye uğraştıklarını, bu çalışmalarında ciddi mesafeler aldıklarını vurguladı. Özellikle son dönemde açtıkları Samandağ, Kırıkhan ve Altınözü Meslek Yüksekokullarında tarım sektörüne yönelik ara eleman yetiştirmeyi hedeflediklerini belirtti¹²⁷.

Zihinsel Özürlüler Meslek Yüksekokulu

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi öncülüğünde zihinsel özürlüler meslek yüksekokulu binası yapımına yakında başlanacağı açıklandı. Bu konudaki öncü adımı MKÜ vakfının attığı bildirildi. Vali Utku Acun’un başkanlığını yaptığı MKÜ Vakfı yönetim kurulunun, arsası daha önce belediyece verilen Esentepe mahallesindeki tesislerin yanında zihinsel özürlülerin eğitim ve öğretimlerini yapabilecek öğretmen ve eğitici yetiştirmek üzere okul yapma kararı aldığı bildirildi.

MKÜ’ye bağlı zihinsel özürlülük meslek yüksekokulunun 24 milyar liraya mal olacağı açıklandı. Bu paranın vakıf birikimleri yanında hayırseverlerce karşılanmasına çalışılacağı ve binanın bu yıl içinde bitirileceği belirtildi. Bu arada Zihinsel özürlüler MYO yapımına destek amacıyla ilk etapta ZİREM vakfınca başkan Aydın Özkan tarafından geçtiğimiz hafta içinde Vali Utku Acun’a 1 milyarlık çek sunulduğu bildirildi. Öte yandan inşaat işini BİL-TEK Anonim şirketinin organize edeceği açıklandı.¹²⁸

Başkanlığını Vali Utku Acun’un yaptığı Mustafa Kemal Üniversitesi vakfı yönetim kurulunun son toplantısında özel öğretmen yetiştiren okul yapımıyla ilgili alınan kararın uygulamaya konulma aşamasına gelindiği bildirildi.

Bu konuda MKÜ Rektörlüğünden dün yapılan açıklamada; belediyenin verdiği arsa üzerinde ZİREM tesisleri yanında okul ve ZİREM iş merkezi yapımının kararlaştırıldığı kaydedilerek şöyle denildi:

“500 m²’lik alan üzerinde yapılacak okul 2 katlı olacak 1250 m² kapalı alana sahip olacak olan okulda 4 derslik, 1 kütüphane ve seminer salonu, 1 kafeterya-mutfak, atölye ve idare odaları(Bölüm başkanı ve öğretim üyeleri odaları) bulunacak. Mevcut zihinsel özürlüler

¹²⁷ 24 Haziran 2009, Özyurt Gazetesi.

¹²⁸ 16 Temmuz Çarşamba 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, Sayı: 9495, s. 1.

rehabilitasyon merkezi bu okulun merkezi olarak hizmet verecek.

Keşif bedeli, 24.000.000.000 TL olan okul, vakıf birikimleri yanında hayırsever kişi ve kuruluşların katkılarıyla gerçekleştirilecek. Bu katkılara öncü olmak üzere ZİREM yönetim kurulu başkanı Aydın Özkan Vali Utku Acun'a vakıf adına 1.000.000.000 TL lik bir çek verdi.

Yapımı Hatay BİL-TEK A.Ş tarafından organize edilecek olan kurumun kısa sürede tamamlanması bekleniyor.

Yurdumuzun Özel Eğitim Öğretmeni açığını kapatmada büyük rol oynayacak olan, Türkiye çapında modern ve örnek bir kurum olması hedeflenen bu okulun yapımına bütün hayırseverlerin yardımları bekleniyor.”

Öte yandan MKÜ vakfını, Eğitim fakültesine bağlı özel eğitim öğretmenliği bölümü yaptırma kararının ZİREM yönetimince sevinçle karşılandığı ve bu karardan ötürü de Vali Utku Acun ile Rektör Prof. Dr. Haluk İpek başta olmak üzere yönetim kurulu üyelerine şükran borçlu olduğu kaydedildi.

Türkiye’de sadece 3 üniversitede bulunan bu bölümün MKÜ’de açılmasıyla Özel Eğitim Öğretmeni açığının kapatılmasında önemli bir adım atılmış olacağını ifade eden vakıf yönetim kurulu üyeleri ayrıca açılacak okulun yeni bir model ve örnek bir kurum olacağına inandıklarını da ifade ettiler.¹²⁹

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi bünyesinde kurulması kararlaştırılan zihinsel engelliler yüksekokulu yapımı için bugün inşaat ihalesi bugün yapılıyor. Mustafa Kemal Üniversitesi vakfı, Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı olarak zihinsel engellilerin eğitimini sağlayacak elemanların yetişmesini sağlayacak yüksekokul yapımını üstlenmişti.¹³⁰

Antakya da geçtiğimiz günlerde önemli bir nikâh töreni ile hafta sonunda bir şehidin cenaze töreni vardı. Biri sevinçli, diğeri üzücü 2 ayrı törende onlarca çelenk ard arda sıralanırken, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi vakfına yardım amaçlı çelenk gönderen tek kuruluş HATAY VALİLİĞİ idi. Aslında hepimizin üzerinde durması gereken bir konu, birkaç saat sonra solacak çiçekler yerine, MKÜ Vakfı, ZİREM Vakfı, Türk Eğitim Vakfı gibi kuruluşlara yardım edilse daha iyi olmaz mı?¹³¹x

MKÜ Rektörü Prof. Dr. M. Şerefettin Canda tarafından açılan Harbiye Meslek

¹²⁹ 18 Temmuz Cuma 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, s. 5.

¹³⁰ 2 Eylül Salı 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, s. 5.

¹³¹ 9 Ekim Perşembe 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 32, Sayı: 9568, s. 1.

Yüksekokulu eğitim öğretimine bu yıl kırk öğrencisiyle MKÜ kampüsünde başladı. Rektör Canda tarafından okul için bina araştırma çalışmaları sürerken Harbiyeli bir hayırseverin okul için kendi binasını tahsis edeceği haberi alındı. Bu çerçevede MKÜ Rektörü Prof. Dr. M. Şerefettin Canda ile Harbiyeli hayırsever Lütfü Kızılkaya arasında Harbiye Belediye Başkanı Hikmet Karaali nezaretinde bir protokol imzalandı. Okulların açılabilmesi ve genişlemesi için binanın önemini vurgulayan Rektör Canda şunları söyledi: “Harbiye MYO başlangıç olarak Sebze Meyve Koruma ve Pazarlama programı açıldı. Burada bina eksiklerimiz vardı. O eksiklerimiz giderildi. Eksiklerimiz tamamlandıkça okulumuzdaki program sayısını artıracacağız. Burada açılmasını düşündüğümüz çok sayıda yöreye uygun program var, otelcilik, restorasyon konservasyon, aşçılık, lokantacılık, ipekçilik bunlardan birkaçıdır.” dedi. Geldiğimizden bu yana yeni bölümler açmak için uğraşıyoruz. Öğrenci sayımız hızla artıyor. Geldiğimiz günden bu yana öğrenci sayımızdaki artış 9.000’i bulmuştur. Burada önümüzdeki yıldan itibaren bölgenin gereksinimlerine yönelik bölümler açılarak Harbiye MYO geliştirilecek ve öğrenci sayısı artırılacaktır. El ele vererek, birlikte çalışarak daha iyi işler yapabiliriz.”dedi. Ayrıca Rektör Canda, Harbiyeli hayırsever işadamı Lütfü Kızılkaya ve ailesine, Harbiye Belediye Başkanı Hikmet Karaali’ye ve emeği geçen herkese teşekkürlerini bildirdi. Harbiye Belediye Başkanı Hikmet Karaali ise: “Rektörümüzün bu çalışmaları bizi çok memnun etti. Buraya bir yüksekokul açılmasını biz de istiyorduk. Bu okulun Harbiye’ye büyük katkısı olacak” dedi ve binayı veren hayırsever işadamına ve Rektör Canda’ya çalışmalarından dolayı teşekkürlerini sundu. Protokole MKÜ Rektörü Prof. Dr. M. Şerefettin Canda, Harbiye Belediye Başkanı Hikmet Karaali, İşadamı Lütfü Kızılkaya, Belediye meclis üyeleri ve MKÜ yetkilileri katıldı¹³².

Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. M. Şerefettin Canda Harbiye Meslek Yüksekokulunun yeni binasında incelemelerde bulundu. İncelemelere Harbiye Belediye Başkanı Hikmet Karaali, Taşımacılar Kooperatifi Başkanı Sabri Oduncu bulundu. Mustafa Kemal Üniversitesi “Tüm Hatay Kampus” çalışmaları içinde Harbiye’de bir meslek yüksekokulunun kurulmasına karar verirdi. Okula 15.09.2008 tarihli Yükseköğretim Genel Kurulunda alınan kararla Bitkisel Ürünlerde Muhafaza ve Pazarlama Programına ek kontenjanla öğrenci alındı. Bugün okulda 5 programda eğitim yapılmaktadır. Programlar Bilgisayar Teknoloji (1-2 öğretim), Mimari Restorasyon, Tarım Ürünleri Muhafaza ve Depolama Teknolojisi, Bitkisel Ürünlerdir. Okulun toplam öğrenci sayısı 231’dir. Rektör

¹³² 31 Aralık 2008, Özyurt Gazetesi.

Canda incelemeleri sırasında yaptığı açıklamada Harbiye Meslek Yüksekokulunun açılması ile öğrencilerin Harbiye’yi getirilmesi çalışmalarına başladıklarını, Harbiye’deki okul binası arayışına en büyük desteği Harbiye Belediye Başkanı Sayın Hikmet Karaali’nin verdiğini belirterek, “Belediye Başkanına teşekkür ediyoruz. Harbiye Belediye Başkanının desteği ile Harbiye ana yolu üzerinde bulunan bir iş adamına ait bina üniversitemizin kullanımına verildi. Bu bina üniversitemizin yapı işleri daire başkanlığı ve belediye tarafından yeniden düzenlendi. Harbiye Meslek Yüksekokulumuz o kadar hızlı büyüdü ki düzenlemesine yaptığımız bina gereksinimlerimizi karşılayamaz duruma geldi. Yeni okul binası arayışına girdik. Belediye Başkanı Sayın Hikmet Karaali ve Harbiyeli iş adamları tarafından yeni okul binası olarak kullanacağımız bugünkü bina kullanımımıza verildi. Okulumuzu bu binayı taşıyoruz” dedi. Belediye Başkanı Hikmet Karaali öğrencileri Harbiye’de beklediklerini, güvenlik, barınma ve tüm sosyal gereksinimlerinin karşılanacağını belirterek “Harbiye tarihte önemli bir kenttir. Mitolojik öyküleri ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Öğrencilerimiz buraya gelmekle çok mutlu olacaklar. Çünkü belediye olarak her zaman yanlarında olacağız. Endişelenmelerine hiç gerek yok. Onların iyi eğitim görmeleri için tüm olanaklarımızı kullanacağız”. Taşımacılar Kooperatifi Başkanı Sabri Oduncu öğrencilerin Antakya’dan Harbiye’ye gelmelerinde bir sıkıntı olmadığına, okulun dağılma saatine kadar bekleyeceklerini vurgulayarak “Öğrencilerin taşınması konusunda bir sıkıntı bulunmamaktadır. Ücret konusunda öğrencilerimize gerekli kolaylığı göstereceğiz. Öğrenciler Harbiye’de öğrenim görmekten mutlu olacaklardır” dedi. Rektör Canda, Belediye Başkanı Karaali, Taşımacılık Kooperatifi Başkanı Oduncu ve diğer ilgililer okul binasında incelemede bulundu.¹³³

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Harbiye Meslek Yüksekokulu Mimari Restorasyon Bölümü öğrencileri, Hatay Sanayici ve İşadamları Derneği’nin restore ettirdiği eski Antakya evinin bezeme restorasyonunda çalışmalara başladılar. Mustafa Kemal Üniversitesi MKÜ Rektörü ile HASİAD Başkanı Yahya Nalçabasmaz’ın yaptığı görüşmede ortaya çıkan bu işbirliği kararı çerçevesinde Öğrenciler restorasyon çalışmalarına başladılar. Bu kapsamda Mimari Restorasyon Programının “Süsleme ve Onarım Teknikleri Dersi”nin uygulamaları bu evde yapılmaya başlandı. Bu işbirliği ile hem öğrenciler uygulama imkânı bulurken hem de HASİAD’ın eski Antakya evinin orijinalinde bulunan ve zaman içinde üzeri yağlı boya ile kapatılan “Kalem İşi” bezemeleri de gün yüzüne çıkarılmış oluyor. Çok titiz bir

¹³³ 08 Kasım 2010, Özyurt Gazetesi.

çalışma ve sabır gerektiren restorasyon işini öğrenciler büyük titizlikle gerçekleştiriyorlar. Mustafa Kemal Üniversitesi öğrencileri kentte yaygın olarak sürdürülen başka restorasyon çalışmalarında da aktif olarak çalışıyorlar. Rektör Prof. Dr. Hüsnü Salih MKÜ Rektörü, restorasyon çalışmalarını desteklediğini belirterek şunları söyledi: “Restorasyon bölümümüzün faaliyetlerinden ve kente katkılarından son derece memnunuz. Bu faaliyetler, kentle üniversitenin bütünleşmesini sağlayacaktır. Hatta Kurtuluş’ta bir eski Antakya evi olarak restore etmeyi düşünüyoruz ve burada ‘Antakya İhtisas Araştırmaları Merkezi’ adıyla Üniversitemizin öğretim üyelerinin çalışacağı bir birim kurmak istiyoruz” dedi.¹³⁴

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) MKÜ Rektörü ve HASİAD Başkanı Yahya Kemal Nalçabasmaz’ın işbirliği kararı ile Harbiye Meslek Yüksekokulu Mimari Restorasyon Bölümü’nün HASİAD evinde başlattığı restorasyon çalışmaları başarı ile sürdürülüyor. Restorasyon çalışmalarında, 34 öğrenci beşerli gruplar halinde, hocaları nezaretinde, vardiyalı olarak, büyük bir özveri ile çalışıyorlar. HASİAD İş Bankası Portföy Yönetimi tanıtım toplantısında Başkan Nalçabasmaz da bu çalışmadan duydukları memnuniyeti plaket ve sertifikalarla taçlandırdı. HASİAD evinin restorasyon işinde destek veren MKÜ MKÜ Rektörü’e ve Mimari Restorasyon Bölümü Öğretim Görevlisi Tülin Tümay Çağlayan’a destek ve katkılarından dolayı plaket Restorasyonda çalışan öğrencilere de sertifikaları takdim edildi. Savon Otelde yapılan toplantıya Rektör MKÜ Rektörü, il dışında toplantıda olması nedeniyle katılamadı. Rektör adına plaket Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Koç’a Belediye Başkanı Doç. Dr. Lütfi Savaş tarafından takdim edildi. Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Koç yaptığı konuşmada, üniversite olarak sanayi-üniversite işbirliğine önem verdiklerini belirterek, bu konuda bir de komisyon kurduklarını belirtti. Üniversite tarafından bu gibi desteklerin artarak devam edeceğini sözlerine ekledi. Geceye MKÜ’yü temsilen Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Koç, MKÜ Sanayi İşbirliği Komisyonu Başkanı ve Rektör Danışmanı Yrd. Doç. Dr. Erdoğan Kanca, Komisyon Üyesi ve Rektör Danışmanı Doç. Dr. Mustafa Erayman ve yine Komisyon Üyesi ve Sağlık, Spor, Kültür Daire Başkanı Yrd. Doç. Dr. Ahmet Doğan Duman, Öğr. Gör. Tülin Tümay Çağlayan, Mimari Restorasyon öğrencilerini temsilen de beş öğrenci Yusuf Tanır, Şahin Dağlı, Saadet Öztütüncü, Selver Demir ve Ayşe Sevinç katıldılar.

Erzin Meslek Yüksekokulu

Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda Erzin Belediye Başkan

¹³⁴ 02 Mart 2011, Özyurt Gazetesi.

Yardımcısı Nizamettin Vural, Erzin belediyesi Fen İşleri Müdürü Remzi Kara kayalı ve Erzin Meslek Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Soner Soylu'yu makamında ağırladı. Erzin Belediye Başkan Yardımcı Nizamettin Vural, "Bir süre önce 2009-2010 Eğitim öğretim yılına inşaatı yetiştirilen ve açılan Erzin Meslek Yüksekokulunun İlçemize kazandırılmasında büyük faktörü olan Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda'ya ne kadar teşekkür etsek azdır. Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda'dan isteğimiz Mustafa Kemal Üniversitesi Erzin Meslek Yüksekokulunun 2. kat yapılması, yeni Program ve öğrenci kontenjanların arttırılmasını istiyoruz" dedi. Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda; Erzin Meslek Yüksekokulunun yapılmasında bizlerden desteklerini esirgemeyen Erzin Belediyesine sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. 2.kat yapımının en yakın sürede başlatılması için çalışmalara hız verileceğini yeni program ve öğrenci kontejanların artırılması gerektiğini ve çalışmaların devam ettiğini söyledi¹³⁵.

İsdemir Meslek Yüksekokulu

Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda, İSDEMİR Genel Müdürü İsmail Akçakmak'ı makamında ziyaret etti. Ziyarete Karayılan Belediye Başkanı Mehmet Yurtman da katıldı. Görüşme sonunda Rektör Canda açıklamasında "İskenderun ilçemiz bugün birçok ilimizden daha çok gelişmiş bir kentimizdir. İskenderun' un bir sahil şeridi olması Türkiye' deki üç entegre tesisten biri olan İSDEMİR'in ve diğer büyük demir-çelik tesislerinin (Atakaş-Tosçelik vb) İskenderun' da bulunması Türkiye ekonomisi açısından kentimize önem kazandırmıştır. Hedefimiz Mustafa Kemal Üniversitesi'ni büyütmek, kaliteli nitelikli bireyler yetiştirerek bölge insanı ile üniversiteyi kaynaştırmaktır. Yönetim olarak benimsediğimiz büyüme stratejisi ile alt yapı sorunlarını çözen ilçelere, bölge özelliklerine uygun, insanımıza katma değer sağlayacak nitelikli bölümleri üniversitemizin olanaklarını zorlayarak açmaya çalışacağız" diye konuştu.

Çalışmalar doğrultusunda İskenderun'un coğrafi yapısı ve sosyo-kültürel durumu ve İsdemir' de üretilen mamüller göz önünde bulundurularak Meslek Yüksekokulu'nda açmayı plandığımız bölümler Makina, İzabe (Metalurji), Elektronik Otomasyon, Prenomotik-Hidrolik, Demir-Çelik Üretim Teknolojisi, Maden Hazırlama, Mekatronik, İklimlendirme, Tesisat bölümleri olup, buradan mezun olan öğrenciler nitelikli birer eleman olarak yetişip bölge istihdamına katkı sağlayacaklardır." diye belirtti. İskenderun'da ekonomiye can verecek

¹³⁵ 14 Kasım 2009, Özyurt Gazetesi.

olan Meslek Yüksekokulu'nun açılması için herkese görev düştüğünü belirten Rektör Canda “Huzurlu bir ortamda öğrenciye eğitim verilmesi şartı bizim için önemlidir. Proje sonunda okulun eğitime açılması için önce öğrenciyi barındıracak yurt binalarının hazır olması gerekmektedir. Bu konuda duyarlı İskenderunlulardan destek bekliyoruz.”dedi. Daha sonra İSDEMİR Genel Müdürü İsmail Akçakmak Rektör Canda'ya ziyaretleri anısına plaket sundu¹³⁶.

Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu

2011-2012 eğitim-öğretim yılı Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu mezunlarının Fizyoterapist yemin töreni, Atatürk Konferans Salonu'nda gerçekleşti. Mezun öğrencilerin sahnede yerlerini almalarının ardından Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunması sonrasında, törende mezun öğrenciler adına yüksekokul birincisi Fizyoterapist Fatih Elber konuştu. Törende genç fizyoterapistlere mesleğe dair tavsiyelerde bulunan MKÜ Yüksekokulu Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Bölümü 4. sınıf danışmanı Öğr. Gör. Fatma Duman, “Mesleğinizi seven ve koruyan fizyoterapistler olacağımızdan hiç şüphe duymuyorum. Unutmamanız gereken ilk şey, hizmet vereceğiniz hastaların öncelikle insan olduğudur. Sizin o insanın hayata bağlanmasında ve yapabileceklerinin farkına varmasında yani rehabilitasyonunda önemli bir yer kapladığınızı unutmamanız gerekir” sözleriyle tüm mezunları tebrik etti. Rehabilitasyon olarak özürlü, engelli bireylerin bağımsızlığını kazandırmayı amaçladıklarını, fiziksel, ruhsal, ekonomik ve sosyal yönden bağımsızlık kazanan her hastanın fizyoterapistlerin yüzünü güldürdüğünü ifade eden MKÜ Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. Ayşe Dicle Turhanoglu, konuşmasında şunları kaydetti: “Kapsamlı ve entegre bir rehabilitasyon programı, ekip çalışmasını gerektirir. Özellikle fizik tedavi alanında uzmanlaşmış bir hekim ve fizyoterapist birlikteliğini gerektirir. Bu açıdan baktığımızda birlikteliğimizin merkezinde, hastaya en yüksek faydayı sağlamak yer alır.” Üniversitelerin gençlerini bilgili, ülkelerini müreffeh kılmak için her yıl belirli dönemlerde öğrencileri kabul ettiklerini, yuvalarından çeşitli heyecanlar içerisinde başka bir coğrafyaya göçüp, eğitim adına meslek kazanmak, gelecek yaşantısını oluşturmak, kişisel kimliğini geliştirmek adına pek çok öğrencinin üniversitemize bir tohum gibi düştüğünü vurgulayan Rektör Prof. Dr. Hüsnü Salih MKÜ Rektörü, konuşmasına şöyle devam etti: “Bizler vermiş olduğumuz emek, yoğun eğitim

¹³⁶ 16 Ocak 2010, Özyurt Gazetesi.

çabaları ve onlara sunduğumuz imkânlarla mezun ettiğimiz tüm öğrencileri, siz değerli velilerin güvenine layık olacak şekilde tekrar geri sunuyoruz. Amacımız, Türkiye Cumhuriyeti devletin vatanı ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü korurken bir taraftan da dalgalanan ay yıldızlı bayrağımızın altında, huzur, güven ortamında, komşularıyla barış içerisinde, yurttaşlara sağlıklı bir toplum olabilmek adına sizlere ait yetiştirdiğimiz bu değerleri yetiştirmek, ülkeye kazandırmaktır” Rektörümüz, mezunların kazanmış oldukları mesleki yetileriyle önce özel ve mesleki yaşantılarında sonra aile yaşamlarında ve ulusumuzun ortak sevinçli günlerinde başarıdan başarıya koşmalarını dileyerek konuşmasını tamamladı. Yapılan konuşmaların ardından Öğr. Gör. Fatma Duman’ın eşliğinde öğrenciler, fizyoterapistlik yeminini okudular. Yemin töreninin ardından 2011–2012 eğitim-öğretim yılında Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon bölümünden mezun olan üniversitemizin ilk fizyoterapistlerine protokol mensupları ve öğretim elemanları eliyle mezuniyet belgeleri verildi.¹³⁷

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, son teknoloji cihazları ile halka hizmet sunuyor. MKÜ Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı; bünyesinde bulundurduğu “İzokinetik” cihazı ile kas gücü kaybı yaşayan hastaların kısa sürede kas gücüne kavuşmalarına yardımcı oluyor. Hatay’da tek olan bu cihaz ile hastanın fonksiyonel kayıpları kısa sürede yerine getiriliyor. Elektronöromyografi (EMG) cihazı ile de hastanın sinir ve kasları inceleniyor. Çok detaylı bir inceleme isteyen EMG cihazı ile vücuttaki uyuşmalar, kas gücü kaybı, şeker ve böbrek hastalarında oluşan el ve ayak yanmaları gibi bir çok şikayetin nedenleri bulunabilmektedir. Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı’nda bu cihazların yanı sıra; kas ve iskelet sistemi ultrasonografik görüntüleme cihazı, ultrason cihazı, kombine elektroterapi cihazı, hot-pack kazanı ve hot pack cihazı, el rehabilitasyon seti, omuz çarkı, paralel bar, traksiyon cihazı, lazer, kısa dalga diatermi ve infraruj bulunmaktadır. MKÜ MKÜ Rektörü, konu sağlık olunca herhangi bir boşluğun olmasına hiç kimsenin tahammülü olmadığını, bu nedenle sağlık hizmetlerini en iyi kalitede ve hızda yapmaya çalıştıklarını söyledi. Hizmet kalitesini arttırmak için son bir yıl içinde 10 milyon TL değerinde cihazlar aldıklarını belirten MKÜ Rektörü, cihazların yanı sıra hizmeti sunacak personel de aldıklarını açıkladı. MKÜ Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Ayşe Dicle Turhanoglu ise hastalara son teknoloji cihazlarla hizmet

¹³⁷ 01 Haziran 2012, Özyurt Gazetesi.

verdiklerini söyledi.¹³⁸

Sonuç

1992’de kuruluşuna başlanan Mustafa Kemal Üniversitesi 2012 yılında 20. yılını doldururken, bütün bölümlerinin yanı sıra il ve ilçelerdeki meslek yüksek okullarının kuruluşlarını da tamamlamıştır. Bu süreçte bir çok rektör çalışmış olduğu anlaşılmakta olup, kurucu rektör Haluk İpek’in başlatmış olduğu çalışmalar 2012 yılında tamamlanmış olsa da bu alanda gelişen dünyayı takip ederek yeni yüksek okulların kurulma çalışmaları da devam etmektedir.

Kaynaklar ve Referanslar

- MKÜ Bülten, s. 21.
10 Eylül 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 28, Sayı: 8358, s. 1.
23 Ekim 1993, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 28, Sayı: 8394, s. 1.
MKÜ Bülten, s. 21.
02 Ekim 1995, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 30, Sayı: 8952, s. 1.
4 Mayıs 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10627, s. 2.
11 Haziran 2010, Özyurt Gazetesi.
03 Mart 2011, Özyurt Gazetesi.
27 Mayıs 2009, Özyurt Gazetesi.
13 Mayıs 2010, Özyurt Gazetesi.
15 Mayıs 2010, Özyurt Gazetesi.
13 Mayıs 2011, Özyurt Gazetesi.
12 Nisan 2012, Özyurt Gazetesi.
3 Mayıs 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8552, s. 1.
3 Mayıs 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8552, s. 3.
12 Ağustos Perşembe 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, s. 2.
21 Kasım 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8691, s. 1.
10 Kasım 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10813, s. 1.
14 Ekim 1995, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 30, Sayı: 8964, s. 3.
16 Ekim 1995, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 30, Sayı: 8966, s. 2.
06 Ocak 2010, Özyurt Gazetesi.
19 Ağustos 2010, Özyurt Gazetesi.
05 Kasım 2010, Özyurt Gazetesi.
27 Ocak 2011, Özyurt Gazetesi.
28 Ekim 1995, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 30, Sayı: 8974, s. 1-3.
27 Ekim 2010, Özyurt Gazetesi.
28 Ocak 2011, Özyurt Gazetesi.
1 Şubat 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10578, s. 5.

¹³⁸ 21 Haziran 2012, Özyurt Gazetesi.

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 2, VOL: 2, ISSUE: 2

6 Ağustos 2004, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y. 38, s. 3.
18 Kasım 2009, Özyurt Gazetesi.
25 Ağustos 2011, Özyurt Gazetesi.
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 07.09.1995 tarih ve 1666 sayılı yazısı.
12 Kasım 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, Sayı: 10814, s. 1.
30 Aralık 2008, Özyurt Gazetesi.
10 Haziran 2009, Özyurt Gazetesi.
3 Aralık 2009, Özyurt Gazetesi.
6 Ağustos 1999, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 33, Sayı: 10122, s. 3.
26 Aralık 2009, Özyurt Gazetesi.
11 Eylül 2009, Özyurt Gazetesi.
29 Ocak 2010, Özyurt Gazetesi.
24 Haziran 2009, Özyurt Gazetesi.
16 Temmuz Çarşamba 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, Sayı: 9495, s.

1.

18 Temmuz Cuma 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, s. 5.
2 Eylül Salı 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 31, s. 5.
9 Ekim Perşembe 1997, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 32, Sayı: 9568, s. 1.
31 Aralık 2008, Özyurt Gazetesi.
08 Kasım 2010, Özyurt Gazetesi.
02 Mart 2011, Özyurt Gazetesi.
14 Kasım 2009, Özyurt Gazetesi.
16 Ocak 2010, Özyurt Gazetesi.
01 Haziran 2012, Özyurt Gazetesi.
21 Haziran 2012, Özyurt Gazetesi.

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ'NİN KAMPUS ALANININ TESPİTİ

**

Makale Türü: Araştırma Makalesi
Makale Gönderme Tarihi: 22.04.2024
Makale Kabul Tarihi: 05.06.2024

Atıf Bilgisi:

Esen Keser,, "Mustafa Kemal Üniversitesi'nin Kampus Alanının Tespiti", *International Journal of Eastern Mediterranean Studies*, Vol. 2, Issue: 2, 2024, s. 48-71.

Özet

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi kuruluş aşamasında henüz bir kampüse sahip değildi. Ancak Antakya merkezde bulunan ve Çukurova Üniversitesi'nden kalan meslek yüksek okullarının bulunduğu yerdeki alan da kampüs olmaya müsait değildi. Bu durum yeni bir kampüs kurulması ve Hatay'ın iki büyük ilçesinden biri olan İskenderun'daki fakültelerin de Antakya'ya taşınması gündeme gelmişti. Bunun üzerine Alahan'da ahalinin kullanmadığı 208 bin dönümlük çorak bir arazinin kampüse dönüştürülmesine karar verilmişti. Uzun bir çalışmadan sonra kamulaştırma tamamlandı.

Bu makalede Mustafa Kemal Üniversitesi'nin yeni kampus alanının tespiti ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Antakya, Hatay, Fakülte, Arazi, Kamulaştırma

Abstract

Hatay Mustafa Kemal University did not yet have a campus during its establishment. However, the area in the center of Antakya where the remaining vocational schools from Çukurova University were located was not suitable for a campus. This situation brought to the agenda the establishment of a new campus and the relocation of the faculties in Iskenderun, one of the two largest districts of Hatay, to Antakya. Thereupon, it was decided to turn a 208 thousand decare barren land in Alahan, which was not used by the public, into a campus. After a long study, expropriation was completed.

In this article, the determination of the new campus area of Mustafa Kemal University will be discussed.

Key Words: Antakya, Hatay, Faculty, Land, Expropriation

Giriş

**

Kuruluş aşamasında hangi birimlerin olması konusunda yapılan etütler, Ortadoğu'nun en cazip bölgelerine yakınlığı, Akdeniz kıyısında bulunulması ve Avrupa ile bütünleşme yolunda emin adımlarla ilerleyen bir ülkenin parçası olmak, Hatay'da kurulacak olan üniversitenin araştırma, inceleme yapacak, siyaset ve politika üretecek enstitülere ihtiyaç duyacağı bir gerçektir. Henüz fikri yapısının oluşturulmaya çalışıldığı bir aşamada, politik ve siyasi düşünceler üretmekten ziyade, bölgenin ihtiyacı olan zirai ve tıbbi gerçekleri ön planda tutacak, tamamen bilimsel bir kurum oluşturulması üzerinde fikir birliğine varılmıştı. Fakat bu husus kamuoyu ile henüz paylaşılmamıştı. Vali Acun'a yöneltilen böyle bir soruya "YÖK ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bir teklif verildiğini, onlar karar verinceye kadar da bu hususta bir isimlendirme yapmanın doğru olmayacağını" dile getirmişti.

"İlimiz merkezinde yayınlanan bir gazetenin 28 Temmuz 1992 günlü nüshasında Üniversite Kampusu'nun yerinin belli olduğuna dair iddialı bir haberin yer aldığı görülmüştür. Hangi haber kaynağına dayalı olduğu yorumlanamayan haberde valiliğe atfen Kampüs alanlarından söz edilmektedir. Valiliğimiz il genelinde üniversite ana Kampüs ve tali kampuslerinin yapılabileceği alan arayışlarını başlatmayı düşünmüş, ancak henüz eylem safhasına geçilmemiştir. Hatta bu konuda somut bir çalışma söz konusu olmamıştır. Tapu Kadastro bölge müdürlüğünden alınan bazı ön bilgiler ışığında bazı arazilerin mevcudiyeti öğrenilmişse de üzerinde ciddi hiçbir fikri çalışma yapılmamıştır. Gazete haberinin bazı varsayımlardan yola çıkarak oluşturulduğu sanılmaktadır."¹³⁹ Valilik haberin devamında, üniversitenin faaliyete geçmesi yolunda yükseköğretim kurumu ve gerekirse Milli Eğitim Bakanlığı ile mutabakat sağlamadan, kurucu rektör atanmadan kendiliğinden bağlayıcı hiçbir tasarrufla bulunmamaya kararlıdır. Bu nedenle kamuoyunda yanlış yorumlara, endişelere, spekülasyona yol açacak bu haberin gerçeği yansıtmadığını kamuoyuna bildiririz." şeklinde bir beyanda bulunarak, dedikodulara son noktayı koymuştur¹⁴⁰.

Üniversitenin nerede kurulacağı, kampusun nerelerde olacağı hususları da başlangıçta bir muamma haline dönüşmüştür. Bu konuyla ilgili basında çıkan haberler arasında üniversitenin kuruluş aşamalarında ön saflarda yer alan vakfın çalışmalarını baltalayıcı ifadelerle yer verilmesi, üniversitenin merkezinin nerede olacağına dair tartışmaların büyümesinde rol oynamaktaydı. Oysa ki, üniversitenin merkezinin nerede olması gerektiği hususunda adım atan 87 başvurunun hemen tamamının Antakya ve çevresinden

¹³⁹ 29 Temmuz 1992, *Son Haber Gazetesi*, Yıl: 1, Sayı: 133, s. 1.

¹⁴⁰ 29 Temmuz 1992, *Hatay Gazetesi*, Yıl: 37, Sayı: 14596, s. 1.

gelmesi, İskenderun'un bu konudaki çekimserliğini de ortaya koymaktaydı. Diğer taraftan tartışmaların içine vakfın çekilmiş olmasının maksatlı olduğu da anlaşılmaktadır. Kaldı ki, üniversitenin merkezinin veya rektörlüğün nerede kurulacağına dair hüküm, vakfın değil, rektörün ve YÖK'ün inisiyatifinde olan bir husustur. Buna karşılık vakıf ile bu iki birimin kuracağı ilişkiler, doğal olarak bu süreçte vakıf mütevellilerine de fikir bildirme şansı verecekti. Bu açıdan bakıldığında üniversitenin nerede yapılacağı konusunda bir fikir sahibi olan ve bunu paylaşmak isteyen hayırsever vatandaşlara düşen görev, vakıf ile irtibata geçmeleri ve yapacakları bağışları doğrudan bu kurum aracılığıyla yapmalarıydı.

Göreve geldikten sonra hızlı bir çalışma temposu gerçekleştiren Rektör İpek, Kampüs ve fakülteler ile öğretim üyeleri hakkında var olan soru işaretlerine cevap vermişti. Buna göre: Hatay Mustafa Kemal Üniversitesinin fakülte, Yüksekokul ve enstitülerinin yerleri belirlendi. Toplam 7 fakülte, 4 Yüksekokul ve 3 enstitüden oluşan Üniversitenin merkez kampüsü Antakya'da olacak. Bu arada, ilk etapta Antakya, İskenderun ve Reyhalı'da olmak üzere 3 kampüs oluşturulacak. Fakültelerin kampüslere göre dağılımı şöyle belirlendi:

Antakya kampüsü; Fen-edebiyat fakültesi, İktisadi ve idari bilimler Fakültesi, Eğitim Fakültesi. İsekenderun kampüsü; Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Su Ürünleri fakültesi. Reyhanlı Kampüsü; Ziraat Fakültesi, Veteriner Fakültesi.

Bu fakültelerin yanı sıra mevcut olan Antakya Meslek Yüksekokulu, İskenderun Yüksek Okulu'na ek olarak Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu eğitim yapacak. Turizm ve otelcilik Yüksek Okulu için bir zamanların gözde yeri olan Soğukoluğ'un düşünüldüğü ve bu konuda altyapı çalışmalarına başlandığı belirtildi. Ayrıca İskenderun Su Ürünleri Fakültesine bağlı olarak Samandağ'ında bir su ürünleri üretim istasyonu kurulması da düşünülüyor.

Dün bir basın toplantısıyla bu konularda açıklama yapan rektör Prof. Dr. Haluk İpek bunlar dışında Üniversite bünyesinde oluşturulacak olan Sosyal Bilimler enstitüsü, Fen Bilimler Enstitüsü ile Sağlık Bilimleri Enstitüsünün kuruluşu ile ilgili çalışmaların son hızla devam ettiğini sözlerine ekledi.

Gazetemizin sorusuna yanıt olarak Üniversitenin tüm fakülteleri olmasada bazı fakülteler için 1993/94 eğitim yılına öğrenci almayı hedeflediklerini söyleyen İpek, "Amacımız mümkün olan en kısa sürede kaliteli bir üniversite kurmaktır. Bunun için gerekli tüm akademik bağlantılara başladık ve Türkiye'nin en kaliteli hocalarını getirmeğe

çalışıyoruz.” dedi.¹⁴¹

Üniversitenin kurumsal yapısı 1992 yılı sonlarına doğru tam olarak olmasa da büyük oranda tamamlanmıştı. Ancak bu yapıyı taşıyacak öğretim üyesi kadrolarıyla ilgili olarak yukarıda bahsi geçen 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 29. Maddesi uyarınca mevcut birimlerden yapılan dönüşümler ile eğitim öğretimin yürütülmesine çalışılmış olmakla beraber, üniversiteye yapılmaya başlanan öğretim üyesi başvurularına yönelik bir girişimin ancak Sayıştay'dan idari kadroların ilanına yönelik verilecek vizeler yanında, YÖK'ten gelecek akademik kadrolarla bu başvurulara cevap verilecekti.

Üniversite öğretim elemanlarının bilgi ve görgülerini artırmak amacıyla YÖK tarafından ilan edilen yabancı ülkelere yönelik kadroların kullanılması da gündeme gelmiştir. İlk aşamada 60 kadar kadronun üniversite birimleri arasında taksimi yapılarak, öğretim elemanlarının bu kadrolara başvuruları teşvik edilmiştir. Bu 60 kadronun tamamı araştırma görevlisi statüsündeki öğretim elemanlarına tahsis edilmişti. Bu kadrolar 1993 senesi içerisinde kullanılmak üzere Yüksek Lisans ve Doktora aşamalarında yurt dışına çıkacaklara tahsis edilecekti. Başta ABD olmak üzere, diğer ülkelere kadro tahsisi mümkün olacak olup, buralara gönderilecek olan öğrencilerin doğrudan üniversiteye dönüş zorunluluğu bulunmaktaydı.

1992 yılında kuruluşu tamamlanan Mustafa Kemal Üniversitesi'nin merkezi bugün Antakya'da bulunan ve şimdi Eski Rektörlük veya Eğitim olarak adlandırılan yerdeydi. Rektör Prof. Dr. Haluk İpek, rektörlüğü geçici olarak burada konuşlandırmış olmakla beraber, asıl rektörlük binasının inşasını, Serinyol'daki 500-600 dönüme çıkarılması planlanan kampüste tasarlamaktaydı. Birkaç seneliğine Antakya'daki eski binada kalınması düşünülmesine rağmen, Antakya'daki eski bina yaklaşık 19 yıl rektörlüğe ev sahipliği yaptı.

İlçelerde kurulacak yüksekokullarda çalıştırılmak üzere alınacak olan öğretim elemanlarının ve buralara okumak üzere gelecek olan öğrenciler için sosyal mekânların oluşturulması yönünde atılacak tüm adımlar ise mekan sakinlerinden beklenilmiştir. Buna karşılık ilçeleri tercih edecek olan öğretim üyelerinin buralarda oturması, öğretim üyesi kıtlığına sebep olacağından zorunlu hale getirilmemişti. Tam aksine fakültelerin ilçelere yayılmış gibi görünmesine rağmen, asıl maksadın bir kampus içerisinde toplanması yönünde olduğu anlaşılmaktaydı. Bunun bir istisnası vardı o da Reyhanlı idi. Reyhanlı'nın bir çiftlik olması, özellikle GAP gibi geniş bir bölgenin kurulacak bir komplekse büyük ihtiyaç

¹⁴¹ 4 Aralık Cuma 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, Sayı: 8133, s. 1.

duyulacağı göz önüne alınarak, ilçede bir araştırma merkezinin kurulması planlanmaktaydı. Kırıkhan'da da bu manada bir Yüksekokul açılması düşünülüyordu. Fakat tüm bu imkanlar ne devlet eliyle, ne de üniversitenin katkılarıyla, tam aksine bu bölgelerde yaşayan insanların istekliliğine ve yapacakları yardımlara bağlı olarak gündeme alınabilecek türden planlamalardı.

Öğrencilerin sosyal yaşam alanlarına dair yapılan planlamalar biraz daha gerçekçi adımlarla yürütülmekteydi. İskenderun'da başlatılan 2000 öğrenci kapasiteli yurt binası yanında, Antakya'da 1000 öğrenci kapasiteli bir başka yurt yapımı gündemdeydi. Samandağ'da daha önce otel olarak inşa edilen Barikan Oteli, hayırsever sahipleri tarafından üniversiteye bağışlanmak suretiyle eğitim öğretim binasına dönüştürülmek istenmiş, rektörlük burayı iklimlendirme, soğuk zincir şoklama eğitimi veren bir bölüm olarak tasarlamaktaydı.

Üniversitenin Hatay ekonomisine, sosyal yaşamına ve eğitimine büyük katkı yapacağına inanan rektör Prof. Dr. Haluk İpek, üniversite vakfının bu konularda öncü rol oynayacağını, bölgeye uygun projeler üretebileceğini, üniversitemizin müşavirlik ve mühendislik hizmetleri vererek, şehrin yapısına ve yaşam şartlarının kolaylaşmasına katkıda bulunacağına inanmaktaydı. Rektör İpek, üniversiteyi tanımlarken şu ifadeleri kullanıyor: "Üniversite insana yapılan yatırımın en üst noktasını teşkil eder, bir şehrin yaşamında gelişmişlik düzeyini belirler, kültürler arası diyalogun kurulmasında her düzeyde rol üstlenir ve şehirlerdeki ekonominin büyümesini temin eder."

Üniversite vakfının önemine işaret eden rektör İpek, Vakfın önderliğinde kurulacak olan şirketler vasıtasıyla üretimden pazarlamaya bütün zincirleri tamamlayabilecek paket projeler üreteceklerine, katma değeri yüksek ürünlerin üretilebilecek kurumların oluşturulması mümkün olacaktı. Vakfın kuruluşu tamamen, Hatay halkının gösterdiği bir imce örneği olarak Türkiye'de bir ilk olarak ortaya çıkmıştır. Vali Utku Acun'un Hataylılarla kurmuş olduğu güzel bir diyalogun ürünü olan vakfın benzerini kurmak isteyen illerdeki üniversitelerden gelen talepler genelde vakıf senedi üzerine olmaktadır. Kısa bir zamanda önemli bir para potansiyelinin oluşması, bu sayede de üniversiteye bir maddi destek sağlanmış olması, kuruluş aşamasında üniversite için maddi ve manevi önemli bir katkı olmuştur. %90'ını vakıf sermayesinden karşılanacak Anonim Şirketlerin kurulması, üretim, imalat, pazarlama, müşavirlik, mühendislik gibi alanlarda hizmetler vererek yeni kapasiteler oluşturacak olması, buna ortak olmak isteyecek halkın iştirakiyle daha büyük işletmelerin kurulacak olması, şehrin çehresini kısa zamanda değiştirecekti. Bu üniversitenin ihtiyacı olan

ancak devlet imkânlarıyla yapılamayacak işlerin, doğrudan vakıf tarafından üstlenilmesi demekti.

Rektörlük, hayli masraflı olan Ankara ile ilişkilerin yürütülmesi hususunu, en azından kuruluş aşamasındaki bir üniversitenin sırtına yüklememek için vakıf vasıtasıyla bir irtibat bürosu satın almayı ve bu yolla tasarrufa gidilmesini planlamaktaydı. Bu irtibat bürosu üç odalı bir daireden ibaret olacak ve burası vakıf adına satın alınarak, üniversiteye kiralanacaktı¹⁴².

Vakfın özverili çalışmaları sayesinde 1994 yılında Alahan Kampusu'nun yapımına başlandı. Üniversitenin yapımı esnasında hiçbir fedakârlıktan kaçınılmayarak bilimsel çalışmaların dar alanlara sıkıştırılması yerine, geniş ve ferah alanların oluşturulmasının üretkenliği artıracığı bilinciyle hareket edilmeye çalışılmıştır. Yapı işlerinin ortaya koyduğu tavır üretkenliği en yüksek seviyeye çıkarmak için deneme ve uygulamaya dayalı bir eğitim sisteminin gerçekleştirilebileceği alanlar yaratmak için tüm imkanlar seferber edilmiştir. 04.12.2000 yılı itibariyle Alahan kampusu içerisinde yapımı sürdürülen fakülte, yüksekokul, uygulama merkezi ve sosyal alanlarla ilgili verilere bakıldığında üniversitenin kat ettiği yol açıkça görülmektedir. Daha 1994 yılında yapımına başlanan ve 15 bin m2 kapalı alan olarak tasarlanan Ziraat Fakültesinin 2000 yılı itibariyle 5461 m2lik kısmı tamamlanmış ve inşaat devam etmekteydi. Aynı yıl yapımına başlanan ve 16.800 m2 kapalı alan olarak tasarlanan Fen-Edebiyat Fakültesinin ise 4268 m2sinin tamamlandığı; yine aynı yıl 5000 m2 kapalı alan olarak tasarlanmış olan Eğitim Fakültesinin ise yapımı bir hayli gecikmiş olup, 2000 yılında temel kazma işlemleri başlatılmıştı. 15 bin m2 olarak tasarlanan Veteriner fakültesinin yapımı da 1994 yılında başlatılmış olup, inşaat faaliyetleri sürdürülmekteydi. Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi, Hatay'ın çehresini değiştirecek en önemli proje olarak görülmekteydi. Bu proje 31.200 m2 kapalı alan olarak tasarlanmış olmakla beraber, diğer fakültelerden 5 yıl sonra yani 1999 yılında inşaatına başlanmıştır. Beden Eğitimi Spor ve Yüksekokulu'nun yapımına da 1994 yılında başlanmıştır. İnşaat kapalı alanı 5600 m2 olarak tasarlanmıştı. Bugün (2012) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı olarak kullanılan bina aslında Rektörlük ve Kütüphane olarak düşünülmüş fakat 2001 yılı itibariyle henüz inşaatı için bir faaliyet gösterilememişti. Bunda Rektör Prof. Dr. Haluk İpek'in eğitime verdiği ağırlığın büyük rolü vardır.

¹⁴² Bu kısım, Mehmet Tekin, "Hatay Üniversitesine Kavuştu, Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Sayın Haluk İpek'le Söyleşi", Güneyde Kültür Dergisi, Sayı: 46, Aralık 1992'den özetlenerek oluşturulmuştur.

Kampüs çalışmalarına verilen ağırlık, alt yapı çalışmalarında da kendini göstermiş 1994-2001 yılında çalışmanın büyük oranda tamamlandığı anlaşılmaktadır. Öğrencilerin sosyal alanlarının düzenlenmesi ve ihtiyaçlarının karşılanması için elzem olan Merkez Kafeterya'nın inşaatı da 1994 yılı itibariyle başlatılmış ve 6600 m2 alanda yapımı planlanan kafeteryanın inşaatı diğer inşaatlara nazaran biraz daha hızlı bir şekilde tamamlanarak 1998 yılına yetiştirilmiştir.

2001 yılı itibariyle Mustafa Kemal Üniversitesi'nin Alahan Kampusu'nde yapımına başlanan 6 fakülte ve bir Yüksekokul inşaatı 100600 m2 kapalı alanlı olarak planlanmış olup, bu inşaat faaliyetinin 14229 m2si bitirilmiş, inşaatına devam edilen alan ise 86371 m2 olarak tespit edilmiştir.

Öğretim üyelerinin konaklama ve iskan problemlerinin ortadan kaldırılması için lojman çalışması Mart 2000 yılında temel atma töreni ile Serinyol'da başlatılmış olup, lojmanlar 32 daire ve kapıcı dairesi, beden eğitimi öğrencilerinin giyinme, soyunma ve duş mekanlarından oluşacak şekilde tasarlanmıştır. Toplam 3000 m2 olarak düşünülen inşaat 7 aylık çalışma sonunda Aralık 2000 yılında tamamlanmıştır.

Kurulduğu 1992 yılından 2001 yılına kadar 98 konferans, 6 sempozyum ve 1 kongre yanında çok sayıda konser, açikoturum, tiyatro ve sinema gösterimine sahne olan üniversitenin ulusal ve uluslararası konukları ağırlayacak bir konferans salonundan mahrum olması düşünülemezdi. Bu sebeple Rektör Prof. Dr. Haluk İpek'in direktifleri doğrultusunda ve vakfın katkılarıyla yapımına başlanan "Kültür Kompleksi"nin bitirilmesiyle üniversite rahat bir nefes alacaktı.

Antakya'da edinilmiş olan Merkez Kampüs içerisinde bazı sosyal tesisler vardı ve 2001 yılı itibariyle bunlara da el atılarak yenileme ve genişletme çalışmaları yapılmıştır. Sosyal tesislere ait mutfak ekipmanlarının yenilenmiş, üniversite elemanlarının rahat bir şekilde ihtiyaçlarını karşılayabileceği bir mekan elde edilmişti. Merkez kampüste yer alan ve 1100 m2 kapalı alan olarak tasarlanan yeni misafirhane 27'si normal, 3'ü ise süit olmak üzere 30 odadan oluşmaktaydı. Misafirhane inşaatına 2000 yılı Mart ayında başlanarak, çalışmalar kesintisiz devam ettirilmiş ve 6 aylık bir zaman diliminde yani 2000 yılı Kasım ayında tamamlanmıştır. Misafirhanenin odaları modern bir görünüm ve anlayışla şekillendirilmiş olup, misafirlerin her türlü ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde inşa edilmiştir¹⁴³.

¹⁴³ Bu kısım, Mustafa Kemal Üniversitesi Haber Bülteni, Yıl: 2001, Sayı: 1, s. 9-13'ten özetlenerek oluşturulmuştur.

Antakya’da kurulacak Organize Sanayi Bölgesi için yer belirleme çalışmaları sürüyor. Vali Utku Acun’un açıklamasına göre, Organize sanayi bölgesi için ayrılan yerin, Üniversite için önceden ayrıldığının belirlenmesi üzerine yeni yer arayışlarına geçildi. Vali Acun, bu amaçla Reyhanlı, Yayladağı yolları üzerinde yada Topboğazı-Antakya üzerinde 3 yeni alan saptandığını söyledi. Durumun Ticaret ve Sanayi Bakanlığına bildirildiği ve inceleme yapmak üzere uzman istendiği de bildirildi. Yeni yerleri görmek ve rapor hazırlamak üzere Bakanlık teknik elemanlarının önümüzdeki günlerde Antakya’ya gelmeleri bekleniyor¹⁴⁴.

Üniversite İçin Alahan’da Kamulaştırma

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi bina ve uygulama alanları için oluşturulan Kamulaştırma karar ve uygulamalarına ilişkin eleştiriler tepkilere dönüşmeğe başladı. Verimsiz ve zayıf olduğu gerekçesiyle kamulaştırılmak istenen Alahan topraklarının gerçekte çok verimli olduğu savlanarak karardan vazgeçilmesi istenmektedir. Alahan Muhtarı Bekir Savran, köy adına basına yaptığı yazılı açıklamada, kamulaştırma karar ve uygulamalarına sonuna dek direneceklerini belirterek, topraklarının durumunu görmek ve köylüyü dinlemek üzere Vali Acun ve diğer ilgilileri köye davet etti. Savran’ın açıklaması şöyle: Sayın valimiz, sayın milletvekillerimiz, sayın Rektörün katkılarıyla Hatay’da Mustafa Kemal Üniversitesinin kurulmasını başardılar. Hatay halkı gibi biz Alahan halkı da çok sevindik ve onları bu başarılarından dolayı kutlarız. Üniversite için sayın Rektör ilk önce Köyümüzün 210 dönümlük bir yerini kamulaştırmaya gitti. Şimdi de köyün kalan 2 bin dönüme yakın topraklarını şerh koydurup kamulaştırmaya gitmektedir. Bu topraklar Antakya’dan 8 ile 10 km. uzaklıkta İskenderun yolu üzerindedir, bu yerlere yakın toprakların dönümü 300 ile 500 milyona satılmaktadır, bu değer de dahi toprak satışı yoktur¹⁴⁵. Sayın Rektör, bu topraklar ..iftir, bir karışık toprağı yoktur demek, 40 ile 50 milyondan dönümünü kamulaştırmak istemektedir. Bizim bu topraklarımız tarladan ziyade arsaya dönüşmüş, zayıf dediği bu topraklarda Hatay’ın en iyisi denilebilecek bezelyeyi, baklayı, patatesi ve kaliteli zeytini yetiştirmektedir. Sayın büklerimizden dileğimiz köyümüze buyursunlar bizim konduğumuz olsunlar ve bu güzelim yerlerin cennetten bir parça olduğunu görerek kararlarını versinler. Bu topraklarda ecdatlarımızın kemikleri yatmakta olup tarihi olan bu topraklar bizim ve

¹⁴⁴ 16 Aralık 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 28, Sayı: 8440, s. 3.

¹ 14 Aralık 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8710, s. 1.

çocuklarımızın geleceğidir. Dedelerimizden kalma bu topraklar veraset intikali yapılmadan aramızda anlaşarak bölüştürölüp yıllarca hiçbir köye nasip olmayan büyük bir olgunlukla hadisesiz ekip biçmekteyiz ve 800 kişiye yakın köylünün geçimi buradan temin edilmektedir. Bulgaristan'dan, Afganistan'dan göçmen getirip onlara ev ve tarla verilirken asırlardır elimizde olan canımızdan kıymetli topraklarımızın alınması hangi insanlık anlayışına sığar. Hukuk Devleti, Hukukun üstünlüğü, insanlık hakları nerede kaldı. Geçenlerde Alahanlı bir köylü hanım, toprağını alıyorlar dediklerinde bu acıya kalbi dayanamayarak rahmetli olmuştur. Aşağıda Kanuni Sultan Süleyman zamanındaki tarihe geçmiş bir kamulaştırma ecdadımızın anlayışını ve büyüklüklerini göstermektedir. Bizlerinde bundan ibret alınarak aynı anlayışın gösterilmesini sayın büyüklerimizden bekleriz.

Sayın Rektör Haluk İpek, Antakyalı oluşu ve çekirdekten yetişme ziraatçı olması, bu mertebeye kadar yükselmiş olmasından dolayı gurur duymaktayız, onun bir köylünün toprağının ne kadar kıymetli olduğunu herkesten iyi bilmesi lazım, dolayısıyla en büyük anlayışı ondan beklemekteyiz.

Bizler Alahan köylüsü olarak bu toprakları vermemeğe kararlıyız, her türlü kanuni haklarımızı sonuna kadar kullanacağız. Kadın, erkek, çocuk, genç ve ihtiyar olarak Ankara'ya sayın Babamız Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'e, sayın annemiz bacımız Başbakanımıza, Sayın Hatay bakanları ve milletvekillerine gidip mağduriyetimizi anlatmayı uygun bulduk. Her şeyden önce sayın valimizden burada olmayışını ve gelişini belemeği daha uygun bulduk.

Sayın değerli Valimizin bu haksızlığa ve ilerde telafisi imkansız mağduriyete uğrayacak Alahan köylüsünün durumuna anlayış göstererek en kısa zamanda bu işin çözümünü kendisinden beklemekteyiz. Bu topraklar yerine yukarıda bahsettiğimiz yerlerden toprak alınmasını ve topraklarımızın bize bırakılmasını temenni ediyoruz. Böylece Alahan köy halkının bütün sevabını alacağı gibi hayat boyu kendisine minnettar kalınacaktır¹⁴⁶.

MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, Kampüs kamulaştırılmasıyla ilgili Alahan köyü sakinlerinin eleştirilerine yanıt halinde yaptığı açıklamada, Üniversitenin trilyonluk bir yatırım olduğunu ve Ortadoğu'da söz sahibi olmayı hedeflediğini belirterek, Alahan köyü başta olmak üzere çevresine ekonomik ve sosyal yönden sayısız yararlar sağlayacağını bildirdi. Üniversitenin kuruluşuyla birlikte Kampüs arayışına geçildiğini, uzun çalışmalar sonucunda Antakya ve çevresinde Üniversite kampüsü olabilecek hazineye ait belirli

¹⁴⁶ 14 Aralık 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8710, s. 3.

büyükte hiçbir yer bulunamadığına işaret eden Rektör İpek, sonuçta daha önce Antakya Küçük Sanayi bölgesi olarak belirlenen bu yerde Kampüs kurulması ile ilgili nitelikleri de taşınması itibarıyla istimlak işlemlerine başladığını anlattı. 1993-1994 yıllarında ayrılan istimlak ödeneğinin 2.5 milyar lira olduğunu, bu parayla da sadece 209 dönümlük alanın istimlak edilebildiğini belirten MKÜ Rektörü, geçen yıl da 1993 bütçesinden gerekli ödeneklerin ayrılmasıyla istimlak edilen bu parça üzerinde inşaatlara başladığını belirtti¹⁴⁷.

Köylüler bu basın açıklamasının hemen akabinde Cumhurbaşkanlığı'na da köyün tamamının imza koyduğu bir dilekçe ile başvuru yaparak dertlerine çare aramışlardı. Mektupta “Antakya’da Mustafa Kemal Üniversitesi kurulmuştur. Üniversite kampüsü Antakya’ya 13 km uzaklıktaki Alahan köyü civarında kurulmaktadır.

Biz Alahan köyü sakinleri üniversitenin köyümüz civarında kurulmasından büyük sevinç ve mutluluk duyuyoruz. Bu gelişmeler esasen verimsiz topraklarımız üzerinde yer seçimi yapıldığından bizim bir bakımdan kurtuluşumuz olacaktır. Devletimize ve üniversitenin kurulmasına önyak olanlara minnet ve şükran borcumuz vardır.

Ancak bu işi baltalamak isteyen ve köyümüzden uzaklaştırmak isteyen ve sözde burada toprağı olan kişiler, yüksek katını zaman zaman rahatsız etmektedirler. Oysa bu alandan alınan malzemeler yol yapım işlerinde kullanılmaktadır. Arazi incelendiği takdirde bu durum gözle görülecektir. Bu gibi insanların üniversite alanında yerleri olmadığı gibi, kötü niyetleri köy ve köylümüzü gelecek nimetlerden mahrum etmek istemektedir. Biz aşağıda imzaları olanlar Yüksek Makamınızca kötü niyetli insanlara gerekli cevabın verileceğinden eminiz. Aynı zamanda köyümüzden bazı hayırsever insanlar bir kısım yerlerini üniversiteye hibe etmişlerdir.

Bizler kurulmakta olan üniversitenin hiçbir aksamaya meydan verilmeden devam ettirilmesi için devletimizle el ele vererek yürütülmesini yüksek makamınızdan talep etmekteyiz.”¹⁴⁸

Tayfur Sökmen Kampüsünün Oluşturulması

Mustafa Kemal Üniversitesinin Alahan mntikasındaki kampusune Hatay Devleti Cumhurbaşkanı Tayfur Sökmen’in adı verildi. Alahan kampusune “Tayfur Sökmen Kampüsü” adı verilmesi kararı MKÜ senatosunun 30 Mart Cuma günkü toplantısında alındı

¹⁴⁷ 16 Aralık 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8712, s. 1.

¹⁴⁸ Tarihsiz, Alahan Köyü ahalisinin Cumhurbaşkanlığına yazdığı mektup, 4 s.

ve Rektör Prof. Dr. Haluk İpek'in önermesiyle teklif oy birliğiyle benimsendi. Böylelikle MKÜ'ye ait Alahan kampusu bundan böyle "Tayfur Sökmen Kampusu" olarak adlandırılacak¹⁴⁹.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, son günlerde kamuoyunu meşgul eden Üniversite ile ilgili tüm konulara açıklık getiren bir basın toplantısı yaptı. Rektör yardımcıları ile bir dizi yetkilinin de hazır bulunduğu toplantıya başta İskenderun olmak üzere gazetelerin ilgisi büyük oldu.

Prof. Dr. Haluk İpek, üniversite ve aldığı mesafe konusunda kısa bilgiler vererek başladığı toplantılarda İskenderun'da başta kaymakamlık olmak üzere yapılan eleştirileri de yanıtladı. İskenderun'a MKÜ'nün yatırım yapmadığı ve ilçede bulunan fakültelerin Antakya merkez kampusuna taşınması ile ilgili eleştirilere değinen İpek, üniversitenin kuruluş yarasını okuyarak uygulamalarının tamamen yasanın getirdiği zorunluluktan kaynaklandığını, İskenderun'da kampus ve yeni fakültelerin açılmasının yasal olarak mümkün olmadığını belirtti.

Prof. Dr. İpek, yatırım konusunun Devlet Planlama Teşkilatı tarafından belirlenip uygulandığını hatırlatarak MKÜ olarak kuruldukları günden bu yana önceden planlanan ve belirlenen yatırımları yaptıklarını, Üniversite senatosunun keyfi hareket ederek istediği yere kampus ya da fakülte açma imkanının bulunmadığını belirtti. MKÜ bünyesindeki tüm fakültelerin merkez kampusta toplanmasının son derece doğal ve gerekli olduğunu anlatan, İpek, "Bu uygulama hem Türkiye'nin hem de dünyanın her tarafında aynıdır. Kampuslar tüm bitirilmiş fakültelerin bir arada eğitim verdiği sistemdir. Merkez kampus ve fakülte binaları tamamlanıncaya kadar geçici olarak dağılmış durumdaki bünyelerimizi tek çatı altında toplamamız doğal ve gereklidir. Bu konunun başka noktalara çekilerek İskenderun Antakya tartışması yapmak kuruma yapılmış bir haksızlık olur. MKÜ bilimsel bir kurumdur ve buradaki çalışmalar ilimizin tamamının etkilediği ve ilgilendirdiği gibi hem ülkemizi hem de dünyamızı etkilemektedir. Biz Hatay'ımızı bir bütün olarak görüyor ve her anlamda gelişimine katkı vermek için bilimsel çalışmalar yapıyoruz. MKÜ yasasında İskenderun için sivil Havacılık ile İskenderun Meslek Yüksekokulu belirlenmiştir. Bunun dışında bir yatırım konusu üniversitemiz inisiyatifinde olmayıp yasaların gereğini uygulamak durumundayız" dedi¹⁵⁰.

¹⁴⁹ 6 Nisan 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10626, s.1.

¹⁵⁰ 13 Şubat 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10587, s. 1.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, kampüs modeli uygulamasında MKÜ'nün Akdeniz bölgesinde Çukurova Üniversitesinden sonra ikinci olduğunu kaydederek “Övünerek söyleyebilirim ki bölgede ikici üniversiteyiz” dedi. Önceki gün basın mensuplarına oluşturulan laboratuvarlar, yeni birimler ve inşaatları gezdiren Rektör Prof. Dr. Haluk İpek, içerdiği 9 fakültenin 8'inde eğitim yapılabilen MKÜ'de yasa gereği örnek bir kampüs modeli oluşturulduğunu ve kampüs disiplini arzulan seviyeye de yakında ulaşacağını söylerken “Yasa gereği son kurulan 23 Üniversite, Kampüs Üniversitesidir. Fakülteleri Antakya'daki kampüste toplamamızın ana gayesi budur” şeklinde konuştu. Basın toplantısında Tıp Fakültesi inşaatı ihalesine bazı şirketlerin alınmaması yanı sıra kırımının az olması ile ilgili bir gazetecinin spekülasyonlar dolaştığını söylemesi üzerine açıklamada bulunan Rektör Prof. Dr. Haluk İpek bu konuda da şöyle konuştu. “2886 sayılı ihale yasasının 44. Maddesi özeldir ve ihaleye katılmak üzere en az 3 firmanın çağrılmasını öngörün biz de bu çerçevede güçlü, bu işi yapabileceklerine inandığımız 5 şirketi ihaleye davet ettik. Sonuçta Tepe grubu Ekinciler işi üstlendiler. İyi ki de almışlar, zira para olsa da olmasa da inşaat sürüyor ve zamanında bitecek. Aksi halde herhangi bir şirket büyük kırımla işi alsaydı işi bitiremeyebilirdi, kaldı ki Tıp Fakültesi İnşaatı sıradan bir iş değildir. Çok sağlam olması gerekir. Bu bakımdan Bilkent ve Hacettepe gibi inşaatları yapan Tepe grubunun işi üstlenmesi işin zamanında bitirilmesi açısından olumlu olmuştur. İhale de her şey yasalara uygun şekilde yapılmıştır¹⁵¹.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesinin yer aldığı kampus ve çevresinin toplam 1300 dönümlük bir alanı içerdiği belirtilerek bu alanın uzun vadede ihtiyacı karşılamaktan çok uzak kalacağı görüşü savunuldu Rektör Prof. Dr. Metin Gürkanlar geçtiğimiz günlerde basınla söyleşisinde MKÜ'nün kuruluş aşamasında fizik bakımından uzun vadeli bir düşüncenin planlanmadığının gözlemlendiğini kaydederek bugünkü durumda 1300 alana sahip olduklarını belirterek şöyle devam etti: “Çukurova üniversitesi 1973 yılında kuruldu. 26 bin dönümlük alana sahip. ÇÜ Rektörü şimdiden sahip oldukları alanın darlığından söz ediyor. Hacettepe üniversitesi 17 bin dönüm, ODTÜ 30 bin dönüm, Erzurum Atatürk üniversitesi 43 bin dönüm, Ş. Urfa Harran üniversitesi 27 bin dönüm alana sahip iken bizim MKÜ'nün sahip olduğu alan ise sadece 1300 dönümdür. Bu fiziki koşullar uzun vadede yetersiz kalacak ve sıkıntı oluşacaktır.” Rektör Gürkanlar, geleceği düşünerek üniversite kampüsüne yeni alanlar

¹⁵¹ 14 Kasım 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, Sayı:10816, s. 1.

kazandırmaya çalıştıklarını, bu konuda girişimlerde bulduklarını sözlerine ekledi.¹⁵²

İskenderun'daki Bölümlerin Antakya'ya Taşınması Tartışması

MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek ile İskenderun Belediye Başkanı Mete Aslan arasında İskenderun'daki fakültelerin Antakya'ya taşınması girişimlerinden ötürü yaşanan gerginlik, Mete Aslan'ı; Prof. Dr. İpek için "İyi Bir Emlakçı olur" tanımlamasıyla dün yeni bir boyut kazandı. Antakya Gazeteciler Cemiyeti Başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile Antakya'nın basın mensupları yanı sıra İskenderun Gazeteciler Cemiyeti Başkan, yönetici üyelerini dün makamında kabul eden İskenderun Belediye Başkanı Mete Aslan, sohbet şeklindeki kabul sırasında bir soru üzerine MKÜ Rektörü İpek'i İskenderun'daki fakülteleri Antakya'ya taşımakla suçladı.

Rektör İpek için: "Bizi fakülte için yer göstermemekle suçladı" diyen İskenderun Belediye başkanı Mete Aslan; "Peki yer istemek için benimle ne zaman görüştü, benden bu güne kadar ne istedi ki böyle konuşuyor? Diye sordu. Su ürünleri fakültesinin Arsuz yolu üzerinde sağlık teşkilatına ait binada 5 yıllığına yer aldığını, bunun gerçekleşmesinde de kendisinin katkısı olduğunu hatırlattıktan sonra, "peki rektör bey 5 yıl sonra burayı boşaltacağını bilmiyor muydu? Neden bizimle görüşme gereği duymadı? Sadece Hatay Valisi ya da Antakya Belediye Başkanıyla görüşmek yetmiyor." Diyerek bir anlamda Rektörü diyalogda bulunmamakla suçladı. Rektör İpek'i İskenderun'da yer olmamasına rağmen yatırım yapmamakla da suçlayan ve devletin verdiği ödeneğin hiç olmazsa üçte birini İskenderun'da kullanmağa çağırın Başkan Aslan, böyle bir girişim olması durumunda Antakya halkının yaptığı yardımın 5 katını İskenderunluların yapmağa hazır olduklarını savundu. Rektör Prof. Dr. İpek' İskenderun'daki fakülteleri antakyaya taşımakla Antakya ve İskenderun halkını birbirine düşürmekle suçlayan ve iki ilçe halkı arasında gerginlik yaratılmasına neden olunduğunu söyleyen Mete Aslan, Rektör İpek için; "O çok iyi bir emlakçı olur" tanımlamasında bulundu. İskenderun Belediye Başkanı Aslan'ın açıklama yapmasına neden olan ise MKÜ Üniversitesi Senatosunun önceki gün aldığı karar oldu. MKÜ senatosunun aldığı 11 Temmuz 2001 tarihli ve 11 sayılı kararında, İskenderun'daki Fakültelerin Antakya'ya taşınmasının kanun gereği olduğu, uygulamaya da örneğin çevre illerde görülen "Kampüs Üniversitesi" modeli kapsamında bakılması gerektiği yer alıyor. Mustafa Kemal Üniversitesi Senatosunun önceki günkü toplantısında alınan kararda, son

¹⁵² 20 Mart Perşembe 2003, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 3.

günlerde yaşananların MKÜ'yü yıpratmaya, bilim kuruluşunu hırpalamaya ve politika malzemesi yapmaya yönelik ilimiz ve ülkemiz açısından talihsiz açıklamalar olarak değerlendirdikten sonra şöyle denilmektedir: "Son günlerde kamuoyuna yansıyan beyan ve haberlerde MKÜ'yü yıpratmaya yönelik tutum ve girişimler dikkat ve ibretle izlenmektedir. Bunlardan sonuncusu, İskenderun'da yaşanan ve üniversite ile halkı ve idari makamları karşı karşıya getirmeyi hedefleyen çarpıcı, yanıltıcı, yıpratıcı beyan ve tavırlardır. Bir bilim kuruluşunun bu tür saldırgan beyanlarla böylesine acımasızca hırpalanması ve politika malzemesi yapılması ilimiz, ülkemiz ve geleceğimiz için büyük talihsizliktir.

Mustafa Kemal Üniversitesi bir devlet kuruluşudur. Devletin ve milletin malıdır. Kanuna ve mevzuata aykırı, ya da keyfi olarak nitelenebilecek, denetim dışı hiçbir işlemi olmadığı gibi, bütün çalışmalar kamuoyunun gözleri önünde cereyan etmekte, yakından izlenmektedir. Hal böyle iken basına da yansıyan söz konusu beyanlarda ilçeler arasında ayırım yapma gibi ağır ithamların da yer alması konusu ile ilgili son bir açıklama yapılmasında yarar görülmüştür. Üniversitemiz 3837 sayılı kanunun 25. Maddesine ve 2809 sayılı kanuna eklenen 17. Ek maddeye göre kurulmuştur. Üniversitemiz ile ilgili yasa hükümleri, her okuyanın kendine göre anlamlar çıkarmasına meydan vermeyecek kadar açık ve nettir¹⁵³. Mustafa Kemal Üniversitesi bir kampus üniversitesidir. (Çukurova Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, K. Sütçü İmam Üniversitesi ve Mersin Üniversitesi gibi) Ancak Üniversitenin kuruluş aşamasında eğitim ve öğretimi sürdüreceği mekan sıkıntısından dolayı Mühendislik-Mimarlık Fakültesi ile Su ürünleri fakültesi geçici olarak İskenderun'da kurularak ilde mevcut mekanlardan azami ölçüde yararlanma yoluna gidilmiştir.

İskenderun'da bulunan ve ithamlara malzeme edilen fakültelerin kanun hükmüne göre üniversite merkez kampüsünde bulunması gerektiğinden ve ilgili yatırımlar ancak kanunda adı geçen kampus içerisinde yapılabileceğinden, geçen süre içinde İskenderun'a hiçbir yatırım alınması mümkün olmamıştır. Bu yüzden bu birimlere gerekli yatırım ve harcamalar yapılmadığı gibi, laboratuvar imkanlarının kısıtlı olması ve diğer sıkıntılar da eğitimin kalitesini olumsuz etkilemiş, öğrencilerimiz kampus üniversitelerinin avantajlarından yararlanamamışlardır. Kampus inşaatının hala ilerlemesi ve Üniversitenin merkez kampüsündeki alt yapıyı yeterli hale gelmesiyle, yasa gereklerine uyularak tüm fakültelerin kampusta toplanması zorunluluğun doğmuş, bu sürecin doğal bir parçası olarak İskenderun'daki Fakültelerin merkez kampüse taşınması gündeme gelmiştir. Sonuç olarak

¹⁵³ 13 Temmuz 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34 Sayı: 10710, s. 1.

kanunun gereği yerine getirilecek ve üniversitemizin fakültelerinin tümü Hatay ili Merkez Kampüsünde toplanacak, ilçelerde kanunda Bakanlar Kurulu Kararında ve YÖK kararında adı geçen kurumlar dışında hiçbir kurum kalmayacaktır. Ekli belgede de bu durumu bütün açıklığıyla görmek mümkündür. Uygulamayı esas oluşturan “kampus üniversitesi” modelini öğrenmek ve anlamak için ülkemizde mevcut 52 devlet üniversitesi, ya da bu mümkün olmazsa yakınımızdan en gelişmiş üniversitelerden biri olan Çukurova üniversitesi bir model olarak yerinde incelenebilir. Mustafa Kemal Üniversitesi kuruluşundan itibaren çalışmaları konusunda basını ve kamuoyunu sürekli bilgilendirmiş, bilgi edinme yollarını açık tutmuştur. Davranış alanı ve çalışma şekli hukukta belirlenmiş bir kurum bu tür itham ve çarpıtmalara sadece hukuk kuralları içinde ve mevzuat temeline dayanan iadelerle cevap verebilir ve Üniversitemiz de bunu yapmaktadır. Ama bir takım çevreler kanunlara da itibar etmiyor ve her şeye rağmen davranışlarını ve suçlamalarını sürdürmek istiyorlarsa, bu kendilerinin bileceği bir husus olup, üniversitemizin yapacağı bir şey yoktur. Kamuoyuna saygı ile sunulur.”

Burada MKÜ Rektörlüğü, İskenderun’daki fakülteleri Antakya’ya taşımaya yönelik kararına temel olan Yükseköğretim kurulundan alınan 22 Mart 2001 tarihli yazıyı da bilgi anlamında İskenderun’daki ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile basın kuruluşlarına gönderdi.

YÖK Başkanlığından Prof. Dr. Tuğmaş Sayraç imzasıyla Hatay MKÜ Rektörlüğüne gönderilen 22 Mart 2001 tarihli MKÜ Rektörlüğüne hitaben yazılan yazıda da şöyle denilmektedir: “Yapılan inceleme sonucu, Üniversitemizin kuruluşuna ilişkin 3887 sayılı Kanun’un 25. Maddesi ile 2809 sayılı Kanuna Eklenen Ek madde 17’ye göre Hatay İlinde Fen Edebiyat, mimarlık-Mühendislik, Ziraat, Veteriner, Su Ürünleri, İktisadi ve İdari Bilimler, Eğitim Fakülteleri, Turizm ve İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ile Antakya Meslek Yüksekokulu, İskenderun ilçesinde ise İskenderun Meslek Yüksekokulunun faaliyet gösterdiği, ayrıca İskenderun ilçesinde kurulumuz kararı ile kurulan İskenderun Pirinçlik Meslek Yüksekokulu ve Bakanlar kurulu kararı ile kurulan Tıp Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi ve Hatay Sağlık Yüksekokulunun bulunduğu, yürürlükteki mevzuata göre İskenderun ilçesinde yer alan yükseköğretim kurumlarının adı geçen ilçede eğitim-öğretim faaliyetinde bulunabileceği, bunların dışında bir yüksekokul veya fakültenin söz konusu ilçede eğitim öğretim faaliyetinde bulunamayacağı sonucuna varılmıştır.”¹⁵⁴

İskenderun’un yetkilileri konumundaki ilçe kaymakamı ile belediye başkanı, ilçedeki

¹⁵⁴ 13 Temmuz 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, Sayı: 10710, s. 6.

MKÜ'ye ait iki fakültenin Antakya'ya taşınması şeklindeki Senato kararı çerçevesinde farklı düşüncelere sahip İskenderun kaymakamı Günhan Sarıkaya, MKÜ senatosu ile Rektörlüğünün kararı ile ilgili hiçbir yorum getirmezken, İskenderun'un asıl baş ağrısının Üniversite kurmaması olduğuna dikkat çekti. İskenderun'da Üniversite oluşturulmasının MKÜ'nün etkinliğine zenginlik vereceğini söyleyen İskenderun kaymakamı Günhan Sarıkaya; "Biz bu yolda kararımızı verdik. Hazırlıklara da giriştik. İskenderun'a Bağımsız Üniversite kurulmasına çalışıyoruz" dedi ve MKÜ'ye ait iki fakültenin İskenderun'dan Antakya'ya alınması ile ilgili gelişmede ise hiçbir yorumda bulunmadı. İskenderun belediye başkanı Mete Aslan ise, ilçeye bağımsız bir üniversite kurulmasıyla ilgili hiç söz etmiyor. Bu Konya girmek istemiyor. Onun derdi İskenderun'daki Mimarlık Mühendislik fakültesi ile Su ürünleri Fakültesinin Antakya'ya taşınmamasını sağlamak. Rektör Haluk İpek'e bu karardan ötürü yakışıksız suçlamalarda bulunan İskenderun belediye başkanı bu kararıyla rektör İpek'in esasen sadece İskenderun 'a değil Antakya'ya da kötülük ettiğini savundu ve MKÜ senatosunun aldığı bu kararı uygulamaya güçlerinin yetmeyeceğini iddia etti¹⁵⁵.

İskenderun Belediye Başkanının Karara İtiraz Etmesi

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi senato kararı çerçevesinde İskenderun'daki 2 Fakültenin kampus kapsamında değerlendirilerek Antakya'ya taşınması kararına tepkisinin dozunu yükselten İskenderun belediye başkanı Mete Aslan "Güçleri Yetmeyecek" dedi.

İskenderun belediye başkanı Mete Aslan dün yaptığı açıklamasında Rektör ve MKÜ senatosu kararının pratikte geçerlilik kazanmayacağını savunduktan sonra bu kararın iptaliyle ilgili Cumhurbaşkanı, Başbakan, Başbakan Yardımcıları, YÖK başkanlığı ile YÖK üyelerine ayrı ayrı birer mektup göndereceğini belirterek şöyle devam etti. "Hangi akla ve mantığa hizmet ettiği belli olmayan MKÜ Rektörü ve Senatosu şehrimizde bulunan fakülteleri YÖK'ün kararı olduğu bahisle Antakya'ya taşıma kararı aldığını övünçle çeşitli yerlere ve Basın mensuplarına fakslamışlardır. Ancak YÖK yazısındaki ilgide belirtilen MKÜ'nün başvuru yazısını eklememişlerdir. Bunun kendilerinin başvurusu olduğu açıktır. Senato kararında MKÜ'nün Mersin üniversitesi gibi Kampüs Üniversitesi olduğu belirtilmektedir. Oysa ki Mersin Üniversitesi Senatosu Tarsus'a 2 Adet fakülte kurulması kararı almış ve bunu YÖK başkanlığına onaylatmıştır.

MKÜ Rektörü ve Senatosunun aldığı bu karar Antakya ve İskenderun halkını karşı

¹⁵⁵ 17 Temmuz 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, Sayı: 10713, s. 1.

karşıya getirmekten başka bir işe yaramayacaktır. Bu konudaki sıkıntılarımızı ve tepkilerimizi ilgili makamlara bildirdik. Fakültelerimizin taşınmasının iptaliyle ilgili olarak tüm imkanlarımızı sonuna kadar kullanacağız. Fakültelerimizi Antakya'ya taşımaya MKÜ'nün sayın Rektörünün ve Senatosunun gücü yetmeyecektir.”¹⁵⁶

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğünce yapılan açıklamada, son günlerde İskenderun'da yayınlanan bir gazetede yer alan iki fakültenin taşınması ile ilgili haberin incelendiği kaydedilerek gerek haber metninde gerekse yazıda maksadını aşan, halkı da yanlış yönlendirebilecek tahrik edici ifadeler kullanıldığının üzüntüyle izlendiği kaydedilerek bu durumun hasız, maksatlı eleştiri olduğu savunuldu. İskenderun'da bulunan iki fakültenin Merkez Tayfur Sökmen Kampüsüne taşınmasının yasa gereği olduğu, esasen iki fakültenin de İskenderun'da geçici olarak yer aldığı, esas yerlerinin Merkez Tayfur Sökmen Kampüsü olduğu hatırlatılan MKÜ rektörlüğü açıklamasında gazete haberine yönelik şu açıklama ve iddialarda bulunuldu. “Mustafa Kemal Üniversitesi'nin bilim ve eğitim dışında hiçbir uğraşı olmadığı gibi, her hangi bir sebepten dolayı hiç kimse şehir ile problemi de yoktur. Bütün ilçelerimiz bizim için değerlidir ve halkımızla gurur duyuyor, her zaman başımızın üzerinde taşınacak bir değer olarak görüyor, hizmeti şeref biliyoruz. İskenderun'da geçici olarak kaldığı süre içinde eğitimin kalitesini ve çalışma huzurunu olumsuz etkileyecek boyutta problemler yaşayan Su Ürünleri Fakültesi ile kurulduğu günden bu yana yasal engeller yüzünden gelişmesi için hiçbir yatırım yapılamayan Mühendislik-Mimarlık Fakültesinin er veya geç asıl yeri olan Merkez Kampüse taşınacağı hususu daha önce defalarca açıklanmıştı. Bundan kimsenin şahsi takdiri ya da tercihi söz konusu olamaz. Nitekim bu uygulama da rektörün bir tercihi değil, hem yasa gereği hem de eğitim öğretimi yönünden kampüs üniversitesi özelliklerinin zorunlu kıldığı bir husustur. Bu ülkenin 53'ü devletin olmak üzere 74 üniversitesi bulunmaktadır ve küçük bir inceleme ile konuyu ayrıntılı olarak öğrenme imkanı vardır.

Üniversite öğrencilerine yüksek nitelikli eğitim olanakları ile sosyal, kültürel ve sportif çalışmalar için gerekli ortam hazırlamak zorundadır. Bu her kurumun hem görevi hem de sorumluluğudur. Ama dağınık mekan ve ortamlarda bunun sağlanması mümkün değildir. Diğer yandan, Devletin planlamasına dayanan bu işlemde hiçbir kişi, kurum ya da şehrin kayırılması veya mağdur edilmesi asla düşünülemez, hayal bile edilemez. Bu yüzden, merkez kampüse mevcut olanaklardan tüm öğrencilerimizin eşit şekilde faydalanabilmelerini

¹⁵⁶ 17 Temmuz 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 10713, s. 1.

sağlamak için bütün fakültelerin yasada belirtildiği gibi kampüs içinde toplanması yoluna gidilmiştir. Bunda hedeflenen husus öğrencinin, dolayısıyla ülkenin, milletin yararadır.

Gazetede yazı ve haberden anlaşıldığına göre bunları yazan kişi yada kişiler öğrencilerin alacağı eğitimle eğitimin kalitesiyle hiç ilgilenmemekte, öğrencileri sadece bir geçim vasıtası olarak değerlendirmektedir. Ama işin bu yönü de yanlış değerlendirilmektedir. Gerek büyüklük, gerekse nüfus yönünden (nüfusun 300 bin olduğu belirtilmiş) Türkiye'nin önde gelen şehirlerinden biri olan İskenderun iki fakültenin toplam öğrenci sayısı olan 650 kişi ile ne zengin olur, ne de batar. Olaya bu gözle bakıldığında fakültelerin merkez kampüse gelmesinin ekonomik bir boyutunun olmadığı basit hesap bilgisi olan herkes takdir eder. Görüldüğü gibi, Hatay'ın ekonomik yönden en gelişmiş ve güçlü parçası olarak gurur duyduğumuz İskenderun'a, bu 650 öğrencinin oldukça kısıtlı harçlıklarının katkıları abartılmakta olay basite indirgenerek, her gün yüzbinlerin ekmek kapısı olan İskenderun'un halkı böyle gülünç hesaplarla aldatılıp tahrik edilmektedir. Bir gazeteden ve gazeteciden beklenen bu değildir. Kampüs imkanları ve fakültelerin taşınma gerekçesi daha önce üniversiteyi ziyaret eden İskenderun Esnaf odaları ve elektrik Mühendisleri Odasının değerli başkan ve üyelerin de izah edilmiş ve fevkalade makul, olgun ve olumlu değerlendirmeler yaptıkları görülmüştür. Ama bazı çevrelerin bu konuyu hala anlamak istememeleri şaşırtıcıdır.

Taşınma ile ilgili olarak fakültelerde görevli elemanların durumlarını dikkate alacak merciler üçüncü şahıslar değil, ilgili şahısların kendileri, dekanlıklar ve üniversitedir. İskenderun'da Üniversiteye ve özellikle rektörlüğe karşı yapay olarak yaratılmak istenen olumsuz havanın kime ne çıkar sağlayacağı bilinmektedir. MKÜ her hangi bir şehrin değil, tüm Türkiye'nin üniversitesidir ve yükseköğretimde Hatay'ın yüz akıdır. Bu gerçek hiçbir zaman değişmeyecektir. MKÜ Rektörlüğü olarak İskenderun'un yasal çerçeve içerisinde layık olduğu kurumlara kavuşması için her türlü işbirliğine ve çabaya hazır olduğumuzu sürekli beyan etmemize rağmen bugüne kadar tek bir destek sesi ve işbirliği teklifi gelmemiş, aksine, Rektöre iftira ve karalama, kampanyalarına ısrarla devam edilmiştir. Hukuk devletinin yönetim ilkeleri arasında şahsi kapris diye kavram olmadığı gibi, İntikam ya da benzeri ifadelerin de yeri yoktur olamaz. Hal böyle iken bir üniversitenin rektörüne bu tür ifade ve yakıştırmalar yapılması, isnatlarda bulunulması basınımız adına üzücü bir davranıştır. Basının görevi, küçük çıkarlar için kamuoyunu kışkırtmak değil gerçekleri araştırıp halka doğru bilgiyi sunmaktır. Bir üniversitenin amaçları ve çalışma esasları yasalar ve mevzuatla belirlenmiştir. Hal böyle iken, kutsal bir görev üstlenmiş olan basınımızın bir organının tüm

gazetecilik ilkelerini ve en basit nezaket kurallarını çiğneyip gerçekleri saptırarak halkı üniversite ve rektör aleyhine açıkça kışkırtmasını Hatay Basınına mal edilemeyecek bir davranış olarak değerlendiriyor, meydan okuyan ifadeler taşıyan, saldırgan ve kaba üslupla yazılmış yazılardan dolayı üzüntülerimizi ifade ile, kendilerini akıl ve mantık ölçüleri içinde davranmaya davet ediyoruz.”¹⁵⁷

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Senatosu kararı çerçevesinde İskenderun'daki su ürünleri ve mühendislik fakültelerinin Antakya'daki Tayfur Sökmen Kampüsüne taşınması sırasında önceki gün üzücü gelişmeler yaşandı. MKÜ Rektörlüğü, yasa kapsamında bu uygulamanın yapıldığını belirtirken İskenderun'da ise birçok kişi ve kuruluş olayın Rektörün inatçı tutumundan kaynaklandığını öne sürmekte ve çeşitli vesilelerle yapılan açıklamalarla da bu tutum kınanmaktaydı. Nihayet Pazartesi günü rektörlüğün aldığı taşınma kararı uygulamaya konulurken engellemeler, protestolar yaşandı. Antakya'dan özel olarak giden otobüslere yüklenmek istenen mühendislik fakültesine ait eşyaların araçlara konulması bazı kişilerce engellenmek istendi. Pazartesi günü saat 11.00-12.00 sıralarında yaşanan olaylar sırasında bir grup kararı protesto eden sloganlar atarken, aralarında esnaf da bulunan bir grup ise taşınma işlemini engellemek istedi ve barikatlar kurmak suretiyle karara direndi. Ancak güvenlik güçlerinin de gelmesiyle olay büyümeden önlendi ve mühendislik fakültesine ait eşyalar araçlara bindirilerek Antakya'ya getirildi.

Bu arada karara İskenderun'da çalışan dolmuşçu minibüsçülerin de tepki gösterdiği gözlenirken; “Biz artık ne iş yapacağız?” demeye başladılar.

Pazartesi günü İskenderun'da üzücü gelişmelere neden olan İskenderun Su Ürünleri ve Mühendislik Fakültelerinin Antakya'ya taşınma işlemleri tamamlanırken her iki fakültede yeni öğretim yılına 3 Ekim Pazartesi gününden itibaren Serinyol'daki Tayfur Sökmen Kampüsünde devam edileceği açıklandı. Her iki fakülteye ait eşyaların Pazartesi günü taşınma işlemi sırasında İskenderun'daki bazı kişi, kurum yetkilileri ile siyasiler ortak hareket ederek protestoda ve engellemelerde bulunmuştu. Bu arada MKÜ Rektörlüğünün, YÖK emri gereğini yerine getiren uygulamasının durdurulması ya da en azından ertelenmesi yönünde bazı siyasilerin devreye girdikleri de öğrenildi. İskenderun'da bir çok kişi, kurum yetkilisi, siyasi, kitle örgütü temsilcisi ve basın mensupları ile kuruluşlarının tepkisine yol açan MKÜ rektörlüğünün İskenderun'daki Su Ürünleri ve Mühendislik Fakültelerinin Antakya'daki kampüse taşınması uygulamasının esasen Yükseköğretim Kurulunun emrinin yerine

¹⁵⁷ 15 Eylül 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10766, s. 3.

getirilmesinden ibaret olduğu ayrıca rektörlüğün boşalacak iki fakültelerine İskenderun İlçesinde Gemi adamı yetiştiriciliği fakültesi ile ticaret ve turizm yüksekokullarını devreye sokma kararı aldığı öğrenildi.

Su ürünleri ile Mühendislik fakültelerinde toplam 600 civarında öğrencinin öğrenim gördüğü, bu yüzden de Antakya'ya taşınmayla bu şirin ilçenin ekonomisine darbe vurulacağı yönündeki görüşlerin inandırıcılık özelliği olmazken, bir süre önce Su Ürünleri Fakültesinin Sağlık Bakanlığınca tahliyesi sırasında bugünkü tepkiyi gösterenlerin ise sessizliği hafızalardaki yerini korurken bu tavrın çelişki olup olmadığı da ayrıca merak konusu.

MKÜ Rektörlüğünün İskenderun'daki iki fakülteyi Kampüse taşıma kararının gerekçesinde 3837 sayılı MKÜ Yasasının yattığı öğrenilirken, Rektörlüğün bu konuda açıklayıcı bilgi için de Yükseköğretim kuruluna yazılı başvurduğu ve aldığı cevaba göre hareket ettiği belirlendi. Rektör Prof. Dr. Haluk İpek imzasıyla 19 Mart 2001 tarihinde YÖK Başkanlığına gönderilen yazıda şu ifadelere yer verilmektedir:

“Defalarca açıklanmasına karşın, 3837 sayılı Mustafa Kemal Üniversitesi yasası ile ilgili olarak Hatay'ın İlçesi İskenderun'da ısrarla değişik yorumlar yapılmaktadır. Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanunu ile Üniversitemizin 03.07.1992 tarihli 3837 sayılı Kuruluş Kanununun 37. Maddesi gereğince Üniversitemiz Rektörlüğüne bağlı olarak oluşturulan Fakülte ve Yüksekokullardan hangilerinin ilimiz İskenderun ilçesinde açılabilceğinin bildirilmesini arz ederim.”

MKÜ Rektörlüğünün bu sorusuna YÖK Başkanlığı da 22 Mart 2001 tarihinde cevaben şu bilgileri verdi: “Yapılan inceleme sonuç, Üniversitemizin kuruluşuna ilişkin 3837 sayılı Kanun'un 25. Maddesi ile 2809 sayılı Kanun'a Eklenen Ek madde 17'ye göre Hatay İlinde Fen Edebiyat, Mühendislik- Mimarlık, Ziraat, Veteriner, Su Ürünleri, İktisadi ve İdari Bilimler, Eğitim Fakülteleri, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ile Antakya Meslek Yüksekokulu; İskenderun İlçesinde ise İskenderun Meslek Yüksekokulunun faaliyet gösterdiği, ayrıca İskenderun İlçesinde Kurulumuz kararı ile kurulan İskenderun Pirinçlik Meslek Yüksekokulu ve Bakanlar Kurulu kararı ile kurulan İskenderun Sivil Havacılık Yüksekokulunun, Hatay İlinde de Bakanlar Kurulu kararı ile Kurulan Tıp Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi ve Hatay Sağlık Yüksekokulunun bulunduğu, yürürlükteki mevzuata göre İskenderun İlçesinde yer alan yükseköğretim kurumlarının adı geçen ilçede eğitim-öğretim faaliyetinde bulunabileceği, bunların dışında bir yüksekokul veya fakültenin söz konusu ilçede eğitim-öğretim faaliyetinde bulunamayacağı sonucuna

varılmıştır.” YÖK yazısında da, İskenderun’da meslek yüksekokulları dışında hiçbir fakültenin bulundurulamayacağı hükmü açıkça yer almaktadır.

Özerk bir kurum olan Üniversitelerin YÖK’e bağlı olduğu ve YÖK talimatları dışında hareket edemeyecekleri göz önüne alındığında MKÜ Rektörlüğünün yasaların emrettiği uygulamaları yerine getirdiği bu hareketi karşısında İskenderun’daki taşınma işlemi sırasında gösterilen tepkilerin yasal dayanaksız olduğu ayrıca rektörlüğü YÖK yasaları dışına çıkmağa zorladığı şeklinde bir amaç taşıdığı görüşü yaygınlık kazanmakta ve tepkilerin haksız, yasal dayanaksız olması itibariyle de samimi olmadığı öne sürülmektedir.

Görüştüğümüz MKÜ yetkilileri, İskenderun’daki Su Ürünleri ve Mühendislik Fakültelerinin Antakya’ya taşınma işlemlerinin tamamlandığını ve 3 Ekim pazartesi gününden itibaren de her iki fakülte öğrencilerinin kampüsteki yeni binalarında öğrenimlerini sürdüreceklerini bildirdiler¹⁵⁸.

İskenderun İlçesine de bir üniversite kazandırılması istendi. Türkiye’de halen devlet ve vakıf bünyesindeki toplam 77 üniversiteye karşın TBMM’de yeni üniversite kuruluşu için 51 yasa teklifi beklediği öğrenildi. Üniversite kurulması teklif edilen yerler arasında İskenderun ilçesi de bulunuyor¹⁵⁹.

İskenderun Su Ürünleri Fakültesini Geri İstiyor

İskenderun kamuoyu, 1992 yılında kurulan, 1995-1996 eğitim-öğretim yılında İskenderun arsız yolu pirinçlik mevkiinde bulunan sağlık bakanlığına ait “Eğitim ve karantina tesisleri”nde öğretime başlayan, 2001 Eylül’ünde sağlık bakanlığıyla yapılan protokolün sona ermesiyle Antakya kampüsüne taşınan Mustafa Kemal Üniversitesi su ürünleri fakültesini tekrar ilçelerine iade edilmesini talep etti.

MKÜ Rektörü Prof. Dr. Metin Gürkanlar, geçtiğimiz günlerde düzenlediği basın toplantısında, İskenderunlu basın mensuplarının konuyla ilgili sorularını yanıtladı. Su ürünleri fakültesinin Antakya da olması yerine İskenderun da bulunmasının daha uygun olacağını, bu şekilde uygulamaların daha kolay yapılabileceğini ifade etti, ancak bunun kararını YÖK’ ün verebileceğini söyledi.

Gürkanlar, su ürünleri fakültesinin İskenderun’a nakledilmesi ve İskenderun da MKÜ kampüsünün oluşturulması ile ilgili şunları dile getirdi. “ Su ürünleri fakültesi doğal olarak sucul ekosistemleri inceleyerek eğitim-öğretim yapan bir fakültedir. Bu nedenle bu

¹⁵⁸ 27 Eylül 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10775, s. 1.

¹⁵⁹ 22 Ocak 2002, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 5.

fakültenin öncelikle bir s kaynağının yanında veya hiç olmazsa yakınında bulunması gerekmektedir. Bununla beraber, fakültenin araştırma ve uygulama merkezlerinin su kaynaklarının bulunduğu yerde, diğer binaların üniversite kampüsleri içinde bulunmasında da herhangi bir sakınca yoktur. Çünkü kampüslerden ayrı olan fakülte veya yüksekokullardaki akademik ve idari personel ile öğrenciler bir üniversitenin ne demek olduğunun farkında olmamakta ve üniversite kültürü almadan öğreniler mezun olmaktadır. Özellikle küçük il ve ilçelerde dağınık olarak yerleşmiş bulunan yükseköğretim birimlerinde bulunan öğrenciler hiçbir akademik ve sosyal faaliyetlere katılmamaktadırlar. Bu durum, öğrencileri psikolojik yönden de etkilemektedir. Bu sebeple ilçelerde açılacak birimlerin bir kampus içinde toplanması büyük bir önem arz etmektedir. Böylece her birim için ayrı altyapı sorunu ortadan kalkmakta ve daha ekonomik bir yatırım yapılmış olmaktadır.

Üniversite bu açılardan bakıldığında su ürünleri fakültesinin nerede bir su kaynağı bulunursa oraya kurulmasının daha uygun olduğu görüşüne katılmamız mümkün değildir. Şu anda fakültemize ait Topboğazı göletinde bir “İçsular araştırma ve uygulama merkezi” kurulmuş bulunmaktadır. Araştırma ve uygulama gemimiz İskenderun Liman işletmelri müdürlüğüne ait limanda başlanmıştır. Ancak, fakültemiz için son derece önemli olan “Deniz Bilimleri Araştırma ve uygulama Merkezi” uygun bir arazi bulunmadığından bugüne kadar faaliyete geçirilememiştir. Bu merkezimiz için İskenderun da arazi bulunması halinde fakültemiz için en uygun yerleşim alanı İskenderun olmaktadır.”¹⁶⁰

Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü prof. Dr. Metin Gürkanlar, İskenderun’ a gelerek Kaymakam Ünal Erdoğan ile birlikte su ürünleri fakültesi için düşünülen binada incelemelerde bulundu.

İskenderun’ a bağlı Karaağaç beldesinde Türkiye Odalar ve Borsalar birliği tarafından yaptırılan 18 derslik ilköğretim okulu binasının fakülteye dönüştürülmesi için çalışmalara önümüzdeki aylarda başlanacağı belirtildi. Su ürünleri fakültesinin İskenderun’ da bulunmasının kent ekonomisine canlılık kazandıracığına dikkat çeken rektör Gürkanlar, İskenderun’ un önemli bir liman ve deniz şehri olduğunu belirterek, fakülteler konusunda kaymakam Erdoğan ise, İskenderun’ u bilim yuvası haline getirmek istediklerini belirterek, bu nedenle kentte fakültelerin bulunması için tüm imkanları seferber ettiklerini vurguladı.

Erdoğan, “İlk olarak, su ürünleri fakültesinin İskenderun’ a getirilmesi için gerekli yerlerden onay aldık. Önümüzdeki eğitim öğretim yılında İskenderun su ürünleri fakültesi

¹⁶⁰ 28 Ocak Salı 2003, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 4.

eğitimine başlayacaktır. Ayrıca pirinçlikte bulunan ve daha önce su ürünleri fakültesi olarak kullanılan binanın da fakülte olabilmesi için gerekli girişimlerde bulunacağız. Hedeflerimize yavaş yavaş yaklaşıyoruz. İskenderun’ da artık üniversiteli öğrenciler gezecek, ilim adamları kentimize yerleşecek” şeklinde konuştu.¹⁶¹

İskenderun’a Kampüs Kurulması

Hatay MKÜ’ye bağlı, bazı fakültelerin yeniden İskenderun’ a taşınması konusuna rektörlük sıcak bakıyor. Geçen yıl olumsuz gelişmelere yol açan fakültelerin Antakya ‘daki kampüse taşınması uygulamasının aksine teni Rektör Prof. Dr. Metin Gürkanlar’ ın İskenderun da su ürünleri başta olmak üzere bazı fakültelerin yer almasına olumlu baktığı, bu konuda geçtiğimiz günlerde de İskenderun kaymakamı ve belediye başkanı yanı sıra sivil toplum kuruluşlarıyla yaptığı görüşmelerde bu görüşü dile getirdiği öğrenildi. Rektör Prof. Dr. Gürkanlar’ın İskenderun da ikinci kampus oluşturulması yönünde görüşleri olduğu da öğrenildi.¹⁶² MKÜ Rektörü Prof. Dr. Metin Gürkanlar, İskenderun’da kent girişindeki sivil havacılık okulu olarak tahsisi yapılan 1000 dönümlük alanın tahsis amacının değiştirilerek kampusa dönüştürülmesinin kesinlik kazandığını açıkladı. Rektör Gürkanlar, tahsis şerhinin kaldırılmasında Milletvekili Mehmet Soydan’ın büyük katkı sağladığını bildirdi. MKÜ İskenderun Kampusunda yapımına yakında başlanacak. Rektör Prof. Dr. Gürkanlar’ın girişimleri sonucunda İskenderun’da Yazıcılar şirketince yaptırılan ve Kültür Bakanlığına tahsisi düşünülen modern görkemli binada konservatuar okulu açılması girişimi olumlu sonuçlandı. Yazıcı firması “EVET” derken, Kültür Bakanlığı da projeye sıcak bakıyor. Hatay MKÜ Rektörlüğü ile Japon Üniversiteleri arasında daha önce imzalanan karşılıklı işbirliği protokolü onaylanarak kesinlik kazandı¹⁶³.

Hatay valisi Abdülkadir Sarı’nın girişimleri ve MKÜ rektörlüğünün olumlu tutumu ile İskenderun ilçesinde oluşturulması kararlaştırılan 3 fakülteden oluşan kampus için çalışmalar sürdürülürken, yerin İskenderun havaalanı pisti olduğu belirlendi. Milletvekili Mehmet Soydan’ın da katkı verdiği gelişme ile ilgili açıklamada, 980 dönümlük pistin kampus için en uygun yer olduğu kanısına varıldı ve yer sorunu böylelikle giderilmiş oldu. İskenderun havaalanı pisti, havaalanı yapımından vazgeçilmesi nedeniyle 11 yıldır atıl

¹⁶¹ 4 Şubat Salı 2003, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 4.

¹⁶² 13 Mart Perşembe 2003, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, Sayı: 11217, s. 1.

¹⁶³ 13 Şubat 2004, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y.38, S.11499, s.1.

durumda kullanım dışı tutulmuştu¹⁶⁴.

İskenderun'a inşa edilmesi planlanan Mustaf Kemal Üniversitesi İskenderun kapusunun son durumunu gözden geçirmek amacıyla, bir toplantı daha gerçekleştirdi. Hatay Valisi Abdülkadir Sarı başkanlığında yapılan toplantıda İskenderun kampusunun temelinin ne zaman atılacağı dahil olmak üzere, bir çok ayrıntı masaya yatırıldı. Hatay Valisi Abdülkadir Sarı'nın yanısıra, İskenderun kaymakamı Cengiz Horozoğlu, İskenderun Belediye Başkanı Mete Arslan, Mustafa Kamal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Metin Gürkanlar, Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Bülent Bozdoğan, İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası yönetim kurulu üyeleri, Deniz Ticaret Odası Başkanı Bülent Kavsak, İsdemir Genel Müdürü Suhat Korkmaz'ın da katıldığı toplantı öncesinde, Vali Sarı bir açıklamada bulundu. Önceki toplantılarda kampusun, İsdemir ve meslek odaları başta olmak üzere sivil toplum kuruluşlarıyla da el ele vermek suretiyle inşa edilmesine karar verildiğine dikkat çeken Hatay Valisi Abdülkadir Sarı, "İskenderun kampusu projesinin, İsdemir ve meslek odaları başta olmak üzere, sivil toplum kuruluşları ile de el ele vermek suretiyle yaşama geçirilmesi konusunda görüş birliğine varmıştık. İlk etap olarak projenin ihalesi yapıldı ve proje çalışmalarında da son aşamaya gelindi. Artık projede uygulama aşamasına geçeceğiz. Bugünkü toplantımızda da, nihai kararı vereceğiz" dedi. İskenderun Kampusunun Sezen İnşaat tarafından yaptırılan maketi de, basın mensuplarına gösterildi¹⁶⁵.

Su Ürünleri Fakültesi'nin İskenderun'a Taşınması

Mustafa Kemal Üniversitesine bağlı Su Ürünleri Fakültesinin bu yıldan itibaren İskenderun ilçesinde eğitim-öğretime devam edeceği bildirildi. Hatay İl Özel İdaresine ait olan ve İskenderunspor'un kullanımına tahsis edilen Vali Utku Acun Tesisleri, İl Genel Meclisi kararıyla MKÜ'ye devredildi. Halen Antakya'da Tayfur Sökmen yerleşkesinde eğitim-öğretim verilen Su Ürünleri Fakültesi'nin bakım ve onarımı yapılan tesislerde, 2007-2008 eğitim öğretim yılından itibaren bu tesislerde hizmet vereceği belirtildi. Fakülte Dekanı Prof. Dr. Cemal Turan, ilk aşamada 35 öğrenci alınacak okulun fiziki eksikliklerinin giderileceğini, öğretim kadrosunun hazırlıklarını tamamladığını belirtti. Su Ürünleri Fakültesi 6 yıl önce de İskenderun'da eğitim veriyordu¹⁶⁶.

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Su Ürünleri Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ercümen Genç, Asi Nehrinden Akdeniz'e geçen yılın balıklarının davranışlarını izlemek

¹⁶⁴ 22 Haziran 2005, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y. 39, s.3.

¹⁶⁵ 11 Aralık 2005, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y.39, s.4.

¹⁶⁶ 21 Ağustos 2007, Özyurt Gazetesi.

üzere "Çipli izleme projesi" hazırlandığını bildirdi. Doç. Dr. Genç, Ayna İskenderun Kültür ve Sanat Derneği ile Evimiz İskenderun Süpürge Derneği'nin haftalık sohbet toplantısında yaptığı sunumunda, Asi Nehri'nde yılan balıklarının Avrupa'ya göçleri konusunda yapılacak projenin hazırlığına başladıklarını bildirdi. Asi nehrinden çıkan yılan balığı yavrularının geri döndüğünü belirten Genç, "Samandağ'dan Akdeniz'e dökülen Asi Nehri'nin bu bölgesinden denize geçen yılan balıklarının davranışlarını, izlemek üzere çipli izleme projesi hazırlıyoruz. Biz bu balıkların her birine isim takacağız. Uydu bağlantısıyla balıklardan 'ben buradayım' sinyalini alacağız."¹⁶⁷

Dörtüol'da Yeni Bir Kampüs Kurulması

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) Rektörü Prof. Dr. Şerefettin Canda, Dörtüol Kaymakamı Hayri Sandıkçı ve Dörtüol Belediye Başkanı Bilgehan Aksoy'u makamında kabul etti. Dörtüol'a geniş bir kampus kazandırmak istediklerini belirten Canda Dörtüol'a açılacak kampüsün ilçenin ekonomik ve sosyal yaşantısına büyük katkılar sağlayacağını belirterek, Dörtüol Kampüsünü kurmak için ellerinden geleni yapacaklarını belirterek şunları söyledi: "Dörtüol Meslek Yüksekokulunu büyütmek ve ilçeye yeni bir kampus kurmak için çalışıyoruz. Bu kampus için Orman İdaresinden bin dönüm arazi almak için çalışmalarımız sürüyor. Dörtüol bölgesi gelişen teknoloji, sanayi ve enerji yaptırımları sonucu büyük bir nüfus artışı gösteriyor. Bu nüfus artışı ile birlikte sanayinin gerektirdiği nitelikli insan gücünü Avrupa'daki Bologna süreci içerisindeki gelişen üniversite reformu çerçevesinde, öğrencilerimizi sanayi kolları ile işbirliği yaparak sanayinin gerektirdiği alanlarda ve gerektirdiği nitelikte yetiştirme çalışması ve çabası içerisindeyiz. Bu gün Avrupa'da gelişen Avrupa üniversiteler reformunun çalışmalarının özü de budur. Sanayinin gereksinim duyduğu nitelikte işgücünün üniversiteler tarafından yetiştirilmesi, genç yaştaki çocukların bir meslek sahibi olmasını ve üretime katkısını sağlamaktır. Bu hedeflerle Dörtüol MYO'nun öğrenci sayısı yaklaşık iki katına çıkmış ve yeni bölümler açılmıştır. Böylece o bölgedeki gelişmeye katkıda bulunmayı amaçlıyoruz." Dörtüol Kaymakamı Hayri Sandıkçı ise Dörtüol MYO'ya açılmış olan yeni bölümler dolayısıyla teşekkür ederek şunları söyledi: "Bu yeni bölümlere en çok işadamlarının ihtiyacı vardı. Çünkü yeni CE standartlarına göre Avrupa Ülkelerine ürün satılabilmesi için Teknik Üniversite veya MYO ya da Endüstri Meslek Lisesi mezunu çalışanın olma zorunluluğu var. Buna altyapıyı oluşturmak için yaptığımız bu katkı sizin düşündüğünüzün de üzerinde değerli bir katkıdır. Buna gerek yöre insanının gerek Ülkemizin

¹⁶⁷ 02 Kasım 2010, Özyurt Gazetesi.

çeşitli yerlerinden gelecek insanların, öğrencilerin olduğu kadar, bölgedeki sanayicilerin de çok ciddi ihtiyacı vardır” dedi¹⁶⁸.

Sonuç

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi kuruluş aşamasında henüz bir kampüse sahip değildi. Ancak Antakya merkezde bulunan ve Çukurova Üniversitesi’nden kalan meslek yüksek okullarının bulunduğu yerdeki alan da kampüs olmaya müsait değildi. Bu durum yeni bir kampüs kurulması ve Hatay’ın iki büyük ilçesinden biri olan İskenderun’daki fakültelerin de Antakya’ya taşınması gündeme gelmişti. Ancak Antakya’da henüz bir toprak kamulaştırma çalışması olmadığından bu husus da ertelenmişti. Bunun üzerine vali ve kurucu rektör birlikte çalışarak Alahan’da ahalinin kullanmadığı çorak bir arazi üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda 208 bin dönümlük bir arazinin kampüse dönüştürülmesine karar verilmişti. Başlangıçta sorun olmayan bu karar, ahalinin içerisinde göz açık birkaç kişinin kışkırtmalarıyla başlayan değerinin altında toprakların kamulaştırıldığına yönelik iftiralar, rektörün şahsının tehdit edilmesine kadar varmıştır. Ancak zamanın Cumhurbaşkanı Demirel’in olaya müdahalesiyle ahali yatıştırılmıştır. Bu aşamadan sonra devlet gerekli kamulaştırmayı yaparak araziye inşaatla başlanmıştır. Yapılan inşaatlar devam ederken İskenderun’daki fakültelerin kampüse taşınması gündeme gelmiş olsa da zamanın CHP Belediye Başkanı Mete Arslan olaya müdahil olmuş, İskenderun’un gelişimini henüz tamamlamadığını, şehre canlılık veren bölümlerin alınmasının şehri çöküşe götüreceğini belirterek itiraz etmiş, mesele medyaya ve Ankara’ya kadar sirayet etmiştir. Sonuçta bölümlerin bir bölümü İskenderunda kalmaya devam etmiştir.

Kaynaklar

- 06 Mart 1992, *Son Haber Gazetesi*, Yıl: 1, Sayı: 17, s. 1.
23 Haziran 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 7992, s. 2.
29 Haziran Pazartesi 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 7997, s. 1.
2 Temmuz Perşembe 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y: 26, Sayı: 8000, s. 1.
Mayıs 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 7976, s.1
Eylül Salı 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 8052, s. 1.
Eylül Çarşamba 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Y: 26, Sayı: 8053, s. 1.
3 Eylül Perşembe 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 8054, s. 1.
29 Temmuz 1992, *Son Haber Gazetesi*, Yıl: 1, Sayı: 133, s. 1.
29 Temmuz 1992, *Hatay Gazetesi*, Yıl: 37, Sayı: 14596, s. 1.
4 Aralık Cuma 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, Sayı: 8133, s. 1.
İpek’le Söyleşi”, Güneyde Kültür Dergisi, Sayı: 46, Aralık 1992
Bu kısım, Mustafa Kemal Üniversitesi Haber Bülteni, Yıl: 2001, Sayı: 1, s. 9-
16 Aralık 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 28, Sayı: 8440, s. 3.

¹⁶⁸ 19 Kasım 2008, Özyurt Gazetesi.

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 2, VOL: 2, ISSUE: 2

- 14 Aralık 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8710, s. 3.
16 Aralık 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8712, s. 1.
6 Nisan 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10626, s.1.
13 Şubat 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10587, s. 1.
14 Kasım 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, Sayı:10816, s. 1.
20 Mart Perşembe 2003, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 3.
13 Temmuz 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34 Sayı: 10710, s. 1.
13 Temmuz 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, Sayı: 10710, s. 6.
17 Temmuz 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, Sayı: 10713, s. 1.
15 Eylül 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10766, s. 3.
27 Eylül 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10775, s. 1.
22 Ocak 2002, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 5.
28 Ocak Salı 2003, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 4.
4 Şubat Salı 2003, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 4.
13 Mart Perşembe 2003, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, Sayı: 11217, s. 1.
13 Şubat 2004, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y.38, S.11499, s.1.
22 Haziran 2005, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y. 39, s.3.
11 Aralık 2005, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y.39, s.4.
21 Ağustos 2007, Özyurt Gazetesi.
02 Kasım 2010, Özyurt Gazetesi.
19 Kasım 2008, Özyurt Gazetesi.